

Eenliker sprake

<https://hdl.handle.net/1874/339815>

1871
praal
y.

4

Kst. VIII, Ia, 4

Hs.
8 L 4

Papier. 125 × 95. 102 fol. Beginletters afwisselend in blauw en in rood. Opschriften der hoofdstukken in rood. XVIIde eeuw.

Die enighe spraeck van S. Augustijn.

Het handschrift heeft 39 capittels; het 19de cap. komt overeen met dat van cod. 1688; de slotwoorden daar vindt men hier fol. 47b. Het voorlaatste hoofdstuk, dat getiteld is: „Een gebet totter h. drievuldicheid. dat XXXVIII Capittel,” komt overeen met cap. XXXVII van het Latijnsch origineel (*l. c.*, col. 1307—8). Het laatste hoofdstuk is getiteld: „Hoe die ziel dat beeldt godtis in haer vernieuwen sal. dat negen ende dertichste capittel.” Begint: „O myn siele wildi van God ghemint syn vernijt in u selven syn beelde,” en eindigt: „ende tot onser salicheit ende raet van binnen dat wy synen raet verkiesen ende volgen. Onser vrijheit behoert ende is moeghelic den inspreken godtis te consenteren. [verder in rood] Amen. Hier voleijnd die enighe spraeck van S. Augustijn. Int iaer XIVe (?) ende XXXIX. den vijftien dach in Julio.” Vermoedelijk is 1539 bedoeld, daar het schrift zestiende-eeuwsch is.

Voorin staat (in rood) „Dit boeck hoert toe Tomasken Cloctinx dochter” en daar-
 onder (in zwart) „die sterf inden iaer xvclxvj den xvj dach Meij. Nu horet toe
 Margriet Henrix dochter. en is geschreven int iaer ons heeren Duysand iij^exxxix.”
 Geschenk van Dr. M. N. J. Moltzer.

BRIEFKAART

AAN

Prof. Wolter

Utrecht

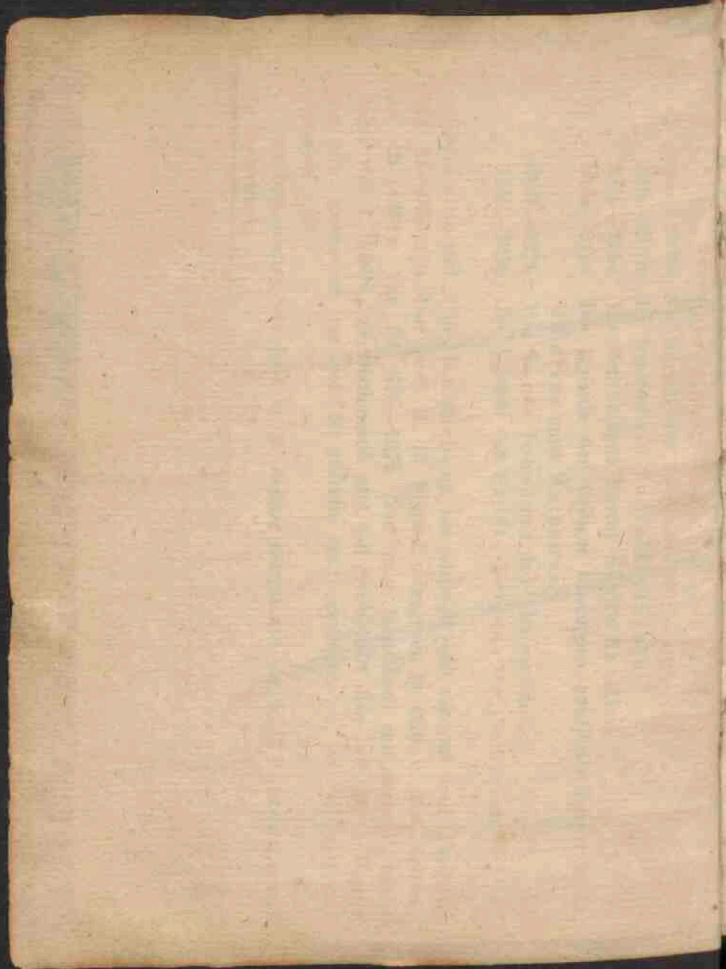

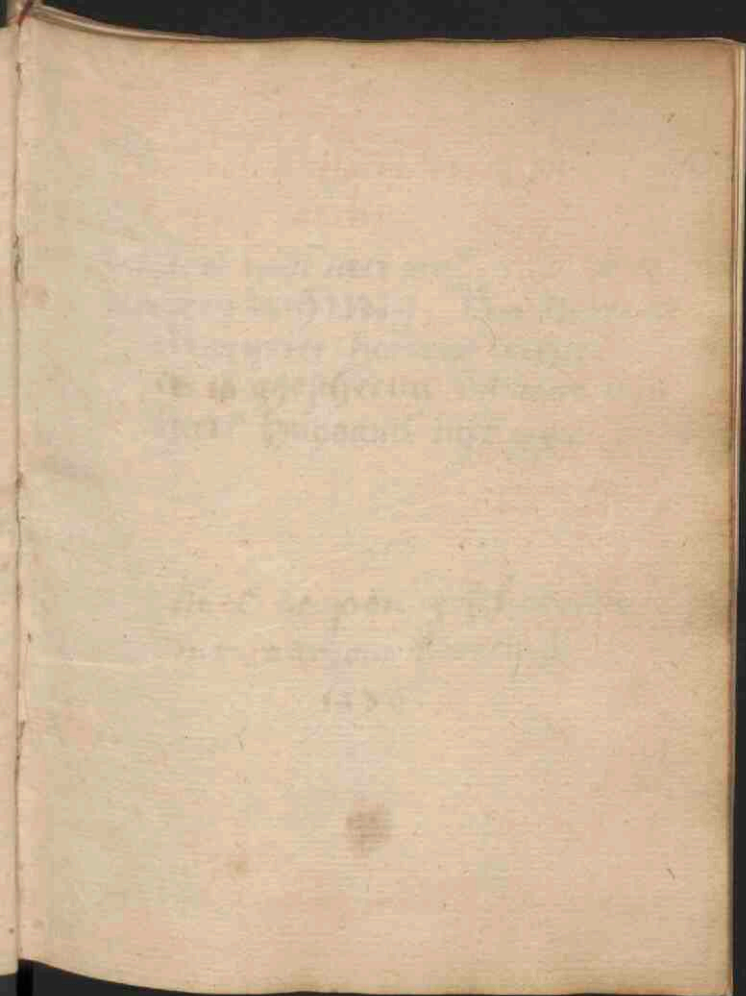
Ms. D. 4.

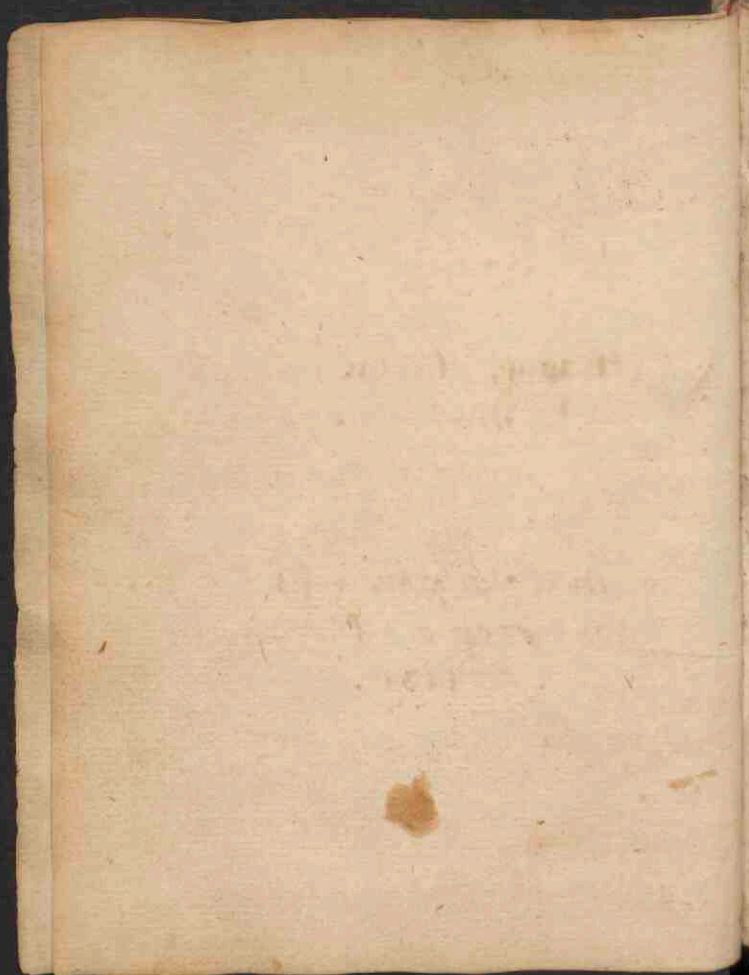
v. h. 10 Nov. 90.

W. Coll. ! Zeer veel dank voor
de toezending van een Ex. der
44^e afl. ... Zeer interessant, my zowel
de beide voorrede's, als de stellingen
Lehr. Wet II betreft, ik vergdeel er mij
by. van S. Augustyns senlike sprake
mede (Coll. v. Parroia bl. 4). Die
heeft 20 Capittels en eindigt mee
een ghebet tot der heyligher driemul-
dichheit. In welke betrekking of
verhouding dit gedrukte tot dat
tekst van uw H. S. staat is my niet
duidelijk. Mga Ex. (Parroia bl. 4)
is natuurlyk te insce tot uw be-
schikking. Met opz. heilbede Heeds
Wvd. Coll.

J. J. J.

Dit boeck hoert toe Tomaskenster
Cloetinx dochter.

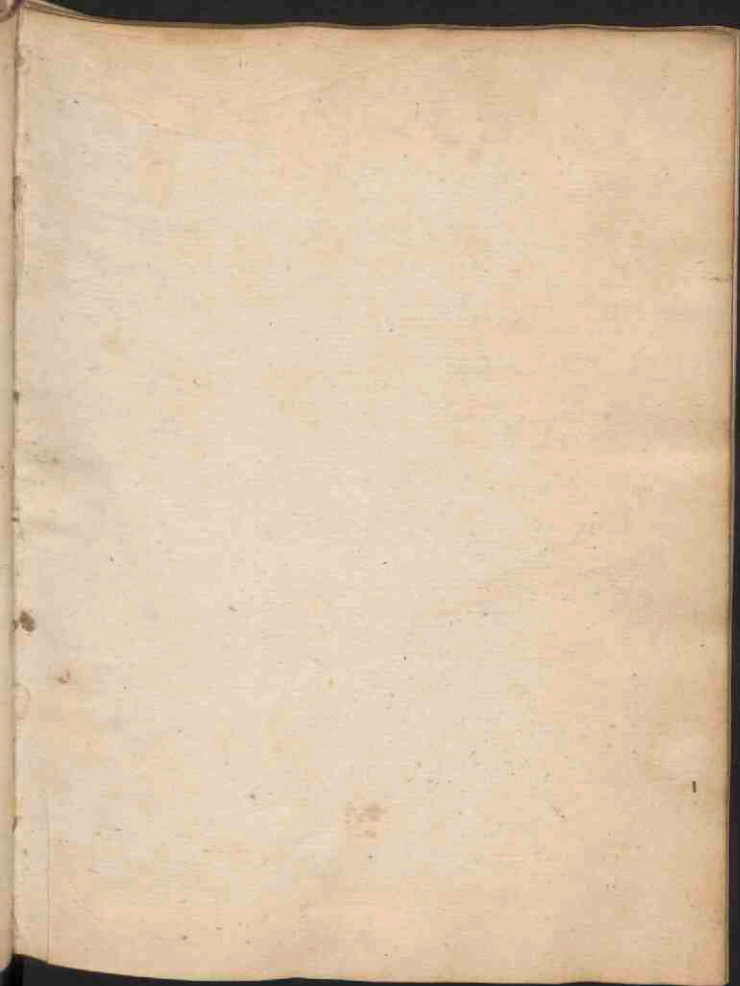
die sterf in de iaer xv
den xvij dach Mey. Nu horet toe
Margriet henry dochter
en is gheschreun int iaar ons
heere Hupsand iij^e xxx ix.

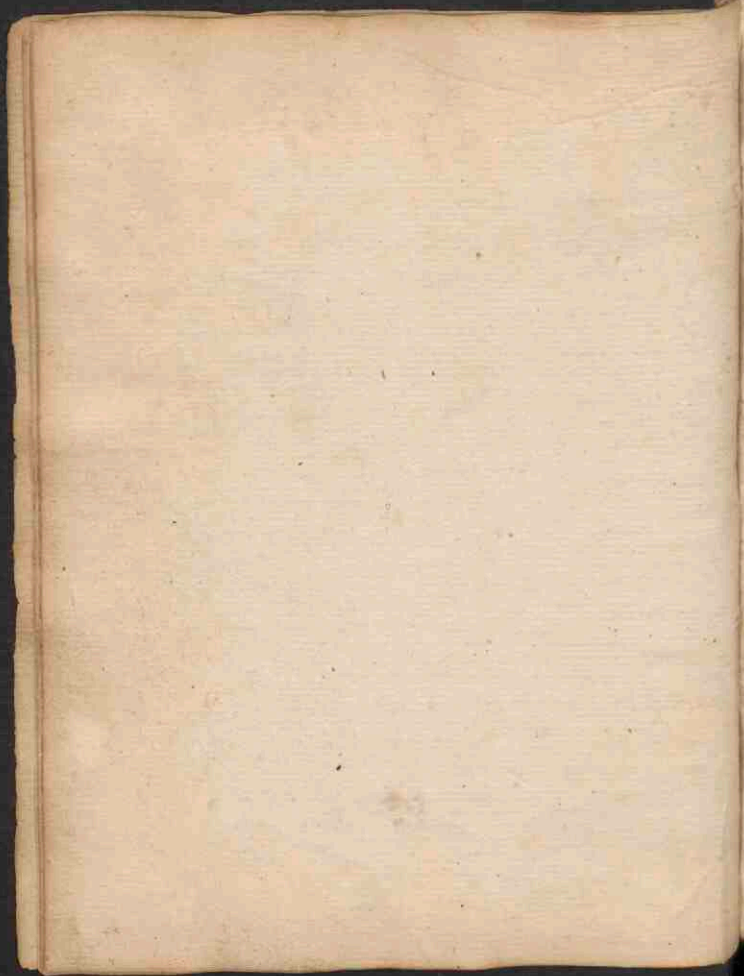
Met de pen geschreeven
int iaar ons heeren J. C.

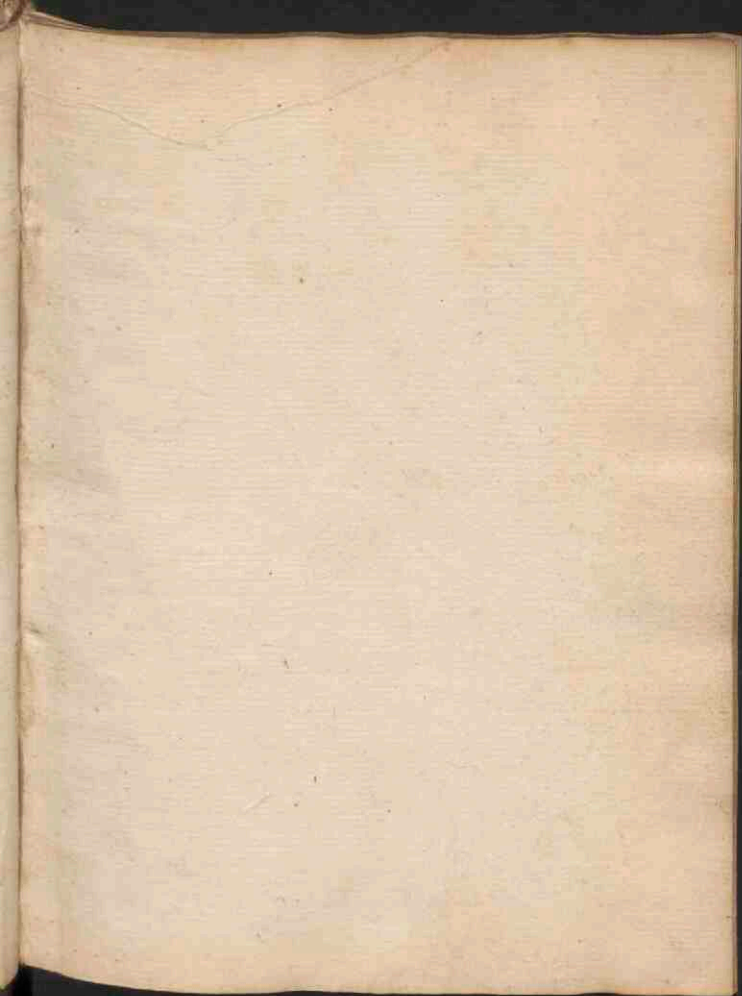
1439.

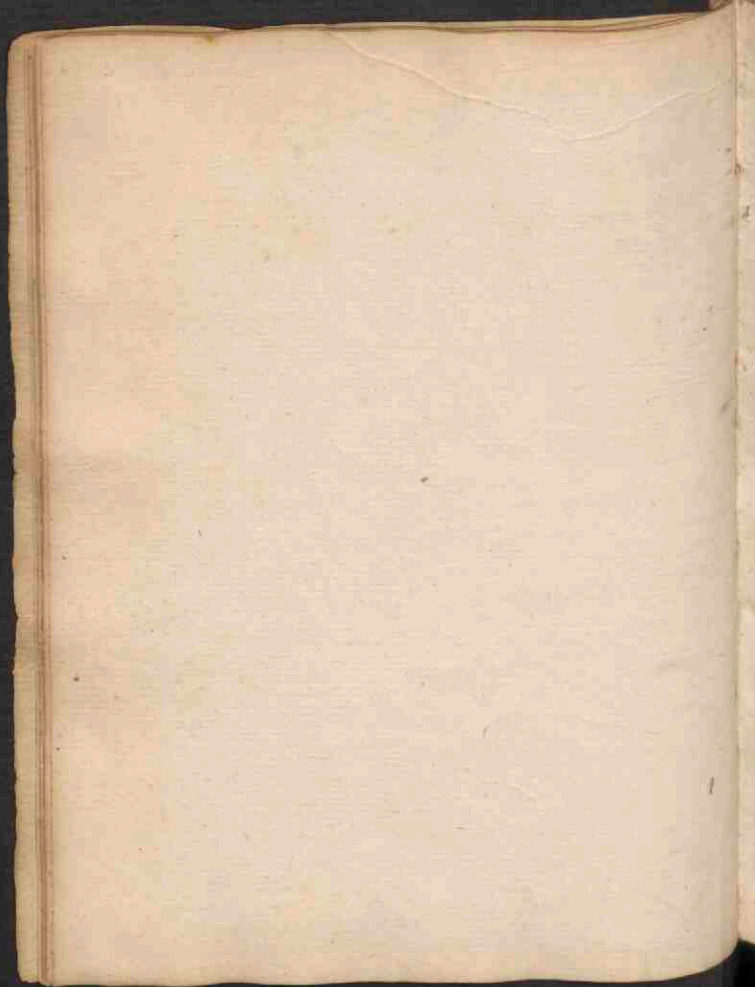
17
The first part of the
book is a history of the
city of London from the
time of its first settlement
to the present time. It
contains a description of
the city and its environs,
and a list of the names of
the streets and houses.

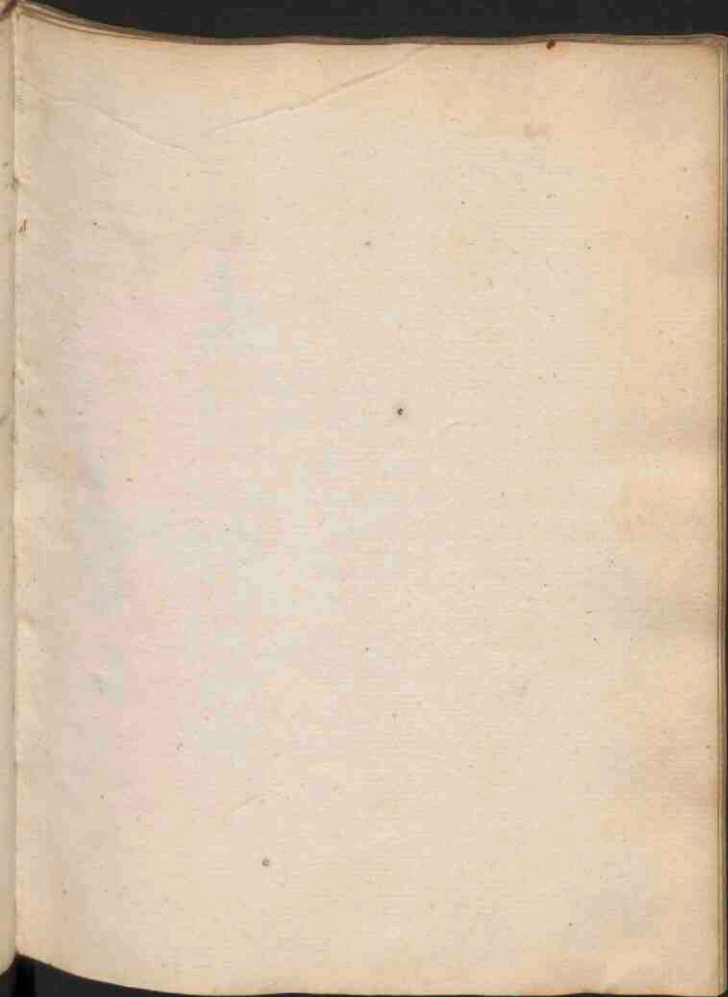
London is a city of
great antiquity and
importance. It is the
capital of the Kingdom
of Great Britain and
the seat of the British
Parliament. It is also
one of the largest and
most populous cities in
the world.

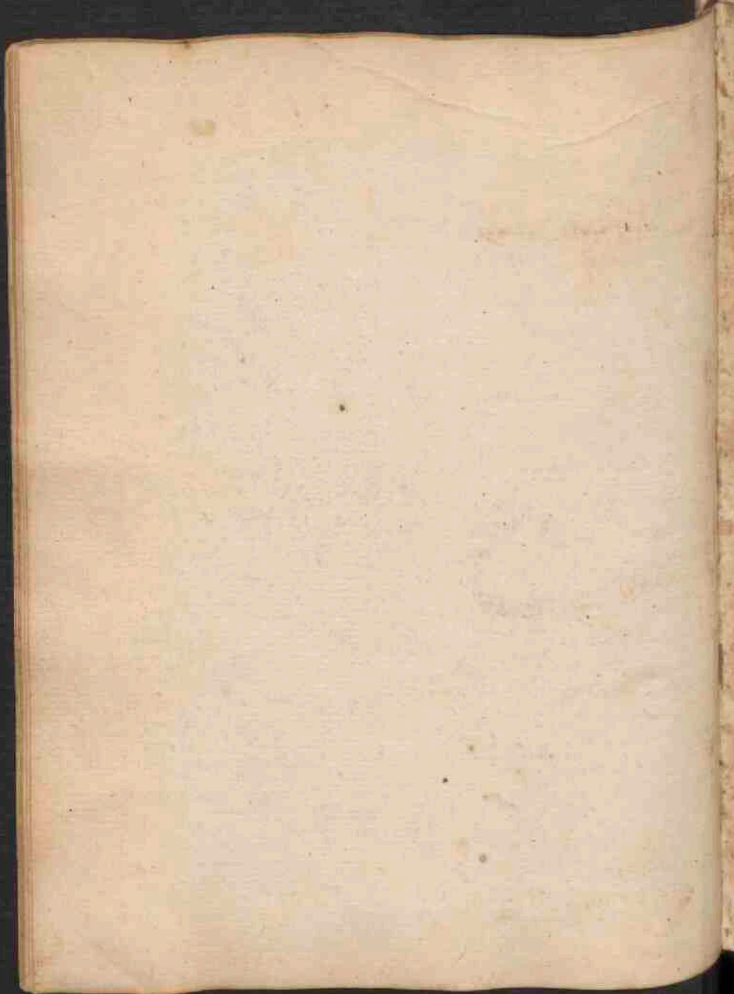

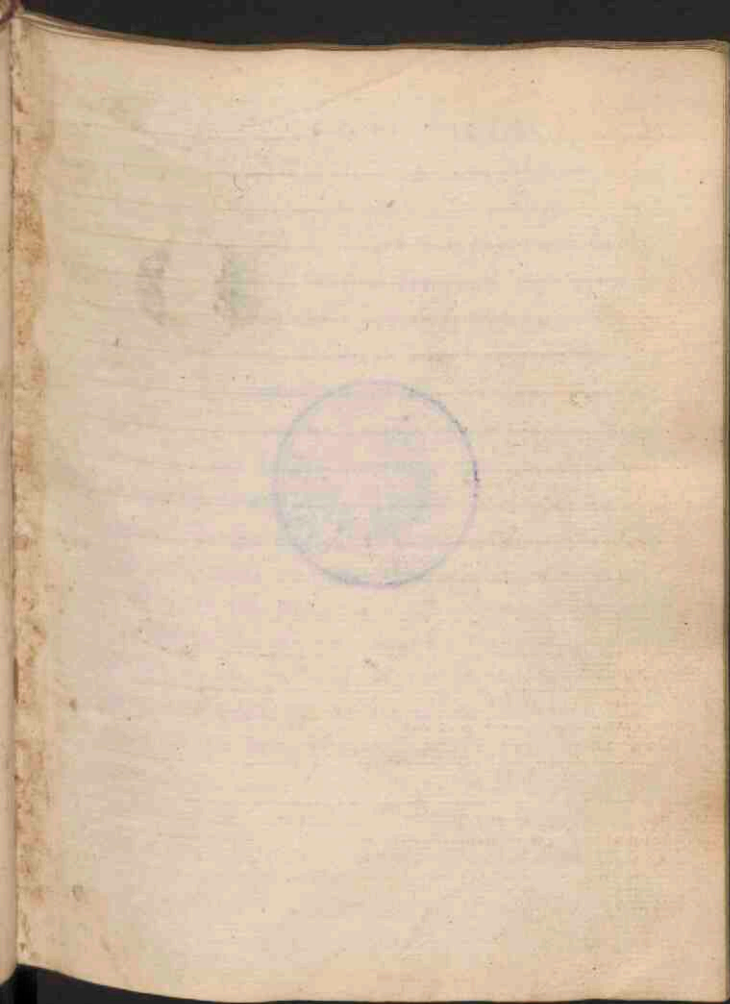

1
Hier beghint die enighc spracke
vā s. Augustijn. Van die onspre-
kelike sueth: gods. dat erste Cap.

O myn godt myn heer
mijn stepper die mij en
alle dinc bekent in v
seluen, doet mij v bekē-
nen. **O** tracht mynre zielen: mijn
solacs: en mijn ewich troost vertonet
v mij. **O** licht mynre oge. myns
geest bhstrap. mynre herten toencrlact
veroerdicht v mij te vertonen. **O** leue
en onthalt mynre zielen doet mij v
nunen en bekene. **O** myn alre mee-
ste solacs: en genuerht vertoent v mij
Heer myn gods leuen en volle bhstrap
mynre zielen. myn glorie myn sa-
lutz. **O** begerte myns herte laet v
vynden: laet v holden en besitten. **O**
minne mynre sulē laet v omhelsen
O myn gemēde brudego want ik

vā bintē noch vā bintē gemerchte noch
ruste en vynde dā alleen in v. **O**
myn ewige salichz: myn enige solacs
myn gemerchte en ruste die bestet i
v: v te hebben en te besitte in dat bi
neste myre herte en myre siele. wāt
ghi sijt myn o ewighe en onexste sinac
troost en sueticz myre bineste. **O**
heer cracht en sterckz: ontholt en v
losser myn enige toeverlaet en myn
beschermer doet my v hēne en en mī
ne. **I**rk moet v mīne myn hulper en
borcht myre sterckz myn oversuete
enighe hoepe in alle myn v noye
lyden en dogen. **I**rk moet vos ge
bruke want ghi sijt dat beste goet
sonder welck dat geen goet en is.
Irk moet v mīne en omhelsē of ick
verware en bederne. **O**pent myn die
opēhet myre crachtē o ewige woort
dat vads. wāt ghi bat vermoyet dā
enich snijende swoert. **O**pent myn

binēste oer dat irk hore marth v ste
 me vos woerts. Spruit heer in my
 vā bouē met uwoer sterker grooter
 stemē in dat binēste myre herte. Die
 grote voelde myre oerdirthz en my
 re quaethz moet vā uwoer stemē vlie
 de en verdroyē: en die erde myre plo
 per ombekentthz moet vad rachtē
 v uwoer stemē groien en bloien die
 vrucht der gherichtthz en der ewiger
 waerthz. O onwoadelbaer licht ver
 licht myre oer rachtthz en behoetse
 dz sy hē niet en keert te sū enige y
 delthz. O onsenlich licht verlicht my
 ogen v te sien. O onersuete ruerk des
 leuēs stort uwoer ruerk in my binēste
 alsoe dat irk in die racht uwoer ruerk
 lope in die spereris uwoer salū en u
 woer voelruhend runde. Maert gās en
 yesont my tonghe en dē mōt myre
 sieltē dat irk marth smake en bekrūē
 die grote menichvuldthz uwoer siethz

dit ghi geborge hebt en yheholdē der
genē die ghi veroult hebt met maex en
vitate en minē. Geest myre herte om
v te denken: myre sielen om v te min-
nen. myn gedachte v te gedenken: myn
re verstandemisse v te vstaē: myre rede
en myne gedachte altoes aē v te lenē
suetslick en wysselick. O woerde sue-
tichz v te smaken en met minē v te
besitte. O lenē in welck lenē alle dīck
syn en lenen. O lenē die in my lenen
yeffte die my lenē syt. ouermits v le-
ue ick: sond v sterue ick. O uermits
v woerde ick vand doot woert: sond v
vderue ick. O uermits v en in v vblī-
de ick my: sond v doghe ick. O lenēde
lenē. ouersuet en mīdelick altoes yede
seelick woer syt ghi. Ick bidde v waer
mach ick v vīndē alsoe dat ick in my
seluē gebreke en in v onthaldē voor
de Syt bī my in mynē moet in myre

herte. i myne mot. i myre hulpe
 want ik quele va woer mine. sond
 v sterue ik mer v ydenkende woerde
 ik leude Den ruche va v maect my
 leuende en sterft my. v ydenkenisse
 yanset my mer als ik v in woer
 ylorien besrouwe sal moye da volme
 yet my en ik woerde volsadet. **O** leue
 myre sielen myre siele begerit en on-
 breect in woer ydenkenisse. waaneex
 sal ik romē en my vronē. **O** my e-
 nige troost en blyscap waer om heer
 di v aenschyne va my lief daer ik
 in verblyde. waer holdi v borste fr-
 schoon die ik begeere onermits woer
 ruche leue ik en verblyde ik my **D**ich
 mer ik en sie v niet. **I**ck hoer v ste-
 me en verrone mer waer om woerde
 lief verberthdi v schoen aenschyne.
 licht segdi yelich voy van v leesen
 dat v geen mēsche sien en sal en leue

Arh heer ick wil sterue om v te sien
laet my v sien dat ick hier sterue mach
Ick en wil niet leue mer ick wil sterue
Ick begeer ontbonden te worden van de
sen leue en met v te syn ick begeer te
sterue en chriem te sien. Ick ontsegghe
te leue op dz ick niet thro leue mach
heer Jesu ontfangt myne geest. O
my leue ontfangt myn ziele O myn
blyscap treet myn hert tot v O myn
suete lief ick wil v minede i mine en
met mine eete en va woer mine in
v verreert worden. O my hoeft regeert
en bestuert my. O licht mynne ogen
verlicht my. O melodye vmaert my
O meke des leuens maert my leuede
O woert des vaders sterft my. O my
ewige lof maert leuedich die siele
vos knerhts. O blyscap roemt in
my dat ick my in v verblyde O ou
ste suetichz stort v in my dat ick v
gesmake. O ewich licht beschijnt

4
my dat ik v sie bekēne en minne. Daer
om en nyfme v niet om datme v niet
en bekenet. En daerom en bekentme v niet
om datme v niet en verstaet. En daerom
en verstaē voy v niet om dat voy v licht
niet en hebben daer voy v in verstaē solde
O heer v licht lichter in onser duysteris
mer ons duysteris en begrypt v licht
niet. O licht der gedachten. O lichte
waerhz. O geoorijge slaerhz die alle
mensche verlicht die romē in deser woer
relt. Die in deese woerelt roemt sey ik
niet die dese woerelt mint. waer die dese
woerelt mint en mach gē vrietrap va
godt gesmakē. O licht d' waerheit v
drijft die duysteris vanden grondelo
sen voel nyure ydachtē dat my ydacht
te v verstaen en verstaende begrypē en
begrypende minne en bekēne. waer soe
vrou v bekenet hy mint v en vergeet sy
selvs en sleeft aen v. En oerk mint hy
v meer dan hē seluen. waer hy laet hē

seluē en roemt tot v. En verblyt hē vā
v en in v. O woerde heer daerō en min
ikh v niet alsoe seer als ich soude wāt
ikh v te volle niet en kēne. mer woant
ikh v luttel bekēne daerom minne ich
v luttel en luttel verblyde ich my i v
En wāt ich my keere van v die die ge-
woarige en enige blyscap syt ende heer
my tot vroependiger vrecmder minne
die minne grōt verydelt en veroreemt
van v, daerom moet ich vob dexnen
en ald' ben ich ouer al arme en on-
salich. wāt myn herte dat ich niet vol-
re minne en begeerte v geue soue dat
geef ich dex ydelh; . En aldus woerde ich
ydel en ydelh; als ich dus minne dese
ydelh; . O heer woant ich aen v niet
en vleue in enigex ~~ex~~ enich; en ich my
votheere i vroependiger menichvuldich;
daer om en verblyde ich my niet in u-
woer ryckheit. En woant ich my geue
tot desen tytelike dingē soe moet ich dex

ue der geesteliken woedinge. **I**ck betomer
 my niet geyeylen niet woerde niet woer
 ke die al verganckelick syn. **M**er lieue
 heer ghy syt ewich en woent in woer
 ewichz ende en syt niet te vunde tyte
 liker verganckelickheit. **G**hy syt inden
 hemel en ick woonc op ter erden. ghy
 mint hoge geestelickheit en ick minc
 neder lyffelickz. **G**hy mint hemel
 sche dingē en ick aersthe. **A**rh arh en
 waaneer sal dit vergaderen dat ons al

du doet scheiden **Van die ellendichz
 en broestz des menschen. Dat ij. Cap**

Ay my heer my godt waaneer
 sal ick onsalige my verkeer
 de onsa onredelickheit richte
 en sture na v gerechtichz. **H**eer ghy
 meynit en mint ewichz. woerchz. ende
 synuerchz. en ick myne menich vuld
 dichz ydelchz en onsynuerchz. **w**at wt
 marh ick veel segge ghy syt goet ende
 ick ben quaet ghy genadich en ick vorcet

ghy heilich en irk onsalich. ghy ghe
rechtich ende irk ongerechtich ghy syt
rlaer ende licht en irk ben blynt. ghy
syt dat leue ende irk ben doot. ghy syt
die mederyn en irk ben sienk ende rick
ghy syt die blisrap. irk droefheit ghy
syt die ouerste waerheit ende irk alle
ydelheit. Ende soe is oerk ellike leuede
mensche. Och my strepper waer mach
irk segge. O heer vader maker alre
dingen irk ben v creatuer. Ick verder
ue irk sterue irk ga te niet ghy en
helpt my. v handen heboe my ge
maerkt die hande seg irk die niet na
yelen om myne wil doergaet syn
heue genadige heer en versmaet niet
dat werck idyne hande. O verdige
heer besiet besiet my v ghebunde ha
den daer ghy my in gescreue hebt
leest die schrifture der gaten en beholt
my. heer irk ben v creature siet op
my Ick rope tot v niet volre harten.

6

vermaect my ick bin v hantvoerde ghi
syt dat leuēde leuē vermaect my. **S**paent
my heer voort my daghe syn niet: ende
voat is die mensche dat hy moghe aenspre
ken godt syne strepper. **V**ergenet my heer
dat ick niet v spreke. vergenet uwe kenerht
dat ick deere v aenspreken. **M**er noot en
heuet ghee wotte. **A**nxtē en noot dwoin
ghen my te spreken en die ellendicheit
die ick doghe doet my spreke en v aenroc
pe. **I**ck ben sieke ick sieke die mederyn.
Ick ben blynt ick haeste my ten lichte. **I**ck
ben doot ick begeer dat leuē. **O** Jesu na
zarene ghi syt midderne ghi syt dat licht
outfermt v myns **D**ad soon. **O**utfermt
v myns o fonteyne der outfermhertich
hoest den armē sieke die tot v roept. **O**
lydende licht verbeijt de blynde en **B**iet he
die hant dat hy gerake tot dy en sie dz
lichte i uwe lichte. **O** leuende leuē ver
licht den doden. **M**er arh armu voat ben
wert

Arh my wec my here spactt my ick on
reynre torre spysc der wormit : een stinckē
de wat : vnesel des vners vaat ben ick dz
darre met v spreke . Arh my wec my
heer spaertt my ick onsalich mēsche ge
bore vande mensche torre int leuende v
vult met veel oruefthz . al nidelthz de on
voysen beeste gelynch geuorde . wat ben
ick ick ben een donker afgrot : erde dex on
salichz en maliditue : een kynt der grā
frap een wat hebbelich totter oeren . ge
uone ouermits osnynerthz leuēde in
ellēdichz stermende in anpēllichz swaer
thz . Arh my osalige wat bē ick en wat
sal ick uorde . mer wat ben ick : ick bē
een wat vol mest een putte dex oreymit
heit vol starkē en cystichheit arm
blynt en naert veel armoede onderuor
pē niet voetede hoe ick in die woerelt
quam of hoe ick daer vōt scheidē sal on
salich : sterflich . want my tijt vergiet
en lydt gelynch een schaduwe en myn

7
leue is ongestadich en onseker als die mane
voassende en voadelende . als wo sietk als wo
ghesont gelyck een bloime blidende en groei
ende die met ene rijm verdeluuet en verdrochte
Aldus is my leue broesich en vergaende . waer
soet meer wass metter tijt soet meer vergaet
roet en naerd wort syne eynde . en soet meer
voertgaet soet der doot meer naert . **Aldus**
bedrieget ons en en is niet te halde niet meer
dame eestaduer ghehouwe en ran stilstae
de . en is al vol stricken des doots . **Wo** ver
blide ik my wo bedroene ik my . wo ben
ik sterck wo ben ik rancie . wo leue ik
en als ik minst waen dan sterue ik .
Siet aldus ben ik altoes tegenby verwa
thende in alle myre gemerchte en voel
den . **Als** ik lache soe is my dat roene
by . waer al ons leue is ongestadich alsoe
dattet een hure i geliken stae niet en
blyuet . **Als** wo porresen wo en beuen .
Als wo hongert ons en dorst . als wo rest
ons te heet als wo te kolt . als wo sietke

quale en alle ellendicheit. Ten lesten roemt
die onoverwiltike doot die niet veel stricken
daerthirke de mensche bevaet. den ene niet
ten reden de andere metten hoeft soe. En
alons niet oetlikker sierticheit brengt sy den
mensche ten eynde. Die een sterft van hon
ger. die ander van dorst. Die een verdriert
die ander verbernt. die een verhangt die
and voort verbernt. Die een wort ghe
quest die ander doot gesteken. Die een
wort vergene die ander doot verrade. Al
dus is ons leuen onghestadich en onse
ker. want wy en syn gheens dinc
sekerre dan dies doot en altoes waachten
wy der huere des doots die ons on
dich is. Als wy want alre ghesontste
te syn en noch langhe te leuen soe roemt
dierwoil haestelike en onoverwiltike die
doot en beneemt ons den hope daer wy
waere. want wy en voete niet waer
en want maniere wij sterue sullen. mer

altoes syn voy seker dat voy sterue moeten . 8
noch der doot niet ontvlieden en moge .

Ach lieue heer al is onse onsaligheit soe
groot en menichvuldich voy en merckes
noch en ruckens niet . En hier om soe
roep ick op v ontfermt v onser . Ick sal
tot v roepen heer eer ick sterue op dat
ick niet ewelick en sterue mer met v
en in v leue . Ick sal myn onsalichz mer
ke en v belyde . en mynder onwoerdigher
reynichz en wil ick my niet schame .
woer genadichz te openbare en te rlygen

O heer sy ghi syt myn racht myn starrt
ouermits werike ick outhalde woerde en
onthane . O licht onermits dat woelt
ick sie toent my v glorie daer ick in v
blyde en leue . **van dat wonderlic
licht godts . Dat derde Capittel .**

O licht dat Thobias sach doen hy
met blyde oge syne enige soone .

leerden den woerth des leuens en hem voer
ghinck mette wete der charitate. O licht
dat Isaac sach vā binē doen hy oerke mette
blynde ogen syne sone voersechde die din
ghen die gheschieden souwe. O onsen
luch licht woelken den afyront des me
scheliken hert open is. O licht dat Ja
cob sach doen hy syne kyndere voersechde
dat ghi hem vertoende. alsoe hem ghe
scheiden souwe. Siet grote donckerheit
is op dat aensicht des afyronts myre
herte. mer ghi syt dat licht. Grote duy
steris is op die waere myre zielen.
mer ghi syt die waerheit. O woert des
vaders ouermis v syn alle dinghe ge
maert. S hy syt voer alle dinck. ende
geen dinck en is voer v. Alle dinck
beden ghescrepe ende sonder v syn alle din
gen niet. Alle dinck regardi en sond
v syn alle dinge niet. O woert ghi spraect

inde beghine. Dat licht sy. en doen was
dat licht. Segt oock nu. het sy licht ende
dat licht verstoen hem my dat ik dat licht
sie ende daer in bekene alle dat geen licht
en is. want sonder v is myn licht don
kerheit en sonder v lichte en is geen waer
heit mer doluythe ende alle ydelheit. So
der v en is gheen bescheidenheit noch waer
teuheit noch wysheit noch roechheit noch
roste. mer rofusie ende ombekentheit.
blyuheit onroechheit en verdolen. Sonder
v en is geen leene mer ewige doot en
altoes sterue. **vander sterflichheit der
menscheliker natueren. dat iiiij cap.**

O heer want gheen licht en is
so is die doot. Niet datse i voel
sen is. want die doot is een niet
En daarom is sy een niet want ouermits
die doot worden wy niet. als wy ons niet
en ontfien ouermits die sonde die een
niet is: niet te begaen. **Aij heer os ghe:**

schiet al recht. wāt wy ontfāe verhtē
loon na onsen werke als wy te niet roe
nū ghelyck den water dat woerth loept.
voant sonder v is niet ghemaert. En
wy niet begāt te woerden niet. Als wy
ons keere vā v syn wy sond v die alle
dinh ghemaert hebt. Ende sond v is
niet yhe: maert. O huer woert
des vaders ende selue godt ouermits v
syn alle dingen gemaert en sond v en
is niet gemaert. Ach my. roec my on
salige blynde ghy syt een licht en ick
heb my selue sond v gedaen. Ick heb
my selue ghequetst en iamer likt ghy
woont ouermits sonde die een niet is.
en ghy gesonde en alle salichz. Ick ben
versoffet. en ghy syt die woerheit. Ick
ben sond v Ach my ick ben verdoelt en
ghy syt die woerth. Ick ben doot en ghy
syt dat leue. roec my. Ick ben sond v. Ick
ben te niet woerde en ghy syt dat woert
ouermits voelke alle dinghe ghemaert

10
syn. En sond' voelck yheen d'nrk yhe
maert en is. want ick dan sond' v be
soe ben ick niet. waer sond' v is niet ye
maert. **O** woert heer. **O** woert des va
ders yhi syt dat licht onermitse welck
dat licht gemaert is. **W**hy syt die werch
waerheit en dat leue. In v en is yhee
donckerheit: dolmye: noch ydelheit noch
yheen doot. **O** heer spreect een woert.
Seyt dat licht sy op dat ick dat licht sie
mach ende donckerh; srouwe. dat ick
sie mach de woerh; en srouwe die dolm;
yhe. dat ick sie die woerh; en srouwe
die ydelh;. dat ick sie dat leue en srouwe
die doot. **O** licht verlicht my waer yhi
my verlichtinghe syt waer yhi my sa
lich; syt. v sal ick ontfien my heer my
godt. v sal ick loue danke en minne en
eere. v vad' wil ick eere en minne yhi syt
my bundegō tot v wil ick my riere be
reyde en halde. verlicht ick sey ick ver
my

licht my blynde want ick ben in don-
kerheide en in die schaduwē der doot. Be-
reyn en bestuer my want te gae den werch
des vreedes, ouermits welcke werch ick
gherake mach in die stad dymt woon-
derliker wooninghe en tot in dat huys
godts daer sal ick singe metter stemme
der blyscapen en godt belyde. want o
heer belydunghe en lof der danckbaerhē
is de werch daerme mede gheraert tot
v. in de welcke ick niet verdolen en mach
meer moet romē tot v. **Wat dat sy te
worden niet. dat vyfte Capittel.**

Ick sal dy beliden heer. ick sal
dy beliden vader ende romē
des hemels en der erde myn
reynhē en myn onsalighē op dat ick alsoe
inromē mach tot woer offerm hertighē
En want ick onsaligh ben ben ick te niet
wordē en ick en wist niet. **S**hy sint die
waerhē en ick en was niet v niet en

en daerom hebbe my my viande seer
 gequetset en ik en geueeldens niet
En want ghi dat leuen syt en ik niet
 v niet en was soe ben ik doot en te niet
 geuorde. **E**n want ghi dz woert syt o-
 uermits voelke alle dinge gemaect sy
 en ik my va v gescheide had soe ben ik
 sond v te niet geuorde. want sond vis
 niet gemaect. **M**er wat is niet. niet
 is dz te niet brenyt. alle dinc dz ge-
 maect is. is ouermits dat woert ghe-
 maect alle dinc dz is en alle dinc
 dz alsult alst is in syn weesen. **G**odt
 sach alle dinge die hy gemaect hadde
 en sy ware harde goet. **E**n waerom
 syn sy goet daerom dat sy ouermits dz
 woert godts ghemact syn. en sond he
 is niet gemaect. wat gheen dinc is
 goet sond dz ouerste goet. en daer is
 quaet daer gheen goet en is. **E**n wat
 alle dinge goet syn die syn. en alle dinge

ouermits drooert ghemaect syn die
goet syn soe is dan quaet een niet. wāt
drooert heeft alle dinc̄k gemaect dat is
En want drooert niet gemaect en heeft
dan dat goet is en alle dinc̄ghē gemaect
heeft. soe is dan quaet een niet. want
niet en is anders niet dan bederuinge
en berouinge des goets. gelyk als blyt
h̄z anders niet en is dā deruinghe des
lichts. soe is dan quaet een niet. wāt
sonder dat woert is niet gemaect. en
al dat is heeft godt gemaect en is goet
Dat niet is quaet dat beroeft vā die
goede dat godt gemaect heeft is ouer
mits alle dinc̄k gemaect is dat goet is
Dat goet is dat woert dat alle dinc̄gē
gemaect heeft die syn. soe is dan quaet
een niet. want quaet en heeft d̄z woert
niet gemaect en daerō eest quaet wāt
niet gemaect en is. **S**iet aldus syn
alle dinc̄k die syn ouermits d̄z woert.

gemaect en daerom syn sy goet. **S**oe
 volcht daer alle dat niet gemaect en is,
 niet goet en is. **E**n aldus dat quaet is
 een niet, want niet gemaect en is. **M**er
 hoe mocht tquaet gesyn dat niet gemaect
 en is. **D**at is daerom, want quade is der
 uinge en berouinge des woerts ouermits
 dat welcke alle dunkt dat is goet is. **E**n
 hierom sond dat woert syn is quaet sy
En dat quaet is een niet want sonder
 dat woert is niet. **M**er was is scheid
 vanden woerde vouldi dat woert soe hoert
 was dat woert is. **D**woert god is spreect
Jehi ben die werch: waerhy en dat leuen
 soe is dan scheiden vande leue woerde syn
 sonder s woerh sonder waerhy en sond leue
Sond dat woert dan syn en is niet syn en
 dat is quaet want het is scheidet vanden
 goede ouermits dat welcke al dat gemaect
 is herde goet is. **D**aerom ghescheiden te
 syn vanden woerde ouermits dat welcke
 alle dingen gemaect syn die syn, is anderb.

niet dan ontbrecken . en wa dat gemaect
is ouerlyden in ontbrecken . want sonder
dat woert is niet gemaect . En hierom
soe dirvoel als ghi verdoelt vanden opperste
goet soe scheidt v vande voerde . want dat
woert is dat ouerste goet . En dan woerdi
niet . want ghi sonder dat woert syt son
der woelth niet gemaect en is . O heer nu
hebdi my verlicht se v te sien . Ithi sie v
en bekene . En soe dirth als ithi my van v
ghescheiden heb . ben ithi niet geworden
En woans ithi dat goet dat ghi syt vergeet
ghetse daerom ben ithi quaet geworden
Doe my onsalige woerom en bekende
ithi niet dat ithi v latende een niet woert
Mer hoe mocht ithi bekenten dat ithi sond
v was als ithi niet was . wy woeten
wel dat niet niet is . en dat niet is en
heuet geen syn noch woessen . En dat
niet goet en is en is niet . want geen
woessen en heeft . want quaet en heeft
geen bestaen op syn seluen anders da

13

Daer een derue en berouē is des goets
alsoe voersert is. En aldus was irk
een niet doe irk sonder v was yghelyk
eenē beelde dat ore heeft en niet en hoert
noth en ruyst noth en smaert noth en
siet noth en tast al sijn vnes instrumente
te hebbe daer toe dienēde. Want irk dan
heer soude v was. was irk een niet wat
irk en was niet en alsoe was irk blynt
doef en sonder sinne en irk en onderstheij
de dat goet vande quaden niet noth my
questuere en grovelde irk niet noch
my donkerhē en sach irk niet want
irk was sonder v. O gewoone lichte dz
verlicht alle menschen rouede i deser
woerelt. Wec my irk was gewont en
nismact ende irk en grovelde me niet
wat irk was een niet en was sonder
v. O leude leue welck drooert is o
utermits welck alle dinge gemaect
syn die syn. Aldus o heer my lichte
hebben my vanden gedaen alle hare
woit. sy sloegen my. sy ontleede my

en ontreynde my. Sy s'hoerde: woonden
en doden my. want ik was geshende
vā v' en was gevoorden een niet sonder
v'. **A**rh heer my leuen die my gemaect
hebt. myn lichts die my gemint hebt
behoeder mys leuens ontfermt v' mys
En verwoert my heer my hoepe my nacht
my nacht myn sterft. myn troest
my doge siet an my wanden en ver
lost my doctse vlien vā woec aensghyn
die my hate en ontheft my. **S**y moe
te vreden vā woec aensghyn die my
haten en ik sal leuen in v' ouermits
v'. **S**y hebben my gemaect en sayghen
dat ik was sonder v' en versmāden my
Sy deijden die reeder myre doerhden
daer ghi my mede gheciert hādt. **S**y
maecte hare woerth doet mij. **S**y tradt
my onder haer voet sy ontreyndhden
my metter onreynh; myre sonden
Sy lieten my mistroest en mette gro
ten seer bewaen. **I**ck volthde hem al
blyut: naet: gebonde metten kettenē
myre sonden. **S**y toylte mij al om na

144
hem vander eenre sonde in die ander en
ghinck vnde tme gebuerk int ander voer
die gheen die my ierhoe. Ick was kinthe
en ik minde dit yste ik was kinthe
en ik beminde blyghy. Ick was gebon
de in ik en scharmede my myre bandt
niet. Dat bitter was dorcht my suete en
dat suete: bitter. Ick was: haty myk en
ik en bekendens niet: daerom dattick
sond was. O woert sonde welck niet
ghemaert en is. overmits welck alle
dink outholde voort. En sonde dat
welck alle dink niet en is. Alsoe o
uermits dat woert alle dink gemaert
is. in sond dat is niet. alsoe woert alle
dink overmits dat woert outholde soe
wat is of inden hemel of ind aard en
inder see of in alle afgronden. Ja des
steen en hant niet deen sturk by dat
ander noch gheene ortat wren dan o
uermits dat woert: overmits alle din
ghen gemaert sijn. O woige woert

ik moet en aenclien op dat ghi my
ontholt. want synt dat ik my schijt
van v. verderfde ik mij. **Mer** ghi
die my gemaect hebt hebt my vermaect
Ick sondichden en ghi wiscende my
Ick viel ghi verhieft my. Ick doelde
ghi loerden my. Ick was blynt ghi's
lichte my. **Van die menichvuldige
woeldaden godes. dat seuende Capitel.**

O Gode my heer hoe grotelick be
ik v schuldich te minne. Ick
arme katijf. vertoent my heer
hoe menichvuldich ik schuldich ben
v te louen te diene en te behagen.
lyndet heer mit groter en sterker stemme
in die inmyght oer myre harte. leert
my en beholt my en greff my waert
en ik sal v loue. Ghi schreep my
als ik niet en was. ghi verlichten
my als ik inder dmyster mis was
ghi verwoerte my als ik doot was
ghi hebt my opyghhouden en geroet

vā myre ierht met alle woe goeden
 My stinkende sondaer. oermyt voorn
 mygens toe dogende doet my ope die
 dore vos lichte. O danidts sloetel ghi
 die opent en niemant en sluytet de
 ghenen dien ghi opent. ghi sluyt
 oerh en niemant en opent den ghi int
 die ghi opent ghiyt sluyt. opent my
 die dore vos licht op dat wi mach in gae
 en sien en bekennen en v belyden in al
 myne herten. want v ontfemhter
 tighz hebdi grottelic aen my beweeften
 en hebt my siel verlost vten oudersten
 der hellē. O godt heer hoe wonderlick
 is woe nā in alle die werelt. wat is
 die menscht dat ghi yverend icht synē te
 gidenke of wat is des menschte kynt dz
 ghi soe mindelick visitert. O heer
 hope alre heiligen. bercht hat der
 sterclykz. leue myre ziele daer ick doer
 leue. sonder woele ick stene lichte my
 re oghen daer ick in de sie. sonde woele

ik verblynde. blyscap myre harte en
mye gheste ik wil v minre vor aller
myre harte en myre gheste vor alle
myre sichten en vor alle vermoghe my
re binnestien. want ghi hebt my vor
gemint. en want hadde ik des verdiet
O stopper en maket des hantels en d
rede en alre dinge want had ik des v
dient dat ghi my minde ^{eer} ik was. Ik
weet heer dat ghi mye noch myre goe
den niet en behofft. **M**er hor machyt
sijn dat ghi my minde eer ik was.
want eer ik was soe en roudt ik v
hoffte noch eer ydoen. **O** wylst dit
opent de niet der stemme. **O** woert o
vermits werltke alle dreck gemast
is. **O**pent myre mont en goest mij
stemme tude recht v te louten op dat
ik mach vertellen alle v gaven en
weldaden die ghi my heer ygeuen
hebt en geden hebt va aenbrighin.
Siet heer ik ben want ghi mij gheste

pen hebt. vñ dz ghi my gescrepē hebt 16
en mit woer creatuere getelt tū ghe
reckēt dat hebt ghi ewelick voersien
vā begīne : eer ghi die wylthz der he-
melen voreyten tū vñ ghi yet vā
beyhinne macten. **N**och tu waert
mit die afgronde der zee vñ der wa-
terē noch die berghe noch die wate-
re vñ der noch die borue tū die fon-
tynē tu waeren mit onsprōyten vōt
der vreden. vort alle d'ise dinge die
ghi overmits v woere gemact hebt
soe hebdi mit o vādēbare vorevren-
delz vorevren vñ gemact dat ick soue
son vñ vā woer creatuere. **E**n waert
af heb ick dat o alre overste ghe na-
dichste heer tū altoes goeder vōt. vā
der der ontfremghertichz almechti-
ghe sctēptē. wāliki waeren my vñ
drenten. tū waert gemact noch ick
hebben vort v vñ ick was dat bē

behaerhick was voer dat aensthyndy
re moeghenthick my te steype in mit uwe
creaturen te tellen. Ick was niet en yth
makitt mij vā mit in wolt dat ick ick
was. **W**at was mit stoppelt of vint
noch vogel noch vō vischt. noch serper
noch geen vā dē vōldē dierē. noch
steen noch holt noch vādē creature
die allē vōtten hēbbē. noch oerh vā
die die allē vōtten in wāstē hēb
ben. noch oerh vā dien die allē mit
vōtten. vōstten in yvōtē hēbbē.
Wat bouē dē creature vōldē dat
ick wat ten creature te luttel min
re dā die hēilige tūghelt. niette wōt
hē ythi my geyent hēbbē vō te bē
hēnen in goet vā quādē te ondersichtē
dē. **W**at ten luttel minre hēbbē my ge
maect dā die tūghelt vōat sy bēhēnt
vō tē vōvōrdelick sēndē in ick bēhēnt
vō i hope in in yglōut. **S**y sēn vā dē

17
sichte by aetsverhte in wck sive v oute
mits spiegel in gelikenisse. In sive
v te volke in wck in dret. **Van die toe
comende wduchz des mensche. dat. vij. Ca.**

DEx als rotmt dat volmatre is
dan sal lydt dat dret is. want
dan sullt wy niet bloet aetsuhts v
ylore aetsouwt. da in sulld wy
yten lotten hebben: noch niet syn da
dit heilige engel. wat het yhi sult
dan syn ons tryt vordich loon. in wy
dret hope die wy in dret y in waer
nide in wy mo verbride vos. **Wat**
da suldi ons wone niet v in niet glo
re in grottelich verchiffen in niet alb
ten hont vrede alb ghi ons i alre
wys gelijck moet engelen make full
En aefor heeft v twigt wotet in
die watez ons geunde hett **J**esus
Chris gtsprokt. **G**hi sult syn siet
hy gelijck de engelen: in sijn dten

godts. En en sy sy niet hinderre godts
dit gheleyck syn de enghelen. So hier
sy sulle hinderre godts syn. wāt d'ē
mēschē soen Christus is dit soen godts
en dat tūrch hant godts. **A**y als
ik dat merke en atusit soe sprake ik
niet vāste betrouwt. dat die mēschē
niet mēre en sal sy dā die heilighe
engelen. want sy en sulle niet al
leen gheleyck syn de enghelen / niet
oock hoger dan die enghelen. want
Jesus Christus die mēschē en godt is
dese is mēschē niet een enghel. **D**at
om sprake ik dat die mēschē is die
voerste creatur en die edelste. want
dat woert dat in dē beghinne godt was
by godt. d'z woert dat sprake. het sy
licht en het licht was vā die licht
die enghelē natur was. **D**at woert
onvermits vā die godt alle d'urch ghe
sprake h'roff idē beghinne d'z soen woert

18
is vltre geworden en heeft gewoert
end' ons. En wy hebben syn glorie ge
sien / glorie als dat t'enghlyc boec
soen vādē vād. Siet dit is die glorie
daer wi i gloriere als wi waer endē
te recht gloriere. Dit is die blyscap
daer wi te recht i vtrblyde. wāt sond
dest en is ghyen. O heer gods my
glorie en alle dz' lere myre sielt wi
sal v belyden. want doen ghi my
schipt men vdelike mēstige doen
maerte ghi my vnd' d'elc' ylyric dē
t'enghelen. Ende ghi volmaerte daer
in my ontrmit v' v'enghlyc woert
dat wi roue mach totter ghehetere
ylyriche der t'enghelen. Ende hebben
mach dat v'vonsicht of tot t'enghlyc
woere sonen ontrmit v' v'enghlyc boec
woert wot' gemidē soen in d' v'v'elc
v' v'el behatht heeft. Dien sone
sry wi die met v' v'v'elc en v'v'elc
v'v'elc substantie en v'v'elc is
Jesu Chrius of en mye heer en v'v'elc

verlichter / trooster en ons vreespreker
by u en dat licht onstrooght die onse
behouwer en ons leue is en ons en
ghet hopt die ons ymunt gheeft mer
da hem selue . wat hy heeft onse
shult betact met synre doot onse
mits de welke wy groot betrouwe
gheten (alset wy oock wel moght)
en vast en sterck hopt te come tot u
want hy heeft ons macht geyue
die soon godde te werde of kyndre
godde te werde alle die gheloue in
sint naem . **D**of sal ick u bidden
het en uoed nat wat ghi mij na
uoed beelde en uoede ghelikenissen
strijpende ontfantelike ymunt
het die onreintende glorie dat ick
mach werde uoede en hite ten
sone godde dat en moght and onre
delike reatueren niet ontfat . als
boue : steen : noch oock yhemelyk
and reatueren die brenst uoede en
en wassen ider licht : ider tude ende

19
indt seet. Dese machyt en heeft heer
v' rooyt voort mit ghyene dit en
atuerd sone godts magt te wordt wat
sy gheen beschide v'ed' en hebben
want dese machyt leet in die redene
dat wy godt en bekent. Dese machyt
heeft godt de mensche y' ghyent die
hy redelic na synre beelde en ghyelike
ne gheschapē heeft. En hinc heer o:
uermits v' grane benike m'ische en
mach overmits v' grane v' soon wordt
dat ander overdelike creaturē mit
en moyt. Wat af heb ik dat o on
ste v'acht; en gewoont oversthy; br
ghin aller creaturē. wat af heb
ik dat ik v' sone en hinc wordt mach
dat gheen overdelike creaturē en mach
Ehi v'ocht en v'ochtlike hinc s'itpt
alle dinc te gader. Te gader s'itpt
m'ische en beeste en alle dat groent
op'er eden. D'is ^{en} was gheen salic
enighe v'ed'entē de creaturē wat

ly en mochte niet verdere ter s' waer
Wax v'gratie verquaeft alsoe dz alle
dreck sonder mynhe' verdienst v' d' blot
genade' en goetd'icheit' geschap' sijn .
En aldus h'et' hebdi v' goet' in die
redelike creatur' meer v'comt dan i
die ander . **A**y h'et' waer' verdint' ik
dz g'hi my ten redelike creatur' meer
te v'ot' die onredelike waer' en ben
niet g'helyk h'e' . **E**n waer' en sijn
sijn niet g'helyk my . verllit waer' myn
verdient' of bequamelikeit' dat g'hi
my maer' hebblit s'ont en sijn' gods
te v'orden dat g'hi alle onredelike crea-
tur' onsteyt hebt . **A**y h'et' niet en v'
d'ien' niet **D**at sijn v'ere v' a' my dz ik
dz ik dat waer' soude . **W**ax alle en
v'gratie en goet' die my v' a' niet
gemact' h'ert' g'daen en g'woilt
dz ik d'elach'ich waer' uwer' s'unt'ich
Av' d'ā h'ent h'et' die grati' en die goet'
h'z moet my v'leent die gratie dat ik is

v dankt en twelck v dat leue vos 20
alle myt herten en myt sielē. O
gredige herte vādē wellē te herte
id vallen. totte wellē behertē is op
verrestaten. In v blinnen is syn. In v
en ontholdē te woorden.

**Van die almechtighe hant gods
dat achtē Capittel.**

Almechtighe goddē heer al
toes en en in harte seluē bli
urde hetst die h. tynghelē ghe
stapē inden hemel en die woornē id
rede. En die macht weter mogethē en
is niet v weter indē tynghelē dā indē
woornē. want ythelē ghet racht
noth woyshē sonder allēn yhi en vte
mocht te makē die tynghelen. set en
vmocht oock geen behynderhē. sonder
v te maken dat minste woornē indē
rede. En alsoe geen and dā die v. die
dē hemel vmocht te scrypē dē minste
blat vādē boomē. En niet bat en is

11
ons moghtelick een hater voort te ma-
ken of swaert send v. **M**er wotte mo-
gender hant is alle dinck gheleyck
moghtelick. waer niet mē moghtelick
is v te streppē den tynghel dā dē vbor-
me: noch den hemel dan een blat
noch tūe luytātē dā een hater. **N**och
niet pynliker en is v te sterckē tūde
funderē der tēde op die waerē dan
die waerē optē vden. **M**er alle
dinck is v gheleyck moghtelick tūde
alle dat ghi wilt hebdi gemaect dē
hemel en midtē tēde tū midtē af-
grōndē dē zee. **E**n my niet wote
andere waerē hebdi ghefrapē alsoe
ghi weist tūde wouet. **G**hi hadt my
mogen makē een steen: of voghel
of vische: of pēpent of tynge bestē
Mer dē en woldt wote ghehe
den: waerē en ben ick niet een ster-
of een andē dinck: dā dat v ghehe al
dub voreken tū gheveilt bestē. **E**n

wantet v gott byt wil set ben irk
tē vdelike creature sond my tot dat
en sonder enigh vtridene. **Van dz
om begripelick lof gods. dat. ix. Ca**

Wat af heb ik dit lieue hert
dat ghi my sul vdeli creature
ghemact hebt dat en ra ik
noch en mach ik v niet vordelick ghe
danke. En hoe mach ik enigh lof
yegensson of ghyden hē weter vordelick
te louen. Alsoe alst behaerlyc was
weter gott; my te makē sond my al
soe sydi hert geboeft sonder my ghylyc
alst v behaerlyc en soe ghi wilt. O
hert ghi syt vob selse lof. v vorken
louē v in dat menichvuldich; weter
groot; hert v lof is om begripelick
alle creature. In der herte en woort
hy niet begreypē noch niet mode en
machmen niet vlypelic noch niet
te oer hert wat dert instrumētē lyde
mutter tijt niet weter lof blyft vobelyc
O hert ghi syt vob selse lof. Oude

ghetruyft i moet loue dat h' heeft be
ghin in tynde. Onse stemme lyly
lyndt in lydet. Onse oer hert ende
dz gheluyt vryart. mit v lof blyft
vroelike. Wat is da h'ert die v wote
delic sal loue. wat misfche sal moet
lof voverdige. v lof is vwerly mit
lidende. **A**n heer loft v: dit spertit
Ite loue v dit gelofst in v' start dz
ghi wes selfe lof sijt. Dit loft v dit
verstert in wote dat hy wote lof mit
v' vryhen in ran wotly in mach.
En dat hy in wote lof ghebreve in
ontbrecken moet. **O** vrye lof dit
mit in lydet i v is onse lof i v sal
my selfe gelofst worden. **O** heer
vry in loue v mit: mit ghi loft
v seluen: entemitt v selue in in
v selue. **E**n vry loue v: mer dat is
entemitt v in in v. **O** heer da heb
ben vry iest gewaarye lof als vry
lof vad v ontfar: want dat licht be
proeft licht als ghi gewaarye licht

Lof ont verloten lof. **A** hiet d'ich
 als wy vā yemant lof of prijs
 brycken of suchē dā vā v. h'ete: soe
 verloten wy den lof die wy van
 v ontfat sommen. wāt den lof die
 wy suchen and'et dā vā v die is
 tytlich en bydend. **W**at die lof
 die wy vā v ontfatu is ewich
 op dat wy volstandich bliūt in wāt
 dwangē en loue. **I**st dat wy tytlich
 lof suchē wy verloten godt' ewi-
 gen lof. **E**n willen wy vā godt v.
 welc gelofft sijn soe en moēt wy
 ghēnt tytlichen lof suchē noch
 minnē. **H**eer ghi sijn ons ewich lof
 vā v rotent allen g'warigē lof.
 send v en is geen lof. **W**ide h'et
 send v en nā wā v met gelouē heb
 wā v wā loent v met v seluē. wāt
 ben wā h'et vā mī seluē v te louē
Ich ben p'elue en aff'ge en als

ten doot hont in ghelyck mit worm
in vuylichz. **W**er wor of wat ben
ick v te louten. **O** hter alre sterste
godt alre yeste in alle vlore ghi
woont in v vuylichz in in v selue. **O**
ft dmysteris in mach mit lout dz
licht dat ghi syt noch die doot en sal
niet lout dat lout. **G**hi syt dat licht
ick ben donkerichz ghi syt dat lout ick
ben die doot. **S**al ydelich lout die
waerichz ghi syt die waerichz ick ben
ghelyck ytworde die ydelichz. wat is
da hter dat v lout sal. **S**al my ar
me ratywichz v lout die hter end
hter die herten. **S**al it enrynt ster
lout die waerlichede ruyck of die
sterflichichz die mensche die hndt leeft
in morgen sterft die werck is als in
ourenne worme. wat lout ra v die
mensche die alsoe katywich is gebit
den. **O**f sal hy v louten die i sonde
se mari groent in yborre is. **D**ie

gotthz. **I**ck en moet niet veruare in
mijne katyverhē die gemaect be vā
uwer genadichē. waer oerter heb ick
vā mijne gheschapē of ick bidtrur
in mijne onsalichē. **O** heer hebdi te
vergeefs en sonder oerbare gheschapē
onb arme mensche. **G**hi hebt ons ghe
gheschapē ende gemaect: vergeert: be
hutt: en beholt dat ghi selue ghescha
pē hebt. en en vsmact noch en ver
suynt vō selfs wterick niet. **G**hi
hebt mij ghemact vā niet sonder
mij ten sy dat ghi mij vergeert ick
werde weder te niet vā mij. alsoe
ick heer niet en was en ghi mij vā
niet gemaect hebt soe ben ick alsoe
heer moet ghi mij bestuerē en i wote
hordē neme en die seychē vā mij dra
ghen. want ick sond v nitt en mach
noch en werē noch en ran ghi en
keert en volkerē mij. helpt mij heer
ghi syt myn leuen dat ick niet en

24
sterne in myn quasthe. En haddi my
niet gemaect irk en waer niet. Ende
wat ghi my gemaect hebt soe ben irk.
Mer en regeerdi tu en behuedi my niet
e irk valte te hant weder i ee niet. My
bedenke noch myn doertheit en drooygh
v niet my te maken met vos selts
goethe en genadiche. O heer die mi
die v doerck my te maken va niet die
moet v oerke drooyge my te reytet.
andere lieue heer waer my al te vte
grofe en sonder orbatu: en volbracht
ghi niet darr toe dat ghi my gemaect
hebt. wat en regeerdi my niet ende
volkeret irk bedenke i myn ratyrichte
En hure lieue heer wat ghi my va
woer gaderenrichte gemaect hebt soe
volbringt v woerke darr toe dat ghyt
ghemaect hebt. En laet v dit chan
tate drooyge my te beholde die v ghyt
drooyge heeft my te maken wat sy

in niet veruindert tu is. Ghij sijn
selue charitate in miene die niet v
waddelt tu wort. **V** macht tu is
is niet geretrukt mij te behouden
noch v ort tu sijn niet vstopt mij
te hort. mit my sonde hebbe mid
o elyhematet tussche v tu mij tuss
sche dat licht tu doncktehz; / tussche
dat leue tu doot tussche dit waatehz;
tu ydelhz; tussche v vwoch leue tu
mijn vtruydelike leue. **W**ar hene
hore worldi mij' helpe soe is mij ghe
helpe tu anders niet v volle is v
macht dat v leucht alle ons macht
**vanden stucken der quade begerlic
hz. Dat elffte Capittel.**

Mijn quade ghewichtende o ghe
mide hore dat sijn schaden
dat vke mede vtrindelt tu
bedert bin mede donckere afvrot dat
kerke dat vke in ter mede ligghe

tot dat die dach op gatt in dat licht
 beghint op te breken in die schaduw
 we beghint te midde. Als die ste
 me beghint te lude vō firmament dō
 hemel: als die stem yodē lude i
 groothede in in macht in spere
 dā vrigatt die schaduwē in die vde
 vromt hats in beghint te voert te bre
 ge groyde rindē in satt in vricht
 der ghyrrethichē voert te bringhen
 totte vrlē yodē. **O** hats vader vnde
 godt myne leuē: leuē dat alle dē
 by leuē die leuē hebbe: send vrlē
 mit in leuē: laet my mit i quade
 vpeisen noch in yrist my ghyen
 vheffingē der ogen. doet vā my
 quade begerte / in in ghestatt mit
 i mine moett onghēbōde vberdichē
 mit beflatt in besit my herte al
 tove om v te denken in v te dāke.
Vrlēcht my ogen v te sien: in vte
 derste in vortmoedichste o twiggē

glorie vort v hoghe moeytthz. **Al-**
toeb doet v o my oetmoedelic gromde
en en laet my my selue vrom noch
schaffen i tuijght dinght dit my
onthoeyt. **Mer** dat ik altoes vreesse
nich sy te weten wat my byderlike
of vordelic is v te dienē en te nu
ne. **Verdyft** vortet heer my onghet
ordurede ghyntuythz met wote
troesteliker suetthz dit ghy vborge
hebt en ghyheloten te ghyromē be-
hoef dit v ontfien. **alsoe** dat ik
bitter te bittere v ghyterthirz
met wooyte begotten. **En** dat dit
smake myte herte en myte siet
met bedroeyte noch gevelfthz en
vordet met vromde smake en met
en vout dat bitter siet sy en siet
bitter. **Of** erke dat donkerthz licht
sy of licht derkerthz sy. **vout** vey vā
delen dachlip it midde der strickt
onster viaden dit altoeb bitter t syne

ons anme sulc te stercke en te wat
Deser stercke is alle die werelt vol
 alsoe dat die gheer der yem behuude
 liche woedele souwt nauw derb ster
 ke ontgat rime. wat al dat in die
 werelt is dat is gentyrlyk en ge
 werre der ogen en des vleses en ho
 udy des lentes. **A**ch huer d'ff ster
 ke is alle die werelt vol en liggē al
 toeb vore my voste yelverht en vrie
 salse megen ontgaen. **S**chite die gheer
 den ghe afneemt v'hestinghe der o
 gen en der herte en ongherordinter
 de willighe wtijhinghe des vleses
 en den gheer die ghe afneemt op
 dragenden moet en alle hertedirlyk
 des lentes. **D**ese en mach niet be
 strint woede vanden stercke des vi
 ants. **O** her salich is hij die ghe
 d'ff grare doen sulc wat hi sal
 liche onghelholdt blint. **M**o bidde
 ick v huer ontrenne v en wote ghe

nadirlyc helpt en beschuyt my dat ick
niet en valle in die hande en in die
stercken mynre viāde die sy altoes my
nē votten bereet hebben om my en
my armt siet te wān. **W**at verlost
my heer met weter wōd teliker mo
ghech. **O** mach en mach mynre sa
lichē alsoe dat my viāde niet en glo
voren et niet my niet en spotte. wāt
heer sy noch v noch my lief hebben
O heer staet dā op en vercht vōer my
en beschuyt my alsoe dat sy vlieden
vā wōd aensichē weter teyde vōer
dich. **A**lsoe merct sy vliede vā wōd
aensichē ghelyck dat wōd smelt vōer
dat vōer. **E**n dat ick mach bryt in
die hemelichē vōer aensichē en
weter teyde vōer dich en verblidē mit
weter vōer vōer sijn dā en vōer sa
des vōer en mit weter hemelichē sijn
sen. **O** heer ghi siet vāder en moed
weter armer vōer vōer heert hats

27
vlijnd vlyt stont en surcht en ont
doet den sijnen weter ghy naderlyc en
dat vlyngheleu weter mint dat wy
dare onder schuld moeyt en vlyden
vande arnschyn des viats sijn ont
van boecht der stercklyc ghy en sluy
met noch en slacpt in onser horden
met. soe en doet ook ons vian die
ons bestijt send ondtelact.

**Van die katynichz des mensche en
van die woeldaden godis. dat xij. ca.**

O lichte dat niet ghesien en wort
met vrede lichte. **O** lichte va
de velle is alle lichte. **O** lichte
dat verduert alle lichte en vlynt alle
vremt lichte. **O** lichte vanden velle
is alle lichte. by v lichte is alle lichte
donkerlyc weter lichte is alle lichte
donkerlyc weter en openbare lichte. **O**
ontste lichte velle bly blinlichz
niet en verdonkert. velle lichte ont
delichz niet en verdonkert velle gae

missen noch slots en beslute noch en
verder start dat overle yde schaduwte
en verschijnt. **O** licht dat verlicht
alle sterd en te gader teut en altoes
schijnt mij inde afgröt der slachtz op
dat ick ontcr al sijn moghe v i v en
mij i v en alle dinck onder v. vte
de hter en laet mij niet dat dit scha
dewte mijre ombelittz niet en waal
sen en dat mij sonde niet en sommit
vuldigen: send v sijn alle dinck do
kerz en quart want ghi sijn alle
dat grooangze oncrste gort en soder
v en is geen gort. **D**at belyt ick
hter en dat wot ick dat mij mygde
waal en is sonde by v te sijn: mit
qualick en alte qualick niet alle d
ten mij mer over in mij want alle
ghewichtz en myklyz is mij tle
dichz sonde in godt want hy is mij
salichz. **A**ls sijn ycoit mij hanz
toent dan sal ick wofadet woode en da

sal my iust voluuyt. O heer my
 leue en my salichz ik sal v belijde
 my ratyvirz. want synt dat ik my
 schyden va enichz vos ontfste goet
 en ik my heerden totter menichvol
 dirz der mytelike dinghe ontrunt
 myghingz myre sinne soe bin ik
 van v dit enich en ven syt ghespreit
 en godelt in veel dolinghe en dwa
 linghe en alsoe bin ik comt in myk
 dem die mij vaxmt: en in vbetden
 en in gemerchte die my bedroent en
 bedrent. want ik heb veel ghe
 socht en ghetracht: vondt en verret
 gen: mer al verndelt mij: en van
 ghemt dinghe mach ik woult wor
 den dan van den gode dat alle
 gode afrotent dat goet is tot veel
 hem gode van ghesapen sy alleen he
 ren te rinnen en dat af woult te
 worden. En als ik dat ontfste on
 wandelbare goet nitt en sntke noch

in vyndt noch in besitte soet bedroef
ich en soet doel. ick en verdere en gaet
te niet want dat is dat goet dat my
allere ruste en verfade mach. **O**
hete ghi sijt vol en veroullende vye
den mit my onsaligge sijn vliet van
v outinite mit in honderdyge afster
kende myghinghe die sijn die my
al vydtlen mit met v en in v soue
solder ick my verblide en vrede vye
de en ick volghet en myghet die vte
vult dat ick aldus i verarme en be
druet. **D**ie vortelt roept ick vrygat
en bedruet en ghebrotte. **G**hi roept
Jeh blynt: ick blynt ven en traerich
en die gheen die tot my comt wil ick
vmaeken en traerich make. **V**orhede
leider o wordet hete soet vliet ick van
v dat ick alle goet en velle vryghet
in vyndt soude en hete my tofste
ghebrotte te vortelt dat alle el
lendirich en droefich af comt. **E**nde

ick laet v dat my omalid en v dide
 makit solt en suke alle ydeltz. **O**
 medelijne der gheste ganset en maect
 yhesous my aen sielt op dat ick di
 belye en loue o my vdiyge salichz
 vot alle myre herten en v danken
 va alle woe geden die ghi my be-
 wyft en geden hebt en dat ghi mij
 mede gromet hebt va myre iortheit
 tot myre outheit. **Ick** bidde v onte-
 nits v selue en laet my niet op my
 seluen: ghi maectt mij alle ick mit
 en was. ghi verlostte mij det ick
 loet was. **Ick** was doot en te niet.
 en ghi wouet mede rouw totte doot
 en onse sterflichheit atnemme. **Ghi**
 hiet en rouwe wolt vlossen de vte
 borren hertiche en om syn leue vol
 di sterue en niet weder doot syn leue
 woude en syn doot deden. **My**
 huyt als ghi v alid vuedert lot
 vhoerdi en vmaectt mij. **Wat** ick

was verlost tū i mynē sondē doot.
Verrocht tū geltuort. **W**at hēt ghy
quadt selut om mij te vlossen tūdt
leude te makē tū hebt my alsof
siet gemint dat ghy my niet wōt
tdeltn bloit gherocht hebt. **O** hēt
ghy hebt my bemēt meer dā v stlūt
want o my te vtrochtē vāder doot
woldi stēnt tū wē selve leut ont
sttē. **W**at aldus wōdige schar bin
ik verlost vā tōngē slāuē tū
vā tōngē tlltūdē vā tōngē doot
Ghy hebt mij hēt gemint met
wōt niet tūdt ghetilēt met wōt
bloide op dat ik wē alreē ghiden
leut sondē tū dat ik v tot ghetuort
stōndē wōt mynē hētē seiw slūt
Wat om mij te behoude tū wōndi
niet gān vāndē tū mij lēdē
dat ik o wōt tēt tū o wōt nāt
vāndē tūnt der penitētē tū tū
yotts leutē nūntē tū souw

lchende . mer volstonde totter doot .
 Ghi hebt my heer ghesalft met u
 voer salut . mitten samant det hie
 stundons om dat ick na Chrem kerste
 ghehente souw worden in kerstelic
 leue soude . In uwer hylige hande
 hebdi my ghetekent in ghescreue
 mitten lettere der miliker vonden .
 Op dat ghi alsoe dats op sende al
 toeb mye ydenke souwt . troetlic my
 helpe in mynt noot op dat ick uoe
 ydenke wil in my hulpe at v o
 sichte . Alant heer is v gracie in
 v ontfengherichz altoeb den send
 berret als hij hem daer tot herte
 wil . En det soe grote ganc niet in
 uwer . noch in sinte noch in vbil . hz
 is veel verht dat hy der ganc dene
 in bidden i uwer synd soude . O
 my wosste my behouder hoe dide
 vol hebdi my behuet va intuyt
 pincle in quader antwert . wat

hert als ick verdoelt was helpt ghi
mij ten wttyghē. In myn ontelichē
hē lērdi mij vā mynē sondē beris
pet ghi mij. In mynē droefhē troostē
mij. als ick in mishoyē was stert
ten ghi mij vā mynē valle ophief
di mij. als ick stont onthielt ghi mij
als ick tot v rōnd wōnde ontfintē
ghi mij: als ick slēp behuēde ghi
mij: als ick v atnētyē behōde ghi
mij. O hert gelōft sydi wāt v be
hōrt allēn lof en dē vōr. **Dat**
godt altoes merct ons werken en
ons meyninge. dat xij Cap.

O E se wereldaden vōr ymoēt
en ontellichē ander hebdi mij
gedat mij hert mij godt le
nē mynē sielen. van wtliche mij wt
lustet altoes te denke: te spreken en
v te danke vā allē nēt godt wot al
le mynē hert wot allē mynē sielen
wot allē mynē godachtē wot alē mij

re mach: stercklyc en wt alle den
 vromghē der binnēster mynē herte
 en alle mynē leede. **O** heer gods
 ghi syt volcomē swetichē troest ende
 smake al woer gemindte der troest
 en hulpe van v. **W**ter heer
 myn volcomenichē en myn steynchē
 der sidi en die wort ghi. **G**hi siet
 alle dijnē mette ogen der veer claer
 der sye dan die sonē sy anseit ende
 doersien alle voreghe der menschen
 en die diephē alre afgrondenichē ende
 sy intalē ende sien in alle streden
 der eerde en die quade. **E**n want
 ghi ven ontholt siet alre gheschapē
 dinghē en onre al en in al teyghtrac
 woerdich siet en seughe draeghet van
 al woer creaturen en gheen dinc
 en hatt dat ghi gemact hebt. **S**oe ist
 dat ghi alle myn voreghē / myn deen
 myn kate vinstelic anseit en meret
 altoer waahende my te beholde als

ten werck wachten. Als of hi ghi
alre creaturē des hemels tū der
vād vngeweten hadt tū ghet en
merket noch en merket dā allten
mynē wāt dat onwādēlbare licht dā
ghi merde tū in sijn tū dat ghi oock
sijt dat en waant noch en wasset
of ghi een siet of al. wāt alsoe ghi
een siet soe sidi alle dinghe tū en
al als een. En aldus sidi altoes
in alre tijt sondē tijt alle creaturē
als ten tū een creaturē gheleijck als
alle die and. En hier om wil ick
altoes staten op myn hordē want
ick wil wēt dat ghi mynē ghe-
preysen tū alle mijn werken sondē
ouderlast altoes alsoe aensiet als
of ghi anders niet en sachte noch
en merket te sien of te merket. Oock
sidi alle dinge gheleijck tū tot vnt
mael altoes sondē ghebrekē alsoe

als of ghi niet en dincet allen en 32
saccht. O heer dat verblide ik mij
grotter en oerke vrees ik grotter
en angstelike dat ghi mij altoes alsoe
ghetrelike en al aensiet als of ghi
andere niet en saccht: **O Heer dat is**
blide ik mij: dan of mij allen. Al
toes ont en al sydi tegenwoordich en
brevet mij te helpen als ik brevet ben
v hulpe te begieren. En altoes sydi
mij vaderlike bescijndt: rascijndt en
driyngende als ik mij vā wāter vād
luchheit leere tot vrentender ijdelheit
En want ik dit sie en wōst ben ik
altoes hopende en wāchtende hulpe
wāter gtnaderlyc en vreesende en mi
nede die rascijninghe wāter vaderlike
Aldus hōre hōre sydi mij altoes aen
by mij. Ja in mij altoes tegenwoor
dich synde. Ende veel bat sydi in mij
mij selve tegenwoordich: dan mij dat
hēt myre siet en of myre lachams

tegenwoerdich is want ghi sijt ten
nisch in inich onthouwt al ons leuen
Soet vortwaer dat ick gaet ghi in last
my niet ten sij dat ick v ickst last. En
waer ick hem ghi in sijt vā my niet
want ghi sijt ontr al in m al: alle
dinghen iniger dan sy hem selue
sijn. En horem mach ick v ontr al
vynde. want ick ben ontrmits v in
niet v in mach ick niet bedrue. in
sonder v in mach ick noch sijn noch
leue. Ick belijt here in ick vort
soet waer ick doe in welcke wijes dat
is dat doe ick vort moet eyten in al
dat ick doe soet waer is dat vort in
dat sudi bat in slatere dan ick self
doe: waer altore syde tegenwoerdich
in sude my my geyst: my vort
den my vort myn ghenyghthide
die gemerke in dat behagen my
dte ghenyghthz in dave tot alle my
meynyge in beyde. O here alle

33
mij geytynst in byyden is vater v
in v rundenh. ghi siet wan dit gteft
romet in vaterwaer hy gact. waer ghi
siet dit gteft bent alle gtefte in ghi
waer tuer bekent waer dit wortel
sint of bitter sijn darr sgheten vrent
in bladeren vaterwaer in dat muerh
der wortel dorekent ghi in dore
suyghet. En niet alle mij meynen
ghy in sudi mer oerh dat bindeste in
dat muerh der wortelen darr der mui
nigge vaterwaer in waer dat dore
vater in dore sudi mer dore guden
hijte waer waerhy in dat gebdi al
beskent mer boeke waer vaterwaer
vaterhy. En darr na suldi ellet lout
niet alle na waer in meynenhy
mer oerh na dat inoerdigge vaterwaer
muerh der wortel darr dit meynen
ghe vaterwaer in darr der waer vater
waer. En waer toe vater mij lout
mer geytynst of niet waer in waer

ick gennethyt in uen dat sudi: dat hoer
di dit merck in dit ontholdi al in sijn
wet in uwe boeke. Ick goet of quart in
dat goet is suldi lout in dat quadr. sul
di werck. **A**lst dave tot rotme dz ghi
v baerck opene sult in ghi in vey dat
in sijn in lesen sult al ons goet in
ons quart. dan sal dat swaerste vey
wetten of tve. vdommissen of ten v
weten vey. **W**at licht is dat ghi
gesproken hebt inder sijn. **I**ck sal
merck haer leste. **O**erck is va v gte
sivend hter: dat ghi merck dat leste
alst dmyen vey: al onse doen ende
late sudi merck at ons meynigge da
ons wercken. als ick dit merck o my
hete my godt: sterck vey. **I**ck sal
merck hter soe werde ick ontholdi in
vrey in met grette sijn. **W**at
seder ons is groot noot te lout in ghi
vrey. **A**ls vey alle ons doen
in latten vey v doersivend oyt sijn

34
als veer ons verlyt inghen der ons ons
delen sal na verlyt te verduenten
**Dat die mensche by sich seluen niet
en. & mach sonder gods graci. dat. xiiii.**

O Alre stouste aluerthich cap.
godt heer ende sropper alre
gresten in alle vlesicheit
Welcke ogen ope syn in sin alle die
woeyen des mensche vande dage haer
der geboorten totten dagen haere ver-
sichtens van deser werelt in ghi sult
tut wyghelike lonc na syne werke vor
der sy gott of quact syn. Ich bidde v
heer om v selue waer ik mij selue noch
in sie noch in herte. toent my my selue
in dan sal ik dy beliden mijn reynhe
in die hartwerke myre sielen. Ach ik
heb gesproken wat sochtide myre ombe
kenche als dat ik zijk waer in yvens
in behoefde. **Maer** ik onsalige in men-
ten niet noch in worst niet hoe dat ik
vā my selue in in mijn selue niet in
was noch oek niet goets in hadde.

mer en blynt en onsalichy: ellendich
en seer te ontfemē. Ick wārdē arm
kalyf yet te wotsten of te hebbe: als
ick niet en was noch ette niet gotts
en hadde. Ick waerde wijs grooest
te hebben als ick sot was. Ick waerde
waer vā my selue en i mynē machē
my reinich behalden te hebben. En
want ick mij op my selue verliet en
te roem was en ombesnet i wādē
gē: waer ick bedrogen i mynē wa-
nen. wāt want en is niet wortē. En
sot wā hem op hē selue verliet en
op hem seluen hōnt is hē selue te
hūde en hy is licht bedrogen en tot alle
sōde bereyt al ist dat hē selue niet
en wort. O minliche heer en yefrou
wāt ghi lēet my en ick sit waer dat
alle dootē en alle goet roemē vā u-
wer genaden: en grāt sōde die wōtē
wōt niet gotts en hebbe noch en vte-
mōgen: want heer waer ghi niet en
besnet onsestē stadē sot waer die wōtē

ter dreeft met sy selue behuude wort.
 al te vreygeeft en sonder orber. **O** hert
 alme hebdi my gelert te behoude my
 selue alle ghi my gelaten hebt op my
 selue. **E**n ghi hebt my geproeft mit
 om v als dat ghi my mit en hietet in
 om my dat ick my selue sonder behoude
 wat heer alsoe ick voersichde ick en
 salighe soe waende yet groetst te heb
 ben van my selue en wijs geroch my
 selue te regetet met my selue en van
 my selue. **E**n ick en verstant niet dat
 an v stort sal ick wel yhetregete wote
 de. want dat ick gevallen be dat qude
 my van my selue en dat ick opstont dz
 waer ontrinte v gnaede. **O** licht der
 waerheyt ghi hebt my ogen op ydattu
 wat ick blynt was: en my selue doot
En ghi hebt my vlicht en verweet en
 ick loue en sie wel dat al ons loue in
 der tijt berounghe is en ellendigh en
 dat vore wote waerheyt hem in + mat
 verhefte en mach noch in he selue

gloriet. Ick sin oock wot in wot licht
der waerheit dat mitmidt vā hē selut
noch gott noch ghytrechtich en is
noch syn en mach. want is vrich
gott in ons steyn of groot dat roemt
vā v in is v gant en vā ons selut en
hebben wy niet dā sonde en vallen i
ellendicheit en in alre swaerheit. Ach
waer i sullen wy dā gloriet selut i
ghent dingt en mogt wy gloriet en
dat wy vā ons selut hebben dā in son
de en in quast. En der quatheit der
sonden brent ons i alle ellendicheit
en maect ons te niet. Ghyt i en runt
wy yeten glorie vrynde noch gtovari
ge blisrap. mer alle onsalicheit. Sullen
wy dā gloriet. in dat gott is dat moet
syn inget dat ons geltent is of geyt
in hē dat ons die genade yodes behol
de laet alse lange als wy ons synē
gottē niet aan en dragt en oock niet
lāger. want waer wy ons synē gottē
windragt dā verlieten wy dat syn

is en dat tot ons selue. **O** heer alles
 goets van v roemt alle goet en v he
 hoert alleen dit wort en die glorie en
 dat andrayt alles goets. **S**ot wort va
 wort goet hem selue en andrayt
 hy is ten dreef en metdsnate. **E**nde
 gelyck die duwel dit v glorie wort en
 stete woude dor hy v selue wort glo
 rie en vob woerke dat ghi in hem ge
 woracht hadt andrayen woude **E**nde
 te stont verloer hy dat innde v vrei
 ge goet en hem selue. en watet va ene
 schonen engel ten selue duwel. **O**
 heer sot wort geloeft of gepruyt wil
 sijn va wort ganc en dat in sijn
 selue en suet of beyert al mach ge
 geschieden pruyt en vte vande misse
 noch tanc selue woert hy va v gela
 stert dat alle glorie en te af roet
 en valt in alre confusie en oerren
 als hy va wort ganc sijn selue en
 beyert en suet. **A**y hanc soe wie
 va misse geloeft woert den ghi

lastert hy en sal vande mensche niet
beschieden worden als ghi hem oer
doelt. **O** heer my snijp de wi my
en word luyarm wie bidde uwer soen
derlyche en laet my niet romen noch
valle in dien grote laster als datint
my woude mogt dat wie stolt en my
andrage woende die ter en glorie
die v allen behoert. wāt lof en
ter alles gots behoert v ter altmeest
en yshetel. **E**n ons behoert ter en
alle recht en eygentlick van onser
quattche confusie en alle schatme
in ons aensichte en dat ter alle on
salichheit en sy dat ghi onser ont
ferme wilt vā uwer genadiger gort
hy wāt heer ghi onfermt alle die
yterre die ghi ytmact hebt en en
hateet nitmant alsof vter alst in v
is en mact os iker vā vos kiese gort
wāt wy in ons selue arme woont
syn en dat beste gort dat ghi hebt die
yefdi alre liefste vā grondelofte mist

Heit en dat is v selue i onser ghyt
 beuyghelichz en ghy minnet die goet
 die goet die haer selue reynichz en
 armodde behent en maectse ryck i
 woer ontrentureder ryckichz. En waer
 wy heer v armt kyndert sijn endt
 straflicke va woer wordet so orent
 ont die dore woer genadet dat wy e
 te moeyt en gesadet worden endt v
 danke en loven. Dit verleit ghy
 allen den goet die groecrichelich at
 v versuthen met oetwordichz. Oer
 heer behyrtich en wortt alsoe ghy mij
 leuet dat die allen va woer spisen
 gesaderht worden die behent en be
 lyden haer oeyghichz en die suldi ryck
 maket in v seluen en niet v selue
 En die goet die he selue alle va he
 selue groot en ryck arhten en v goet
 en v goet v niet aten en drage niet
 he selue die suldi sluet wet haer
 ryckichz die sy want te besitten en.

en sulle niet vryndt in haer handt als
sy ontwaakt vten drome des tyteliken
leuens. En hiroom heere sal ick dy be
lyden my elyken in my selue arden
ge my quaet in hebbe ick enighe
duerthe of miich goet dat v behaert
dat hebde in my gewaert en dat die
yge ick v te recht aen. want va v roet
alle goet en dars af behoert v dit en
en den lof en glorie alleen. O ick
heere behyt ick dy alsoe ghe my leert
niet niet en ben noch en vmaet da
alle ydelhe in ick ben een sadewet
der doot en een donker afgröt end
brecht en sone vrecht die welke
sonder v niet en groijt noch en bloijt
noch vruchtbaer en is andert da van
refusen van sonde en vander doot.
hyddet ick niet goets dat ontfinghe ick
va v. En dat ick hebbe dat is va v
en is va v. Als ick star star ick on
niet v en dz ick valle dat is va myer

vlyenthy en minntemere en stonde ick
 op ghi en schreft my. **A**ltoet waer
 ick blynt ghi en verlychte my endt
 altoet souw ick in sonde valle ghi en
 vlyent my. **E**n ick blyf vroelic vloer
 en verdouwe en dide vgarre en v bem
 huarthz. alom huer verhoudi my altoet
 ad allen quade in voelude endt en ind
 ty. woerde ick. **E**n oock vortat sal
 ick dat betrouwe uwer vaderlyckheit
Oock huer htdi afgesnede die stricht
 die sonde dat ick mede gelacht was en
 hebt my menichvorf benome die orfny
 ne die sonde. en en hadde dat niet gdat
 ick hadde gwaalt i sonde alrehande son
 de die vortelt. want ick wort waer lot
 wat sonde dat te misstet begat dier
 geluck mach oock ten ander begat en
 verhoudt ghyis niet. **E**n was quade ick
 niet en dide dat verhoudt uwer waer
 verlycht gnaede en yrbest my dat af
 te horden. **E**n dat ick v ghyorsatm
 was dat wat v gnaede waer huer tot

waer ende en tot myne orbare behordi
nij en verrest mij en beschijde mij
van ontelliche groten sonde die ick
had moghen begaen **Vande dunel
en van menighede titatien. xv. ca.**

Dat my die want niet en
tempterde heer dat be
naedi hem. En dat hy
stonde noch tyt en hadde
van teptatue dat waer van waer grant
En alle die want den tyt hadde mij
te temptere dat ick dat niet en roupe
terde dat waer van waer cracht waer
ghi my stercken tegen hem. Want in
waer cracht niet in myre wederstot
ick syn schalche in syn sterckheit
heer want ghi hem betyde vider
wederstot. Ende alle die denker qua
de gwest hem verzoende als of hij
waer een engel dat lichte son ge
bede hem dat hy mij niet en bedro
ge inde verlichten mijn verstande
dat ick hem in syn schalcheit be

honden want hiet hy is die rode in
 drake in dat ouer scrupet die gnoet
 is dweel in **Sathanas** met sijn hoef
 den in tien herten die welke ghi ge
 stapt hebt in die biderichd die gro
 te sie deser werelt dat menigjeha
 de ydewten in sijn sende ystal in
 bueten rlyne in groot dat sijn men
 ghanda manidit va dwele die
 macht in dach niet anders in doen
 dan sy al om lope om die misghy te
 bedwyt ende te verslyndt. Het in
 sy dat ghi ons werheit ende bescremt
Die is die olde drake die gescrept was
 mit paradys ^{der} deser werelt. In die wotl
 met sijnen stert dat is met sijnen stalt
 bert uwer toech dat dende dert die stert
 die hemele in werpste **J** ter redt. Die
 welke oock die wotere der redt gesce
 mynt heeft om dat die misghen die
 dave af drinck sullen sterven in beder
 in moeg. hy treet ende der wote golt
 als slyck ende hy heeft betrouwe d_z

die soerdarne sal vliete in sijn kotte
want hy is gemactt niemant te ot
sien. Ende vort sal ons besniddet vā
sijnre botten in vte loessen vā sijnre he
len: anders dan ghi heer die dat hort
vādresen groten draht gebroken hebt
Ondert ons heer v vlogeld dat wy
dare onder vlieden in schuld mogen
want wy ons sijn ontsien vanden
aensichte des scriftt in des draht die
ons altort layen loeghet ons te be
dringen in me woen schilde vte
lost ons heer vā sijnre botten want
dat is al sijn luste sijn vinsten in sijn
begerte die sullen te verstynde die
ghi heer gescrept hebt. Ende hier o
o werde heer aenroep wy v dat ghi
ons vloest vā onsen darschlept vian
die vort in alle maniere sijnre schal
her boeshe. in sijnre lustige quathz
sijn vernijnght gescreit ons aensicht
om ons te bedrinnen in ons arme ziele
te doden heimelie in oytbare. vort

48
Voy tte of drinker slapt of wakht of want
woerke dat voy doen. **N**och tās herte herte
late voy ons bedrige ontrent oft vte
moet sothz. **W**at al sijn voy darrhlyg de
sijn drake tot ons come met grypde tan
de in met gypde kerkten ons te versly
ne. **E**n sijn overh in wotten dat hy al
tot bedrict is tot onsen quastte. **N**och
tand slapen voy en bedrind ons quast
gemerchte en sijn alsoe tracht tyen
onsen viant alle of voy alle want
verschiet want. **O**nsi viant want
altore in voy en velle nambelie of
woaken om ons te wortt tye hem. hy
kercht altoe vte onse votten sterke
sonder getal ons te varen en te sterke
en al onse veyde heeft hi vol bedrict
nisse gettet om ons ellendige selen
O herte voir sal alle dte sterke of
gaten meyen: want sy liggē in wyde
in armode. In spijst in drack. In
slapt in wakht. In woerde in woerde
In alle ons doen en laten. **O** idel
herte verlost ons vande sterke dte
ingere en vā sijnre sterre veyde

kelen op dat wy v belidē mogē indē
spreke mitten profet. Dit stricke
is gebrocht en wy syn verlost. onse
hulpe staet indē natm gods

**Das
godt is dat lichte der rechtindig. dat. xvi.**

O Wy herte my lichte ondtet my
eyt dat wi sien moghe v lichte
en dat in wadeld also dat
wi niet gvoat en vordet indē stricke
dat vintt. En vort salst mogt ont
gaten dit soe ontellike syn hert en
sy dat hyste veel besit. Ende wie
salst mogen besien dan dit ghene hē
et is ghi verlicht met wēd lichte
wāt hy is ten vader d' dnystrich
en verbercht syn stricke in den
lichte. Ende alle die geyn dit in u
wēd lichte met en vanden noch en
sien ende huydet der dnystricht
syn die wēd gvoen inder den
lichte dat d' stricken verbergt
lyge. Wie soe vort siet en vort
delt in wēd lichte hy salst ontgāt
soe vort siet en vanden indē dage.

41
wob lichte lichte hore hij en stoff
hij niet noch en wort bestreeft
Wt te wort waantelt inder duystre
hij dat viants hij stoff hore endt
wort dars in syn stercken yswater
Want v licht en is in hem niet. Hore
ghi sijt dat licht der kyndere dat lichte
ghi sijt der dach die niet onder en gatt
dars v kyndere in waantelt sonder stoff
En alle die dars in niet en sien / sy wa
delen ind donkterhe dat viants waant sy
v niet en hebben die dat yswarighe
licht sijt vby sien alle daghe soe wit he
niet en niet v d v v v v soe hij niet
en niet bestreeft wort inder duystre
der sonde. En soe hi dupte is in der duyn
sterck der sonde soe hyst min yswen
ta of der sonde bekent. En datro wort hij
duwel in der sterck der sonde ygherhe
in yswen. En dat soe te ontken is
dat hij duwel niet en wort noch en
stact dat hij yswen is. En datrom
en soerhe hi niet hore hi verlost sal
wordt want hi niet en wort dat hij
yswen is. en want loe en vry te

Mer want ghi licht der herte in der ge-
dachte syt herte soe verlicht myn oghen van
binne met uwer lichte op dat wie dat in
sien mach en valle onder myn vanden
En vordt onse viant ons haest en vordt
is soe pynt hi hem altoes ons tot val-
te brenge. Mer herte wij bidden u haest
versincken doet gelyck dat wasser dat
sincket van der herte dat vuer. Vordt
herte hi is dat iuste motte tnatte in die
leste der dte raet versiet dat hi v bere-
ut soue uwer glorie. Ende dora hi op
geblaste was in vte herte in syn be-
uorde dora borst hi en vort in dat
holla der hellen: en ghi voerpe va
uwer h. b. trayt vten geselschap der in-
vortiger stene die ontfant in vte herte
waer in: in syn met uwer minne dat
syn v heylige mycle die by v blime
vnde twelck vte gebreke sulde vordt
sy hem uwer vort dat ghe i hte vbrachte
met een te droge. mer ghytlic my
allen dat sy van hem ontfant hadden
hem vder met minne en met vte

42

derhij tot v in m v herde. **A**lle glo
ri lof ende eer v sendragende. **E**n
mijn heer mijn gode synt dat onse
vriant gwaellen is soe in last hy
niet af te quellen v kyndte in hat
v d v in van hem. **O** alre overste
Coninc/ in bygere altoet te verdere
die maetende die v goetlyc geschap gheft
nu wote brende. **E**nde solds noch gien
v glorie vone in beside die hy niet sy
honderdy verlore heeft. **M**er heer wat
yhi onse sterckheit syt in onse liep
bedwinte in vderstact dat hy v
wilt niet in gryp in verslynde
En doet ons sien die sterckheit die hy
brengt heeft ons te varen in dat vbi
der ontgaen moeg in tot v vint. **O**
blyscap van yscart. **E**nde die stalle
lijten/ die behende in vort al te maer
sijn indichz in sijn onwandelbare v
herde onbekentfatumhij. **D**it en speter
wie niet hore om dat ghy v niet in
vort/ vort ghy alle dinte siet in
vort ende gien geynd in v vort

beugt. **W**ar hi inder d' vort die vort
wider mecht giet slayt als weder al
mechtender vordelichs ontrent onsen
vrent in biddt v als v reuaten dit
ghi gematit hebt dat ghi een vort
vort ontrent mecht vrent. **D** g'vicht
vort vort vort in vort vort in
bicholt v kyndes want ghi hater ster
hz sijt. **E**ndt sy hepten in betrouwe
m v. **A**n vort g'vort vort v
licht ontrent om te bekent dit schalichs
ontrent vort want syn behendigh
listig vort dit syn soet menigvord
in soet menigvording dat sy namet
er in niet in mecht van ontrent vort
vort in vort syn ontrent vort
vort vort vort behent syn dan
hater in vort licht. **W**ant als no soet
vort hi hem vort vort, als no dit
vort. als no vort vort hi h' als
vort lam; als no als vort vort so
vort als vort licht; vort vort als vort
vort. **E**n toen vort vort vort
vort hi hem na dit h' vort vort

Die hi inde mensche moert in vte
 steet na tyt in stat in menichyt
 maniere des mensche soe niet hy als
 een vrant pleich sakt in orsnyer
 te stuytend in te bederget. **S**ooenlyc
 veynst hi hem drom om die bederf
 de te bedergeten. in onderdyt want
 hi hem blide om den bliden mensche
 te vresallit. **O**erck vertoent hi he
 als een engel des lichts op dat hy
 yestelike mensche alsoe te macten
 kuden mocht in tot hontredye in te
 val betuyd. **O**p dat hi sterke in be
 liefde mensche ter niet sone veynt
 moeg soe vertoent hi hem als
 omstel la. **O**m goderterte in sat
 thmeidige mensche te vresallit ver
 toent hi hem als een volck. **D**it
 is al te merken in die ongelychz
 in in die menichyt syne edpaine
Sullit tontert hy niet ongelyc
 veynt vresallit sullit niet veynt
 yst in niet hontredye **S**ullit wa

synt subtiler verstaen in veel vber-
ten sulken niet synre onbekendte
plomphe in ongelucke in vber is
hebbeler alle dese kost vbergt te ver-
staen. En vber sal ondenklic die mit
nichonldich synre elced dat hij is
neder bedert. Dan die yven hene
hete dit ghi vberlicht in verstaen
mit yest in macht in macht vber vber
yruuden. hy vberrecht syn gesicht
in synre hoere in vberont platte
in stonde in alsmit minste in hord
is dan schiet hi die niet yruuden in
is hene mit vber vberont in die he
niet in verlaten op v mit betrouwen
in hene sterckheit. En mit alle
in behoert hy in naturalit seide
Wer dat woly mit te ontfren is
gestelike oeffeninge in in vber
he der duerden. in dat vberrecht
hy syn subtilt stercken in vber vber
end methde niet vber vber der duerden
En houder mit vber vber der oerme
dichheit. En in veel dese geliker mit

moet steyndt dat drake teyken ons
 darchlop hemel in openbaer. Gint
 vint binten: dach in nacht In alle ma
 nitē vā duichde sendt in in alle vete
 hē van duichden stroyt hi syn seyn
 luyt felst mydichz ons seel te beder
 te in et bedermt in dat en last hi hē
 niet ontblint datz hy ran of mach

O hant hēt want ghi onst sumpst
 hē in onst tranfelyz bekent in want
 wij te must in wete gtrudichz betrou
 wd behoet in verlost ons dat wij in v
 verbliden in onsvant vā oster vntend
 bedroont / alsoe dat ghi den lof in vte
 usse gerdte vteken beholt in in
 in vteichz **Van die woeladen gods.**

Als hi wt bte v kint
 in ten seer wete dte **xvij**
 vte wt moet v belidē vā mi
 ut rlynt vromogen rot al myre
 hute in overdenke alle dit veldadē
 dit ghi my bedryft hebt vā myre iot
 yhet tot in alle mynd land. In
 vete veel hēt dat vteghemygt in go
 vedy v misthaygt. want sy is al

leuen begheint in voortel alle y verft
leue quante in sy is als in dorren
wylt verdorrende in verdorrende al
le goet. **O** wie benincant sy ons die
vloeten der unitie der goddelike ge
naden: **E**n ontrent gennidige spen
te in vadersome die sende dienpen
yftomte was in doerlyde die y ver
tele varen in begond te waeste die
doet si verdroyen in vtegad. **O** hiet
wie moet v dankid want ghi mijn
verlosser syt in my verlost hiet.
want ondbarelyc verstoppe die
adren des weter vloender gennidich
in maet ons lambe in fruyt vnde
menigvoldich in ydellich. **O** hiet
hoe menigvoldich was wie verflond
vanden orake ons viante in had
di my vor syu gheuyge heele niet
verloft. **W**ant alfor die als wie so
deriden tyeu v gebode. was hi al
toet vren betret my te verflynder.
Wte ghi besnuden mij als wie te
yt v misde. **A**ls wie ontyote

v' heylig + geboden stont hi altoec be
 rest myn v' v'erd + in syn hol dat gel
 ten mit ghi verboden hem en te vol
 den mit gestade. **I**ch verbrachte v' va
 derlykheit en ghi besoude my als
 my vader. **I**ch en ontferch v' mit v'nde
 ghi behouden my. **I**ch herte mij v'
 v' en gaf my myn v'ide en ghi en ge
 stade hem mit dat hy mi ontfer had
 en in synre macht. **A**lle dese v'el
 dade dede ghi mij o my herte my god
 en v'ken int' v'ere noch en v'et' v'ont
 niet. **E**n aldus hebdi my int' v' v'el
 v'ande tande dat duvels verlost en
 v'ander heeten dat bruis'ende leere
 en v' v'itte der gellen geloyd al en
 v'ist v'ke mit. **D**uvels v' v'at v'ke
 tot v'ore der v'orte der gellen en v'ide
 dat in geloyd hebben v'ant sy is
 v'ylt v'nde alv'ord opte en ghi
 verheelt mij. **O**ch herte herte hebdi
 my duvels v'spatet en verlost v'ad

doet myn lichaem als ik geweest
hebbe in pynheit in wilder andern
tude voer groter licticheit en rickicheit heb
di my verzand: alsoe mij ghevoelt
licke bystaende in verjodende: te wa
ter te lande: in d'pynheit ghevoelt
en in menighen oetelicheit moet dat ik
in bedrond soude hys en hadde mij
v'vaderlike minnheit behoef. **G**hi
voest voel h'ere hadde ik doer in
myne sonden gestorven ik waer
toeslic under gellen bedrond. **M**er
v'gracie en v'genade heeft mij al
toeb bescreven en verlost vander
doet myn lichaem en v'and' toeb
gedoet myne zielten. **A**y h'ere dat
en ran ik v' niet voldankte en
moet in alle ontblint. **w**ad' v' voel
dad' en sy ontfrentende groot. **M**er
ik en bekendens noch en gestont
niet voer dat ghi mij verlichten en
dat ik sach in uwer lichte.

**Band ouerichz d' minnē gods Dat
achtvrende Capittel.**

Hier om o licht mynre ziele in
 sinen sijn mynre eygen dat
 ik by si. **W**ien godt my gheghe
 my verlicht in ik si in bidden dat
 ik hem ontrent v **E**n ik soldt v
 gien lof in dankid v al med v
 daden. **M**er my vromt is alle d'ij
 ja niet als te versetten v gant in v
 minnē. **M**er hier also ik in t'nd
 vermarck dat selue offer ik in bidden
 vover heere mydichz **E**n dat ontfant
 ghi heer als ten offergandes v in
 vore grondelofte goetichz v in voren
 kintichz **E**n dat selue dat ik v bidden
 de of offer marck heb ik v v ont
 fante in v gant. **W**at heer ghi
 sijn genading in godt voren in in
 bidden niet dat ghi gemant hebt. **H**ier
 in heer Ick bin sondelinge v te
 vande vromd luydte in dat ghi v

loft hebt En op dat ick teylet in
yel gent mogge ander sündant vā
meete ofprechtelike genaderlyc dat yhi
nen mij beuaten hebt. soe behyt ick
v oermeent vā veldade dat yhi at
mij getent hebt wāt hāer yhi hebt
mij behyt tū vtelost vā dē bēnt
der hellē. struētf; anderuētf; doer
uētf; hondertuētf. In dinstuētf
Dat yhi mij met groter jodite in
hadt moge late valle En had yhi
dat v gēnade. dat ick niet vtridit
in had. noch vtridit tū rē noch
tū mūch. En altoch hērdē ick
mij met mynt vtridit tū gellē.
Wat altoch vtridit tū gēlij mij
in vtridit. Dinstuētf Gēddi
mij te vtridit moge vtridit had
di gēvilt. Wat v gēnade spatē
mij vānt yhi v vtridit mīnt
tūder onthuldichē dē mīstē sōder
datē dē pēnitentē dē sū dōer
Ay hāer hellē v vtridit tū vol

47
ontfermhertichz dat bekiden ick doer
v licht. En mijn geest mijn siel in al dz
ick ben geboren int vrantwoordt in v
licht weder genadichz. v d ghy mij vtr
goet hebt vande droefden dte galle in
vande geseftrop dte quader grefte. En
hebt mij gveroyt in gebort: den vberz
der leyf totten vberz leue. Ick vab
te maet in die doot in ghy hebt mij te
maet vander doot vberz ende leuen.
dus gemaect ontrent dat licht weder
gveroyt. En daarom heet soe gveroyt
ick mij v te maet in vberz dienst. Alle
mijn bekent alle mijn vberz in al dat
ick v d weder gveroyt ben dat offer ick
v te maet. in dat ic rygentlichte in bat
v dan mijn Ick dank v gveroyt dat ghy
gveroyt dat ick v dient in minen
maet. O gveroyt al mijn leyf al mijn
herte al mijn leuen dat offer ick v in
ghent in vberz dienst. Ghy hebt mij
te maet verlost op dat ghy mij te maet
hebben in besitten souet. Ghy hebt

my te maet vmaet op dat ghi in my
ende ick in v verbeeten leuen soude.

Van die ontellike weldaden godts. dat

Moet ick minne XIX Capittel.

Want ick minne salichz v moet
heere machte minne salichz v moet
ick minne. want ghi sijt my
ouerste bliscap ende gemetichlichz en
en al myn leue Ende al dat ick ben
moet v leue ende niet my. want my
leuen was doot in mijn onsalichz En
ic verbeet doer v ontfemichz. Ghi
sijt ten ontfemichertichz heere ende
godt en van veel genadichz deen
ghent dit minne wden nat. Ende
heere om heere mijn heyl en mijn be
holder hebdi geboden in wden wille
dat wy v minne soude wt alre heere
wt alre sielen wt alre gedachte wt
alre sterichz wt allen machie en wite
binrusten moeyt der heere Alle ty
de alle vte ende wille wy ghemet
ken en gebreke wden gant ende wden
genadicheit ghechz. Want altoes soude

wy bruden en vrygar en doet v ge
 naderlyc die ons behoort ende vryget
Altotē sonder wy stremen en dede die
 midtten weder graver. En aldus sy
 wy alle tyt en alle vte verbonden v te
 danken en te minne want wy sende
 onderlast v werldade gebreke. **A**lso
 yet oet en is noch oegblyck en al onse
 hant wy en behoort en gebreke over
 gheue. **A**lso en sende gē tyt lyde
 wy en sonder v hebbe en onser gedach
 te en vete onse oet en v danklid lode
 en minne en alle reuerēcie en vte
 dalyc brode vte al onser rechte. **M**e
 hote die en vmoete wy niet send v
 want en v staet al ons vmoeten
 en al dat goet is of goet syn mar
En sende v en is niet goet noch en
 marly syn. En dat wy v minne en
 behagen moete dat en staet niet at
 onser wil of en ons vmoete noch
 en is ons werltē noch ons lofte mit

vo weds ontfenninge. **O** h^{er} dit staet
al an v. in alle gott is v in roesat
va v. **E**hi gebiedt v te minne. **G**est
dat ghi gebiedt dat ghi wilt. **O** v
sijt want ghi schuldich sijt at te den
gen alle goede werke die hi behaget
in datte ghi tobrigt loon in dat vobighe
leue in verdienne moecht. op dat ghi
te bat jostat moecht dat des va groet
woot is. in dit vter waerhe die hi
selue is ontfenninge. in dat dit inder
vobighe waerhe waer is. So sullen
intliche prenie in vstellen aldus.
Dat wij ons moett tot gode kenne o
nismeit dat gheue godde die vloijt
wat syne grondelofte gheue. **A**ll
mer v^{er} ons selue gheue moecht v^{er}
moetende noch v^{er}illende. **E**n dat wij
dese rhynghe in ons selue bekent
des sullen vby gode dankie wat alle onse
herten dat hi ons dit bekenten v^{er}
leent gheue in sullen aenue mit in
liue v^{er}reken dat alle ons jedit

in die ontfankelicheit onser mi
 in al onser werke start an die
 gracie gods sonder die werke vby en
 oerke al ons ymoeg vore godt. wt. rolt
 doot in te maet onbrechtbare is. En
 dese gracie en mach noch en in mit
 mit verdere vore dat hyft ontfan
 heft mit sy wort ons vā ymadt ge
 ymad sonder alle verdere. En als
 vby dese gracie alder ontfan hebbe
 dan puerder ymadt soe sijn onse got
 de werke lyflich en gēstelich isst
 ontroub dese gracie gods ontfanke
 licheit in vrede en ons verdietelike. En
 want vby sijn noch ons werke so
 die die gracie gods godt mit besa
 sijn en maye noch voreyas noch stae
 de blind in duychtelike werke vā
 bint of vā bint also dat vby ijet
 det moeg dat ons verdietelike sy te
 vbye leue soe rest dan wyl vryht
 dat vby alle ons godt werke die vā
 ontroub sijn moeg godt in sijnre gra

in aendragt ontrent die veltke wy
in alle ons goede werke godt behagen
in vderfelic sijn. For sulde wy dan
onst vditend godt aendragt in niet
ons selue. want vdit ons selue sijn
wy in ons selue in onse alle onse
werke ontrent dat in niet vdit
like alle ten vdyde sijn. En aldus
sulde wy ons in onst werke als v
ons selue vdyde in onse in
sijn sijn in niet in niet vdit. En
for wy ons sijn in onst for
wy ons vdyde vdyde in onse
vdyde dat behoren. want in onst
in onst vdyde dat in onst in
behoren alsoe in onst vdyde sijn
behoren wy in onst vdyde. En
for dat lichte der vdyde ons sijn
in vdyde for wy onst vdyde dat
behoren. En als dat lichte der vdyde
in onst vdyde onse onse sijn in
in onst vdyde in onst vdyde in
sijn selue. dat is als wy ons selue

nē mēste lichte en mēde lichte der
 waerheyt belienne en sijn set sijn wij
 wēt en belienne dat wij vander gena
 den godt gemacht sijn en vā ons set
 nē niet en sijn te macht / vorse en vō
 moegte en sonder ons selue / en of e
 nige verdienst vā godt al ontfaten
 hebben. **E**nt alder seuld wij ons hē
 sijn mēde lichte der waerheyt / en godt
 hē dragt alle onse gōte / en alle ons
 vmoegte / onse waeste en ons vstat
 en alle ons machte natuerelike en got.
 stalyke en te macht alle der salde on
 se salicheyt. want onse salicheyt staet
 in hem. **E**n hi is selue onse salicheyt.
En sijn gracie vlyet vōt sijnre ge
 maden die geest ons macht en macht
 hem te behagen en gōde vberste te
 doen dat wij vā ons selue niet en
 vmoegen. want vā es selue en heb
 den wij niet dāre seide. **E**nt dōde
 gracie vlyet ons meden oet spreke.

dat sy wt vloet. **E**st dat wij ghe en
wandelen in haren lichte en niet in
ons selfs. want ons selfs lichte is do
kerke en verlijcht ons en doet ons
dolen in duisternidit. **W**at dat licht
der gracie leydet ons ter waerheit die
godt is. **E**n dat in sye wij salich. **E**n
niet in ons selfs noch vā ons selfs
En aldus sullen wij ons wt godt die
onse salich en ons machte is, leere
en offener. **S**oudt ons selfs. **D**at
is dat wij ons selfs noch onser vter
dunkelen werke noch onser salich
niet aendragt en sullen, int godt
vā wtte gracie wij en onse godt
werke hem behagen en verdien
leke sye gheleyde dat wij verstaan
en sien inden lichte der waerheit
En aldus bekennen wij en verstaan
dat alle vergetinghe hi hondige
reint vā onser werke der waerheit.
Want inde lichte der waerheit en
men noch en mag ge niemant ver

51
houddicht noch vordt niet goet gē
selue atindraye. En soe vordt hem
vā hem selue verghett of hē vte
voant vā t nigtē dootē of vā
dochtelike vordt. soe langht en
het hy nietten lichte dte waerheit niet
Mer dat lichte datt hy dē in siet
en is ghyten lichte niet denkerheit
datt hy hem selue niet in ghyden
en nen alse hy is nadtē waerheit
Mer wāt hy in denkerheit wā
delt ind hem pynt te sien datt hy
niet en siet / soe stort hy hem en
maakt grote butsen vā goudē
in syre herten. Die in denkerheit
wandelt spretet die waerhe Christus
hy en vdyt niet wāt hy gāve.
Want dat lichte ^{dat} is dit waerheit / en
is in hem niet noch en bestyunt
niet en dattom datt hy vā is v
doelē is En soe die denkerhe onser
onbekenthe wārdet is soe die doo

huyt dat hertiche swaerdte is die
dare wt ghesaert wort. **W**ter dat
licht der waerhe dat ons beschijnt
dare wij ons selve under waerhe in
bekenen dat tott ons ons selve mi
re in misse na grooche dat lichte
dare wij mede in in sin in vber
ten in vtrstet vtrdelike dat wij alle
vā ons selven ten pnter mit syne
En wt desen bekennen ons selve ind
waerhe ontfpringt die moede. **A**ld
duchden datte ontfominge. **E**n al
dus sijn wij onse onyueche in onse
niet mede lichte der waerhe sonder
alle groeyneche! **w**at vore die vber
he noch in die waerhe in nē hē
niet mede groeyneche. **E**n dare oke
moediche dare ons ons selve mede
onse vberhe mit alle vberhe vberhe
d vore die waerhe. **E**n die sijn
he der waerhe hēre ons dat wij
ons lot godt hēre sullen als sijn

ons selve. **O**ns selve te maect in al
 dat hy in ons gewracht heeft ons niet
 andragten / niet als vā hē vorderen
 hem ondragende. want wy vā gode
 ystruē sijn sonder ons selven. **E**n
 vā hem inde in hem onthoudt voor
 dē bēyde natuurlijke id onnatūre-
 licheit. **V**oort meer als h' ons gode sijn
 gram in ons selve geeft sond' alle
 verdriest en pntelike en vrydelike
 van genaden / alsoe siet vā ons
 vorderen tot hem lieve onsemitē h'
Onse werke ons selve id al dat
 wy vā hem ontfangen sijn : pnter-
 like, vrydelike, geheerlike en wili-
 ke in sijnne minne vorderen tot hē in
 in hem ondragende sond' trich
 vorderen dogen op ons selve of enig
 goet ons andragende niet ons selve
Dit anders sinderet hy is misveret
 hy vorderen verlijnt / wat hy is
 blynt dat hy siet dat is niet.

hoe die menschlicke hē tot danbaerhē berēden sal aemerckede godts woelddade. Dat

O Vuer altoes **xx. Capittel.**
Gevēde dat minnē ghyt
blufftyt en marē vorden.
O gevēde minne dat niet en verlan
vbet. O myn hert my godt ontfaecht
my hert vnde doet te maect. Geve
en verbernt in uwer minne en the
ritate. Ich vville te maect vrichliche
minne v om v. In niet dat te tot da
om v en in v. Wat ghy hebt my t
veter vrichliche gemint. En waer
sal wie vinyt. Vtrdyt vbetē moeg
votvbringen of godtlike te sprake
en te bewyfen die fochte vbetē en
spachelike minne die ghy my betē
ken hebt niet alleen th. vbetē alle
vrichliche bidnyte vlyt v. Vtr stas
v. alle vtrch van gestadiger minne. **O**
dise minne hebdi my betē teken v d my
v. vbetē te vtrch al tot mo

tot wat v minne sonder beghint is
 in verich soet befronno inke weder trou
 wden dat ghi mij veruaten in soetlike
 i weder minne bequide in beholden
 sult **I**ch bidanclic v hote dat ghi
 mij en niet geschapte hebt tot weder
 beelde in na weder geluknisse. **M**ij
 veruattende in terende bone ande
 in veruattende die ghi soet // idelike
 niet geschapen in golt. **E**n hebbe
 mij veruattende in veruattende niet
 te hebbe aenschijn **E**n hebbe dat
 weder geschapen in onderstijden
 niet veruattende in niet onderstijden
 in veruattende niet geschapen
En hebbe mij hier weder veruattende
 weder veruattende vande bestien
 in en alle onverdeltike veruattende
 en hebbe mij ten luttel onderstijden
 y veruattende niet veruattende dan weder tinge
 ten onveruattende mij onderstijden
 veruattende dat in golt in quast niet
 veruattende maar als die tingen

En ontrent mit recht garric dat godt
verkersten in daten midt manz sigel.
de sijn in dat quadt vtrvdrp in
den vbrigt vrdont mit ontgad. Ende
nortz hute tot hirt hute, alb off al
elijn vante dat ledt is set vbrvdrdi
nij datzlip in sonder onderlast mit
grok in mit sonderlingh gant u
vdr gortz, datz ghi nij midt vort
in onderfornot alb v tider elijn sijn
drtkint, in nrtten borsten vdr
trostingh in vdr suertz setzi
nij in vdr mit andt onderfornot
sonder onderlast in vdr nint in
in vdr dienst: in stant vā da
ghet tot dayst tot langht tot mitz
En op dat mit v mit allen dat mit bin
in vtrmanz drent sonder tot htdi tot
myre hulpen in tot mynd dntst
gtoordintet al dat ^{gh}temant ght
O hute dit spracht mit v tot mit v
stent mit nij in mit alid vdrant
vdr

Dat enēwēstichste Capitel.

Dat gode de meſtche alle dinck odworpe

Here ghe hebt alle dinck on
 derwerpe den wesen der
 meſtchen / op dat hy enig
 hant in ygherel ende al in wesen
 dwinst v onderwerpe sendt hie .
 En op dat die meſtche v waer soe
 hebt . hem hant gheft boue alle
 dinck . want hant soe d'is meſtche
 arghant hebt . alle wotes indighe
 duyren gheſage dat hy die orber
 sende soe syten woe . En den hant
 arm hebt . ytmant soeter orber in
 dwinst die sullen . **W**er die sult
 hebt . gheſage soe woe d'iste dat
 sy v allen minne sende in ygher
 hem in soe hant soet besitten
 En alle wotes indighe d'is soe hant
 dwinst . **A**lle dat binne de om
 ghe d'is gemels bewaen is . is
 minne indighe da die sulte . **W**at
 sy is gheſagen soeter dwinst onwoe
 dellant geide te besitten in date

in salich te sijn. En wel sydt om
sten godt met offte ruyge der mi
ne aenlijc / sy sal boue alle wan
delbaerhe onsterflich inder ewe in die
ombruypelic saliche wynde. Ende
in bliscapē yebroelien. Welken saliche
by alle bliscapē in yemmerlyc deser tijt
te maek niet en is te gelien. want
dit rechtlyc die vrende en dit gemerck
te dāre af en maek in der menschlyc
oyt noch oren noch oerle in syn lye
te niet beytrēp. word en dit welken
godt beryt hētt synen wtterroed
gewiden vrenden. O heer dese
rechtlyc vrende / en gemercklyc
silde yhent der minender sile. Oah
woot sy dārelyc hēre medt gwoet
en ontholden. dat die allen vrent
dies sinat en onfate. Mer heer
dit en vrendet mij niet als ich
v die die ombruypelic goethe sijt
aensie en merke. want ghi mint
en et v vrende / na welken ghelyc

kenisse ghi dat sulc gescreven hebt .
Onschuldich dat noch stercklic in
 vergadeler is hebdi verloten dat clanc
 he d' de hemels te sien in te bekent
 dat hem vordere mochte tot niet dat
 sit . **E**n dese clanclyc goud ons v re
 anwerd der ghi gemact hebt **D**at
 son der sonne in die maen **E**n ghe
 hem geboden dat sy sonde misdriif
 se in sonde ondelact tot onse ordere
 ons d' d' sonde gelyck dat sy oerh
 dem . **E**n op dat vey menichlyck vey
 linc solden se hebdi ons geyent te
 vradenit putche in roelhe der linc
En onsen oven menighehande ghe
 linc . onsen vechte menighehande
 vechtelicte justiche . **O**nsen linc
 y menighehande lustiche . **O**nsen linc
 ten menighehande bynamiche . **O**rch
 hater ghe di tot onsen dienst beulle
 in menighe hande orbelyckhe / vey elen
 in wisthen in alle veychte dat is
 den tot onser behorckliche . **O**rch hater
 hebdi tot niet veyliche gescreven mit .

nigerhandt machteghe rende te yanke
en tot midnyns onster intingwoldi
yot stercklyc en mancklyc. En ander
vot solat slyke en vromakelike die
yt tyten menigerhandt teyde en swaren
lyc dat syten is en dincel ytmott
onster broesther stercklyc. Want y
lyt genadich en onstermichtefich en
belont alle onst behorflerlyc onster
intingwoldige mancklyc. En vby
worden ontholden van weder goetlyc
En blyuen alters onder wet mogel
lyc en tot wet velle. ylych dat dit
vot te velle is die hande die ppe
barlens daer af te make dat hem
vromtlyc. O hinc hinc vey genen
ont tot wet halye velle. want oft
linc en onst salerlyc bestact inden
omgengt tot wet velle en vby betrou
wen v alles goet en alre trouwen
want vby sijn slyc dat v ombray
pohre goetlyc andre niet te vmanch
dan alle yot te trouwen

Dat die groothz des hemels loon te nemen is wt dat arumerck der tyt liker goeden. Dat xxij. Capit.

O verlichts onser ziele i wder luyt
tt wort myn geroep dat dort was
ontfermhertiche. Ich bid v vad
luytze ontfercht en verlicht woz met
my. op dat my dor dort noch bat ghe
opet wordt. **O** heer gods sapper alre
teratuerre oncrumit dert elyze dyen
die wy heer sien en merke soe beyri
pe wy ende verstat and groft vonden
dingge die ghi gemact hebt. **E**n by
dort situlike dingge soe verstat wy
onsenlike dingge en yest elike goe
de en vterke. **E**n want ghi lieve
heer soe grote en ontelike veldade
en giste verlcen onse sterflike ont
delen luyt dat os rouwe vad hemel
vad luyt / vad ende va luyt / va don
hermiss / van helte va welmiss / van
doubt va royt / va vande / va vogel

vā vifstijt / vā beeste vā bome / vā
menschenlijcke machte d' rechte / in dat
dat tude voertbrengt. En vā orbe in
vinsten vā vā vā vā vā vā vā vā
hemel sijn der ons by behoudelic
de dene / dat es soe vā vā vā vā vā
menschenlijcke noot in mensche by vā
lijke en onthemen vā vā . O hoe groot
in menschenlijcke en hoe onthellic
sulle die goede dat sijn die ghi be
vint hebt onser sielen / en den ghe
ne die v' lout / mine in dāke in
ditne sulle inde lande dat vā vā
lone inde hemel dat vā vā vā vā
soudic sulle : vā vā vā vā vā vā
lijke . En ic vā vā vā vā vā vā
vā vā vā vā vā vā vā vā vā
vā vā vā vā vā vā vā vā vā vā
En sonder onthellic beste in bly
sijn zebben met Chro onsen vā vā
En met Maria sijn gebenedide vā vā
En vā vā h. tynge O hoe vā vā
dat ghi ons soe grote voersit hebt
En vā al vā vā vā vā vā vā vā

hiet in dese kercken. soe bevyndt wy
 in werck vdel dat wy onspeteliker
 wyse vdel varen sullen daer boue v
 vter salde in in wdel ontstijont wy
 kerkelike palatijb / als weder ointent
 der vdelijc see in magtlijc tot behout
 in ghi oock vdel yone sult wdel vol
 uerord vrede. **O** rouwe der vdelijc
 in hiet alre hiet hot vdel vdelijc
 yoot syn v vdelijc. **Ma** dier hiet
 dier yode soe groot in lustig syn die
 ghi hiet vdelijc der yode in dier
 quaden / wdel vrede in vrede int ye
 hiet. **Hot** ydat in hot salijc
 in troestelijc sullen die ydat sijn die
 ghi alleen in sonderlijc wdel vol
 uerord hiet in yden vrede in
 bentijc hebt / die oock niet vrede
 dier die weder salen niet tot in be
 hoert / wdel / noch vdel / noch sma
 ke in mach / noch in sal. **En** vdel
 wy dit vdel vdelijc endt sijn da
 vdel vdelijc in dier sijt alle int

sihtet so groot so menigerhande en
so schatfelicht sijn in ontelike wijse
So moete daer u tobijs gant ind' tobijs
onteller groote / lustelike / suete en
trostelike sijn die uwe hinde toe tot
belijert dat ghy soe wiert hebt en soe
lieft dat ghy uwe vingeren soon vore
hem stant d' doet om dat u hinde te
letter ontfengete stont omte soude
O heer het is veel pronclike datter ghy
dijn goet is dat met soe dierbare
sint gewicht is te werte met dat yet
noss bleit we vinger hinde dat vbi
uote vinger harte gebord is. Ende
indien dattet soe groeter en soe ge
uere en schoon schijnt dat uwe hite
sint d' d' ellendiger vbiel is end
in d' esten uderd dals vbiel sullen
daer u present en uidele sijn als
ghy uwe brulofte geword sullen in
uwe hite en sal dat hemels. Die
present en die gant die d' d' uwe
gemind' vbiel d' d' d' d' sullen

58
sulle worde / die en merckte nize oyt
gesien / noch herte gedenke / noch vrede
verstaen. **W**er heer die syn v aller
sunderly wat ghyse selue bereydt hebt
en hebt verbergen tot hant tude ⁱⁿ wylt
v key mindelic vreesen / en bewede
wilt. **E**n aldus liene heer na dat
weter hoyte megentlyz toetchoort so
sullen die gansen smalikelic / vermakelic
lic / suete en troestelic sijn. **I**nde darby
weter eerste en weter bruloffe als vby
met v honoer sulle en niet openen
doet hof houde / dat niemandt vryghe
sloot sal worden dan die sy selue wil
sluytet met vromder minne. want
die minne die dat v cleet is dat bruloffe
cleet dat in weter salen aller ontfat
en behent is. **E**n soe wie soe weter bruloffe
dat cleet niet aen en bereydt / hy
en is dat niet behent mer hy wort
verstoet en debelic wt weter salt ghe
sloeten. **O** hater gedyt ghy sijn groot en
weter megentlyz is ongemerke. **W**orch u
weter grootlyz / noch weter vryshz / noch u

Wilt ghehoort en is gheen tynde in na
weter hertelikeit sijn v gant groot.
Want ghi selut die gant sijn in dat
loon dat ghi v geminde mude loont
En vut sal desen loon begriep of v
staten dat alle creaturen ombecriep
is **Dat die godtelike suetheit woerh niet
alle tegevoerdige bitterheit deser werelt**

O hoe groot sijn v weldade hren
godt heyligh die heyligh met
welke weldade ghi vullen vnde
versadigen sulle dan hongere weter sijn
dat die na v hongeren wadt ghi sijn
hate spijs vnde hate onthelt in hope
in troost der ghetenit dit mistroestich
of vadsprende sijn. Oek sijn vras
in roone ons Jotys betryt niet glo
ritu vnde betryt die vtrouwen die.
Ghy sijn vrigt spijs in veltz weter
voester hinder der ghi opholdet in
voddet in hatere vrede hynthz. Dit
spijs vob troestlo in weter suetheit sul
len die gheen allen smake die om v
munt vrende troost in smake vob

staen in verstande. wdat dat ghy ten
 die herten word velle doye in lyde
 in haren lichaem gemercklyklyc vbe
 derfeggen dat worden metter gemerckle
 vbe troest herte in rebeler gewest ende
 vspoyst. gheleyck alles vberste d'vbe ghy
 smaken: want niemant in mach vber
 dirij sijn te gesmakit die sijn smake in
 troest in veratutet set in suet. En in
 mach in d'vbe vberste in vā d'vbe vbe
 velt mit getroest worden en d'vbe sijn
 roerrelact in hebben. Dit in d'vbe vber
 ghe vberste d'vbe bent troest in saliche
 vbe vynde. Mer d'vbe tytelike troest
 moet hy late die den vberste vbe besit
 ten. Als ik die vberste in vberste **O**
 godt herte my troest in saliche. **So** in
 vbe ik my vberste in myne lichaem
 met verganlike troest met vberste
 op dat ik vberste mach vberste die
 troest die rebeler d'vbe in onvberste
 d'vbe blintes sal. Want s'vbe h'vbe
 is behouderlyc ende vberste vberste dat hy
 v verliest in d'vbe vberste / dat sijn ruste

in hant troost alleen settet in dese vte
ganhelicheit. Ende dat bidde ick v **O**
ontste waerlyc ontrout v dat ghi mij
niet en ghesadec in enige reuerentie of
woost of solart te siche of te vynde da
alleen i v. **W**at ick beger dat mij al
ledinge onsmaliker sijn en verclende
sonder ghi alleen hore dit sijt mij en
geze troost: solart: en sueterlyc leuen
en ontholt mijre siel. **E**n ontrout
v sueterlyc verduet alle and smal
licheit. **O** hore recht sueterlyc ende
die smalicheit wete goetlyc verclant
en verclant sijn stene die hore
horen en die stene dat hy mede
gesteint was. **S**onne lantend die
berende velen dat hy op gebredt
was. **D**en apostolen die sijn geest
selen die hore slage ende die sijn
delike woerde die sijn al ontrout v
sueterlyc blydelic ende geden leet en
verdogen. **E**n namment ald v son
derlinge gane of profet dat sijn vte
dich mochten sijn om de niet teet

om die vte godde lyde doye en teyde
 te verdragen. **M**etter smake d'pse
 smake; gheuek smake **A**ndrie blyde
 ter tot sinen rymb. **S**mit pater en
 smite **S**ankus tot haren passien inde
 tot **G**arten doot. **S**mit **B**artholomeus in
 vrotte v'rduldiche; en **S**atymodiche;
 datind hem syn v'el afkerke als een ralk
Smit **J**od v'el smangtelste dit de may
 met v'tymn drank. **E**n ontentist v
 smake; litne hote en hyndere he dz
 v'eyn niet. **W**ant die drinkel det
 ghi smake zaeken schenke v'edroef dz
 v'eyn dat hem die quade drinkel ga
 in. **D**er oerke smite **P**eter d'v'el drink
 hie smaarte doen riep hy als een dro
 ke man en en v'iste niet v'ant wat
 dat hi sprack en sechde aldus. **H**ere
 hie is ont hote goet syn. **L**ast ont hie
 maket die v'eynige v' een; en **M**oest
 v'ere en heliat v'ere. **E**n last ont hie
 w'onten; hiee klinnen en v' a'f'roude
 an'ant en behoude v'eyn y'ere goet
Here ont gemacht is v' te sinen.

Sielt dese ma gesmaecte te druype de
sijn drinkelien in hem verheuet te gade
alle ander smaekte in sijnkerke. Oij in
hoe mach hem nu te moder sijn dat
hy indē volle helder tot volle nappē
moghelik drinket wat hij mach
datmit den smaekte heeft vter leue
der aderen der fottynē der goethe in
der rijthē godtē dat hy geholden in
verboeyen heeft den ghene der hem
in sijnē vter ontfite in minen
Met desen smaekte ghehe dit heilige
mayet. O yatha blydelik in met gro
ter glorieringē tot hare heilike vter
als of sy ter groete hontēge in fesse
genodeē hadde gerveest. Desen hadde
oock ysproeft alle ike vter den pro
phetē der seerhede. O hore hoe groot
is die menichwonderhē met sijnkerke
die ghi verbercht den ghene der v of
sijnē. O ock leert hy ons in sijnkerke
Smaect in sijn want die hēte is
sijte. O hore dit is die smaekte der
saliche die wij verberden tot dat ghi

en v selve geeft te gesmaek daver
en te maek in gemeyd sal. Ende
en die te vterigen steyde wij vnde
verlyken teyd onse natuer. wyse den
vint en teyt die vterelt. Op dat wij
ten besten in yestadige vrede mo
ge in v leue. die leuende leue sijn
alles leuend: **Dat godt allen onsen**

hoep en verlangt moet sijn. dat xxiii.

O here yhi sijn verlanghen wisse be
gerke in dat vrbunden van isra:

al is v vterfichte ons beyer
te in herten dachlyc leue heer haest
v in te mettet niet stact op haeste
te in roemt en leydt ons vten hie
te om te leue weter nat op dat
wij mogen glorieren in v lichte.

Datt op herte v ore te hore dat roept
in dat vterfichte weter armte vter
ten dit nachte in dach roeyten is v
vaderlychheit. **O** vterde vader vter
leue ons hude ons dachlyc broot
dat wij dach in nachte vberdele mo
gen by dit stactlyc in nachte des bro

dat tot uwer bereyht wa **O**rd. Ende
wie ben elynkens heer mette elyner
kyndren uwer familie. **O** my vad
my rechte in my onthout. **A**ch wie
uwer sal wie comt in my verformt vort
dat mindelike aenstijne uwer vaderlic
hij op dat wie voert belydt mochte send
tyt in vort. **V**ant wie v nu mate by
lydt belyten in leent in ran in d'et. **O**
uwer **E**it alltynde. **O** hoe salich sou
de wie sijn of wie vberdich vater te sijn
dit clacht uwer vaderliclyk. **A**ch
vort sal my helpe dat wie dat mocht
verreynen. **I**ch vort heer wie vort
vort inde belyt dat wie onvberdich ben
te comt onder v dacht. **M**ax lient hets
ghe mocht ghestaden vildi ons om v
selfs vort. **E**n vort sal gant in v hty
luyden te aenrouwen uwer mochtlyk
het in sy dat ghe hem hem selne in
last. **E**nde vort sal dater in mocht gant
of d'ner in round of ghe hem dat vort
sluyt wiet. **D**at ghe beryt dat in nu
nietmat vortmakit. **E**n dat ghe ons

ick ben ten wtterick weder lande Ende
ick en wil mij niet verlaten of hoep
in mij beyde noch mijn soeter en sal
mij niet bespreken. **W**er hat v mo-
gende wtterick haer en wot arm en
dat wtterickinge wt aenschijne. **H**er
sonder dit soldt ick mishepen, want
in v is mij hoep als in hem ghene
dat mij wtterick heeft en ghy en
sult mij niet laten. **W**ant mit en is
gafdi dat haer hoep sette in v. **G**hy
syt ons haer ons godt. ontfermhete
sich ghedoorhsam. sachtmoedich en
alle d'wre behoudende in weder ont-
fermhertich. **O** haer al misdeem wij
wrtijand sijn wij v en wtterick wij,
mit en misdeem soe heldi ons mit u
wten sijn d'wre. **E**n ick kentde mit
en is mar als een ydellyc of een blat
en sijn leue opter wden als mit wtterick
O leue haer in sijn v. **W**er
ghen bijn d'wre v arm wtterick of al val-
ken sy in ghybruchte want ghy behet

hant reuincit brotshz. **O** gode here al
 merckich / in vā onsprechtliker sterckichz
 wild. v moeyentichz toent frey vān blat
 dat mette vbynde yedert vort / of vān
 droeyt stree anwerchten. **O** vbyghet
 reuincit vā ssaet vildi verdoene vān
 vloy af enen doeten hout vby hebbe vā
 vōnd vā onsen vōtvaders dat ghi onse
 vōdtefnisse noch onsen doot niet en
 wilt ende dat ghi v niet en verblidet
 in die quellinge en in die pijn der yē
 et die sternt / in dat ghi die doot niet
 yemaect en hebt. **En** hier om here
 bidden vby v entenit v in laet niet
 verdoene v vcratent vā dān dān
 die ghi niet yemaect en hebt. **En** is v
 laet onse vōdtefnisse / vōt mach v vā
 bidden ons te beholden in v vā onser
 behouwinge te verblidet. **Here** vildi.
 ghi moeyt ons beholden. **Mer** ons ha
 tyntichz is soe groot al hadde vby dā vild
 te vby en ransten ons selut niet bejou
 vōt. **Die** velle is ons vōvallich. **mer**

dat volbringe tu vinder vlij niet in de
Nochstand tu vinger vlij yden goet
te willen da wt moet wille. En dat
goet dat ick wille tu mach ick niet vol
bringe da in moet mach. En dat ick
end vryde vromach tu wille ick niet
het en sy dat moet wille gesche inder
vden als inder hant. En dat ick
vrij en vromach dat en moet ick niet
te volbringe v vryshy tu verlicht my
En al moet ick vry so vryle wat ick
der sonde dat vrygatt sond vry is
willems rest onwillems. My vry
tu my vryshy tu vryde verlicht va
moete vryshy. Het in moet moete vry
shy alle dinc tu niet in tu mach
vryshy moet wille. wat moet vry
te is v mach. O Het dit hant
prij behoude boude al v vryshy tu
al dat ghy wille dat doot ghy in hant
en in vry tu inder afyont der vry.
moete wille moet gesche inder. wat
in moet wille behoude alle leue. vry

64
aemotigt wot nat En bidde om wot
vve wille dat dat doot vverck wot hā
dē dat vey syn / niet en bēdernt . Ende
wat mēfcht is vā vrouwe ybeort die
die doot niet sinakid en sal / of die syn
siel verlossen mach vander hēlle dan
ygi alleen die leuende leue sijn alles
alles leuend . En ontrent v lēft
al dat lēft en al dat begeld en wort
dat is in wot moeydthz . **Dat de mē
schelike wil onsterk is tot goede werke
sont die grati godis . dat xxvi . capitt .**

Here wie heb v te hantē bekyd
dat ygi sijn nū gode . lof nū bē
nend en racht nū sacht . Al
heb wie in vordede tye alsor dome ghyt
wvst dat wie betrouwd hadde in nū
racht der ghem racht en wab mit al
manthz . En wchtē vboldē wie loyt in
grote dengen aemwēde als in nū racht
en dat wie beste en alre vaste stam wāde
dat vōt wie en wab mitē sachtē dā te
vort . En dat wie mit nū selue wāde
vōt alre dat ontbēf nū te maif . Ende

dit gheb. ick di bewill betroude als ick in dat
gheliken mit myn eyge machte my selve
wouw verdoert dat ick da minste wt
mochte. En als ick intynde dit sal ick
doen daffal ick tot betuyge dan en ghe
stijnde ghyten va alle. Als ick die
macht hadde ghebrack my die wille. Als
ick die wille hadde ghebrack my aende
wille dit macht. En wat ick hiet
meer betroude in myn machte en ick
aten woe gtrude mit en verforchte so
quaemt dat mit en dorchte. **A**n hiet
dit belien ick in woe lichte mit in
dat my. want my eygen lichte doet
my alreer verdoen. En sonde dat
v in van ick ter watege mit gtrakt
want v lichte is dit wachte. **W**e be
lye ick v hiet god vader des gtrude
ende der vden. Dat ick mit machting
noth wye en ben yet geob te doen
of te beyere dat v behage mach ande
dan onremit v gtrude. En dat my
eygen machte om v te behage my mit
en stert mit alreer kurt. **W**ant dz

int in mynre tygthyz en met my selue
 v behagen wille dat is nalkyz dit my
 stenten doet. En dres nanklyz dit
 my stenten doet is mitte te noemt et
 doet dan een nalklyz. En aldus linc
 hore en rime vby in end selue mit
 wterwet mit onse glocit is vad v in
 my v on ontrent v. Nochtan selue
 yor dat die mensche in hē selue vbi
 le da en van hi mit hem selue mit
 volbringe en al moegt hie mit hē
 selue wterwet ydēt hy en van als
 van hem selue mit gewille. Ende
 aldus bestet ons wille ons vermoyd
 en ons wette mit lichte en mider ge
 naden godts. Ende dit yem die tot
 hem ytrake sullen die moed vbadē
 en sijn in sijn lichte en wacht en
 wacht vverfucht an sijn gnade en
 vlyden dat sy mit hē h selue als va
 hem selue noch lichte noch wacht en
 moyd vvermyt te vbandel mit vbe

ye yodts. En want ou aldno is so
biddt wy heer die binneste woete ont
frenghertichz behort en beholt ons
in woete genade en wyest dat ghy
genant hebt. Want heer waldi ghy
moest ons beholde. En in moet wil
staet die werlt onser salichz **van die
oude weldaden godts dat seuen ende**

O hdenet heer **twintichste Ca.**
woete ont frenghertichz die
ghy bewyest hebt in olden ty
de. want ghy so alreer voersit hebt en
beyinnt in die benedictie woete sint
ichz. O heere mijn hope van dien ty
de dat ick groet wazet van de borste
myre moeder. en daer te wordt ick
geboeren was van hare hedi mij vor
gott. verholden. en bereyt die wyest
die ick gad en wandelen soude op
dat ick reud mochte seltre glorien in
wer gloerose salen. O heer ghy biddt
ont my die ghy mij misde in die lath

66
atm mynne moede weder d'xij. En
ter ick vā haren geboort vāre soet had
di vā my geordint ut alse alst v
yemmet. Soet en in wat maniere
dat is dat is al besprent y weder her
melkete vbetenlyz. **W**er dat te bēte
in ick s'lan niet. en datroen ontset
ick my herte s'ete. **W**er hēre hēre
ghi vbetet al dat my noch sal ges'hit
d' en dat ick verbyde en vachtē dē
in vortgāende tyden binnē d'vst
inre my en alle mensigē gevallen
māch. **I**n en al dat inder vberlyz ge
s'giden sal dat is te hante vore n
vden ogen als oft al lēde vāre vā
alle d'vck is v vberlyk veyd vberding
Wer ick s'at in die nacht deser dor
hēlyz en in desen dale der frant en
der allēdichz s'ere bēvad met v'vst
en met anp'te als die niet en vber
wat my noch soet sal comē. vāf ick
s'et dat my over al d'vigt en nāhe
de s'yn grote tūde v'v'el p'vikelē. **E**n.

dat ik uo veel vander geniget in ge-
drenn vberde in dat ik bestant ben
met veel racyninghede y ind vberige
mye leuene. **W**ar in desen onyval
soe troost ik mij met uwer genade. in
en vbar dat met ik veel te mael in
mishope. **O** here want ghi se godde
tieren in genaderly gods syt alle dieke
vmegete soe start my hope in myn
toverleest te mael an u. **E**n als ik
merke in atusie die onbeywylighy
uwer genade soe vootde ik te mael
verlycht in my herte in in myre ge-
dachte. **E**n die tryke uwer getrouwe
nimm der ik altord bewende heb. soe
mij vbarst vand syt dat ik geboren
vab tot werly tot in late mij niet mis-
hope. **A**llet dat ik des niet gelaten
in van ik in moet u betrouwe alre
trouwe in alles gotts. **E**n oerke sund
linge o gemindet here soe vberde ik
darelyp vertroost van uwer genade
in uo uwer mindeliker visitatie.

dat sy my behoude in alle mijn vreyt
op dat ick mijn vort niet stou in soue
den ruyt stou. **D**ie heilige engel
hete syn verhoer in hoeder op die min
in die moeder stat van Iherlm. Ende
oerlyc syn sy als hore dreyt al om die
stat indt sy vohid in hoeden bare spruyt
die hem bevoel sy. **O**p dat onse ouer
vudt oer sit niet in griet als int
leude daer hy intindt in vordt die
besnuder. **W**ant alhoer loept hij al over
gongewich beveshendt in snide de vort
hy om wat in vorevort in vortlyndt
mochte alhoer dat vey niet hem vort
in verdant blind in onse sonde. **D**ie
engel hete syn v porters van nobre
gayer stat van Iherlm. dat onse aller
moeder is. **E**n dats hebdi te dinstige ge
vort dit ondie gant die dat erf dats
leue ontfacn. **E**nde hebt he be noten
dat sy dats p. refyrenam in hore in
de porters besnuden ind besnuden van
hand vanden lot alle hore in in alle

wettigt in dat sy die gesterick en haren
 in der offerhande haren gebets offer
 in presentatien in presentatien vort dat
 wilschijn weder heger magtenhys ende
 weder glorie Ende dat doen sy blyde
 lere in yren vout sy minne haren
 mede presentatien in vouten vout dat haren
 getal vō haren **I**herarchien en rhoren
 ontrent dat vouten vouten sal vout
 de in dat vouten sy met yroft vout
 yt in bytete. **E**n haren sy in
 vouten der soyt by ons macht in dat
 in allen vout in in alle stredē ons vout
 lunde in helpēde i onser noot. **E**n in
 grofte sochtvoldichs soe sijn sy in dde
 lare haren lussicht v in ons. **O**nst yt
 bide onse tranē ons vouten hys vout
 al ons yerde bytete v presentatien in
 vout of ons altoes biddende in bytete
 de v vouten vō weder milchys tot onser
 noot haestige in milde genade. **E**n als
 sy vō v in v vouten in vout tot ons
 vout v godte lussicht. dat sijn sy vout

harstuyt en bly ligatt en bodē en bringt
ons hent bestcrappē vā weter grāt en
yemidertz en bewēdēt weter milthz
en troosten ons en ruyen in die oer
onster hētē en verstant gēt en te
utelaet tot weter grāt en alst noot
en bescomēt onster vobgter salichz. Hij
wandtē en sijn alreē bij ons vōer
vby sijn of wat wat wij sijn dōer gā
vby in of gāt wij wot. **E**erstelē onse
nāmerē mēthēndē en vensitēde of
wij gōder wēlchēd vāsatmēlē tūde gē
verhēlē wandtē in middē dē quadrē
en verhēdē gēslēcht dēstē bēdērtēndē
vōtēllē en met wat vāstē en vōrtē
wij ons vōstēndē in wōt dēstē tūde
of vby dē gēvāstē onse lēgātē en
ander vōrtēndē vōrtēndē. en dē mēnt
vōrtēndē dē vōrtēndē en dē vōrtēndē
sint. **E**n wat wij dōer of hōt om
profyt onse vōrtēndē en dē
gēvāstē en vōrtēndē. **E**n in wat mēnt
mēt vby in onster bēntēstē in onster
hētē met vōrtēndē en bēvōrtēndē vōrtēndē.

89
blyde in uwer h. dienst vande diest
en weldaden der h. engelen dat xxx.

O Ek heiligt mytlen **Capitel**
hulpen ons dierlyd vberke En
beholdt ons slapende in rustende ende
gint ons moet in stuwelike te steyden
teye die sonde in roue ons als wy wt
vont in teye verlyt. En verbliden he
mette verblidende in metten ghynt ghy
de hem in vberlyt En sy hebben gro
te compassie metten ghynt die tot wote
voren dage in lyden. Grote souge he
ben sy vort ons in grote beytse vde min
tef ons. En dit doen sy al hore vnder te
ren: wote onsprekelyke vgaritane dat
ghe ons mede gemint heb. vdat sy nu
nt die ghynt die ghy mint in beholdt
die ghynt die ghy hem broest. Ende
oerke lant sy die ghynt die ghy lant. Dat
syt die ghynt die versterken i. ghy
sonde. Alorch sy in mind met die ghy
die ongerichtiche doen. vdat alfor die
puffant sprekt. Ghy hant alle die ghy

den onghetverthichz doem in ghi sult bt
verint die loyt sprake. **A**ls wij godes
wiche doem soe verblide wij die inge
bt in da bedroent wij die vwindt. **E**n
als wij quaet doem verblide wij die vi
andē in benemid dt ingel onse vint
den hant blyscap. vwant sy hebben bly
scap vā onen sonder die hem behert
in penitencie doet. **M**er wie mocht
voet sprake het hant hem is dat in ghy
vich mensche verliert in syn ghy
verthichz last. **O** vader vā hant
yest hem altoch te vblide vā ons al
soe dat ghy gelofte vbert vā hē in es
in vā onsen goet vberhe in dat wij
met hem vtyndtē metyt in vobē royt
dare hant. in dat wij te gndtē belyt
vobē nant. **O** soppē die ingel in
der mensche. **O** gemindē ghy vch bt
lyt v in dant v in hant vā dste gro
te vntē dat ghy aldē v h. ingel
ordintē tot onsen gheselstap vntē
tot onsen dinstē. **G**hy hebt ons yegē
veofeste in ten dinstē al dat onder dt

hemel is. En of dat al thyn waer soe
 hebdi ons v selfs dinnare vā bent den
 hemel inder ghesant ons te dinn endt
 te ongheden. Ay hie wy syn te thyn
 waer dankt vā d' s' groter vā. Mer
 wy beyve endt bidden dat v hie af
 danken in loed alle v h'eliger engel
 v h'eligen in alle v creaturē dat ghi
 gherust in gheret hebt in v'el ma'
 mer alle na h'ere v'ys. O h'ere vō
 derheit is wōren nāt in alder vōtroll. wat
 is dat mēstige h'ere h'ere, mer vōat is h'ie
 dat ghi g'toerdicht soe grote v'el hem te
 vōren endt te v'oghten. in soe groot te
 v'el endt l'ge v h'ere v'el hem als
 of gy yst v'are. O v'oght v'at h'ie. O
 v'oght v'at h'ie ghi hebt g'tsproken d'z
 v' g'merichte endt v'v'eldt is te v'v'esen
 v'v'eten kyndere d'z mēstige. O h'ere in
 is dat mēstige mist alle v'el v'oght v'oght
 l'ch'ie in alle v'el v'v'ese in v'el alle
 v'v'ende mēstige mist v'v'ell'ie in v'v'as'ie
 in v'v'oght v'v'el v'v'el v'v'el v'v'el v'v'el
 h'ere v'el hem in te v'v'el mist v'v'el

primre. Dit doet al v idelhe in v on
sprakelicht mint die ghi tot ons hebt
als tot uwer verlaten **Vanden diepe**
afgrót der voersienichs en roetenhs gods

O Diepe afgrót der vnsichs dat xxx.
godts streper des hemels en der
tiden leit my ghi die die bregge vort
yet in groenichte in die rlyen bregge in
vayge. En met uwer dret vuygten
ghthangten hebt die soerichs der vden
verhangt die soerichs dat myn luyde
der irk dragge in leythe an v met
uwer dret vuygten die ind niet sijn
in mach op dat irk sijn mach hot v
vort dat ghi sijn in alle dit vortelt
alre oldeste licht dat gylucht heeft vort
alle licht in uwer bregte ghelicht bis
yten uwer vortich / vortich licht alle dret
clere en blout vortich ir sijn vort
licht dat alle vortich gael vort
sijnre en rlyen sijn. wat gemerich
merichdi hebben mette mensche wat
gylucht heeft donlich mette lichte
Mer ware of hot may v gemerich
vortich ind menschen / vortich hebdi

71
Werdijc Stadt in mij vande wote ho
gic moeyenths dars ghi gemerichte vy
de moercht als ghi dars in velt romt
in vobn hrligere minne tot mij vavtse
pettegt. **O** sijnre nachte v betat vort
ten vryn rante wat ghi en moercht en
met gesen vrende da vad sijnre hte
ten. **E**n veel min moey v onvryn hor
in hebben dan sijn. Werkstet velt bri
de onmoeythet. **O** hte veyerde de
vortle inde des mensche vbar vyn
di inde mofche als alle sijnren te
pel als v betatent. vte mach de onvryn
ntit mensche sijnre de onfarn in
yborn is van onvynre stude da ghi
de alle sijnre sijn. vte sal ght sijn
met moey vorden vande ghten
de sijnre onvynre is vout hte na
de votte de ght is onsen vortva
ders opten borch inden vint vortvort
de den borch en inde vortle de borch
was met dourthet. **D**oe wat die on
sijnre vry nict dat vort onvynre
En vry sijn alle vry onvryn dourle
in sijn alle vortvort vad onvynre

En en rime ont onfuyntichz die vby
voren ont vorheit dragen vore v niet v
bruyt want ghi siet alle dinc. Ende
hiet om en mogt vby niet fuynter syn
hiet en sy dat ghi ont fuyntet die alle
fuynter siet. **O** hiet ghi fuyntet vander
mensche fuynter die ghen danc v
in gemacht te voren die ghi fonder
hant vordente vore dat bryghm die wt
vilt vorseu hebt onnichte dinge hiet
nachte en ontogantelike en onnyn
delike vordente vore ordelt die altent
gericht sijn nader onbegrypelicheit
voren vbystz. **A**l rest dat sy ont hiet
nachte ende onbicht sijn. **D**ie heb
di groepen vander vortelt en ghi
recht gemacht nader vortelt en groot
en salich gemacht na dier vortelt
Die in dordi alle mensche niet dat v
vonderen die vortelt die vortelt die
vordelt en vortelt sijn in hiet selft
vbystz. **D**ie merke niet hiet en an
te niet vorseu en niet anst en be
te va groten vort en vvoronder nijn
vander grote ryche en hontheit niet

ambeynpralaten wyfste / en weder overste
 heet en rustichz want vō vrens vōde
 maecti somminghe vaten in vōre / en and
 in vobigen laster. **D**u gheen dan die
 ghi vterore hebt tot men vō vōde hōp
 dat in te vōre en du ghi vō vōre en
 vōre gheschicht hebt en gheschende hebt die
 sijnert ghi op hene stotende v sijnert
 en vōre water weder min en weder
 yndichz en hant alre namē sijnert die
 allen gheselt hebt die menichz der ster
 te en alre hant namē geynt. **E**nde
 du vōre ghesent sijn inden boke dat le
 nend die vōre met vōre en moyt
 die vōre vōre alle dinc ten vōde ro
 men: ja die misdare hant sendt.
 want al vallen sy by tyden sy en giet
 sijn hant met overmits v moyt die hant
 die ghi hem bindt en tot sterre alle
 hant geynt behorende datter ghet
 vōre en te vōde. **M**er die doot die
 sijnert is alle giet die ghet die
 ghi vōre ghet hebt dat hant te
 vōre vōre vōre vōre dat begin

der verult in vreghe de hemel mar-
ste of smigt verafmilt naden afyront
weder heimmeliker oordelt die altoet
yrechtich sijn. al sijn sy ons ony-
delike. Dat getal der namt va desen
menschen: in die verdoente handte
quade daren: in werke die vort ghy
in sonde. Die getale hebt die mensich
icht vanden sande die ghe in yent
ke hebt die dings die afyronte.
En der hebdi getalen in hant onsen
welch die volke oek alle dink roet
ten quade. Ende hant gebet voert
hin yrechtich vorr sonde. En al
climmet sy op totten hemel in hant
hoefde totten volken rechte in westel
den tusschen die sterne des hemels
sy sulden nochreus ten rynde als mist
vteroren worden. O here godt sterke
rechtich in yrechtich dese vonsien in
oordelen sijn diepe in ongründelike
in alle die acensie set hem alle
myne leden. want die mensche in is
niet versterkt alsoe langhe als hy op

ker ende liefst. En hiet om bespant vey
 wett v te drent in synen geyden ende
 in duurdten al ons liefdayge met gro
 tte vreesen. En als vey verblide voer
 v dat sal rechtant sijn al betuinde. As
 soe dat onsen dienst met in sy sonder v
 vreesen in ons bliscap sonder browninge
 in dat die yegende met in ylorien als
 die onyegende in dat alle vleit met in
 ylorien voer v. mitte hē onsen in bant
 voer v arustijne. want die mēste
 te vrees met vrees hy der minde of
 des hares yodē vording sijn. mitte al
 le dinc voer ons ontzolden onsthar
 tet inder teeromender vterelt. **O** hie
 vey hebben gesien in oerh gehoort van
 onsen voer vaderē van voer mēste die
 inden ersten steme totten hemel in
 tussijon der sterren hare nest mēste
 die mēste velen inder afgront d
 hellen in hare zulten blanten i hare
 sonden bideren. **A**n hare die sijn in
 den in bideren met groten angst. **J**eh
 hie gesien drent mēste stierē des ge

mitte yetthem moeth: hebbe: vallen als
vande hemel vander mach: des des
he: die hi nedertrock mette sterte by
verfallende lustelg: En die geen oerle
die ter ende layten verwoeret in die
strecken der sonden opklimmend tot in
de hemel. want ghi hem die hande
boodt niet mach: en gaeft va niet
genadich: Ick heb medelijde in donker
kennden sien verhoert en in sonde
sterne. En die niet sonde niet ziele
doet waeren: weder in goede leere
verreken: en oerle die mette hinders
godde wand. de mit midde niet vut
rijer sternen. als medde vloyen en
verreken. Ick heb groot licht sien
donkteren: en van grooter donkerich:
weder groot licht sien opstae want
druvel gevallet dat opstebate grote
sondaren voer gae dit hinders va
godde hrijt in syn rylie en dat die
hinder des rylie wordet vergerbor
ye in die vterste donkternis. Ende

water om is dat. Datrom dat sy op
 yrlome waren yrllych de duwel
 der opklam alb ven fuytel en wuel
 alb ven duwel. Mer heer die ghi
 voersien hebt der hebdi yrtotpe.
 yherlycht en ghywytet tot heren
 re vordigte salen weder inwoninge
 en tot weder hoyer megdelyc mette
 wellid en inden wellie ghi hebt
 herlyge en saynte yemmerlyc en mis-
 te datr ghi oerly yemmerlyche in wte
 blidet van hatret ioncklyc en vortet
 den met hem en in hi vbornde
 syt alb in wte h. t. p. datr groote
 vordichy en herelichlyc in loet onse
 misgheliker nederlyc. En al dit as
 gesien ser behotet ons wuel altoes ob
 tooverloet te hebben op die genade
 godts. Die hater selud en hater gran-
 nismit en ontfreyt dieft met oer-
 moedichy versiert. En wy moeten
 va ons selud wuel misghope en van
 eygenre machy want wy va ons sel-
 ud niet en yemogt dan sonde.

**Dat een gelouige siel enen tempel is vā
godt dat een en dertichste Capittel.**

O here des mensche siel die ghi ge
screuen hebt niet vā weder sub
stantie/mer vā v' roijge woort
Want vā materie ringte elemente niet
vā niet. Dese siel is redelic. verstande
licke geestelic. alreus leuende en alreus
in brennende dese hebdi getochent
mette lichte wot aculshijn en gehei
licht in dat nachte wot h. doopsels. En
ghi hebt mi gemact ontfankelic
tot weder hogte moeyelich als dat sy
vā gheen andere dinge en may w' en
vult worden. **W**en als sy v' heeft
da is hate begerte vervullde en yren
dinc en is bind hate dat sy niet be
geert. **I**s eere is bind hate dat sy niet
begert soest wot promit dat sy v'
bind hate niet en besettet. want soe
wie v' heeft sy en may bind v' g'et
dinc begere get en sy om v' en tot
v'. **E**n want ghi syt dat eerste goet
en al vol goet soe spreke ick. **D**at soe

Wilt and goet begeret dat niet dat o
 verste goet en is hy en begeret gode
 niet met creature het en sy sy in
 om godt of tot godt. En set wie creatu
 re begeret hy en mach niet vervult
 werden mer hi blyft altoes hongre
 rich. En al mach by tide geschiede
 dat hij begeret nochtans blyft sye
 hiele ydel want geen goet en mach
 se vervullen dan godt wat sy na sy
 ne beelde gescrepen is bequaem om
 va hem vervult te worden. O wter
 de heer ghi vervullet die gte and
 goet en begeren dan v en maectle
 we verdien. heilich. salich. sijnre
 en onbevleet en v geminde vrede
 En sy arhte alle durch als mist op
 dz sy v verrijgt moge. Dese vterlich
 vnde salichz lyden de mensche vleent
 En niet deser vter hebdi hem bond
 ander creature groter geert alse
 d minne mber godthz betatmet en met
 heyer mogentz geworden op dat
 v naem wonderlic sy in alle die vterlic

Dat gods noch metten voroendigen
sinnen noch metten inwendigen si
nē te vinden is. mer doer een oetmoedich
geloef.

xxxijca.

O heer alre opperste almerchtich
gode ick heb woude die stadt
datr ghi in woent dat is der zint
datr ghi geseyde hebt na woude betelde
en na woude gelikemissen die v allēt
sint en betyct en niet die geen die
v noch en sacht noch en betyct. Ick
heb ydoelt als een verlore scep en
heb v die binde my sijn: Gude my ge
sicht en heb sere gearbeijt als ick
v sacht gude my want ghi woent
en sijn in my. Ja op dat ick v min
en betyct ick heb omloep die woude
en der strand dier woude v sacht
mer ick en want v niet. wat ick be
te qualer sachte dat binde was en is
Ick seynde wat my bode v te sacht
alle my woude endige sinnen. Alre ick
en want v niet want ick v gliche sacht
te. O my gode my sichte wat ghi my

76
verlicht hebt soe sie irk vbel dat irk v
qualer sochte metten boden. wat ghi
syt binne. En noch als hoe ghi binne
romme sijt des en behoren irk niet. Wat
mij ogen seggen. En is hi niet va
vervoren soe en is hi doe ons niet te
den. Myn oren spreke. En heeft hi
yem geluyt genant soe en is hi doe
ons niet romme. Myn musse soet en
heeft hi ghenen richte soe en vbert
irk va hem niet. Myn sinake soet
dore my en quat hi niet wat irk en
sinakend niet. My genode oerke
alsoe en is hi niet te tasten. soe en
weet irk va hem niet te spreke. De
se dinge en sijn dan godt niet. wat
als irk myne godt sinake soe en my
irk niet lyflike gedachte noch lyflike
sinnelike noch slachlyc des lichte noch
sijten vrede noch sinke geluyt va
sangen. of enige sunelike geluyt va
miche va bloeme. of va salve of va
enige spiriten noch hemel noch oerke
yem dichte dz den lyflike sinake list.

noch geen ander dinc dat myn tassel
grieflike wese mach noch te mach
geen dinc dat of wotendige sinne
lustelc is. **D**ese dinge en moeg god
niet sijn. **W**at onredelike creatuur
ontfaer en begrip sullic dinge. **N**och
tas als ick godt sullic soe minne ick
venderhande lichte boue alle lichte
welle myn lyflike oge niet sijn en
mogen / **E**ene hande steme boue
alle steme die my oer niet en effen
Eene hande wiche boue alle wiche
die i my wesse niet en rotent. **E**en
vtrhande sueterlyc dat boue alle suet
lyc die my tonge niet en suact. **E**en
vtrhande yonck boue alle yonck
ken dat myn tassel niet en beholst
niet wotendige loeden / **D**u licht
dat goet is dat blyet en schijnt dattet
geen wotendige stat en ontfaet
Dese steme lutz datt geen tijt en is
dorsen wiche wiche datt geen lichte
en is. **D**ese sueterlyc suact datt geen
lyflike tonge en is. **D**it geijuen ge

vultme datu gte laste der grofflyz en
 is. **Siet** dat is my godt en sijn ghy
 wylk en is niet dat sichte wylk als wylk
 gode sachte dat nuw wylk als wylk godt
 mine. **O** oldt schoonlyz **O** mitru be
 haerlyklyz wylk heb v te spade ge
 mint. **Ach** my / te spade heb wylk
 v gemint. **Am** ghy woeent binne en
 wylk bint. **Ick** sacht v bint en in dese
 schoonlyz vā bint dit ghy gemint heb
 dat veel wylk in onwylk en lolk. **Ghy**
 wate me my mit wylk en wab met v
 niet. **En** der dmyt der sonder v niet sy
 en wylkte wylk ontholde wylk die hyl
 de my en vwerende sere vā v. **Ick**
 besacht en onlyp alle dmyk v sichte
 de en wylk liet v om alle dmyk dat ghy
 niet en syt **Ick** vrachden der eden
 of sy godt wate dit wylk sichte. **Sy** at
 wylk en al dat sy ontholde dat
 sy niet en wate **Ick** vrachde der
 sere en al dat sy binne heeft sy sacht
 den sy en wylkte niet. **sichte** bene ob
Ick vrachden der wylkender lolk

En sy en alle dat in hare brest sprake
my tot. **Meester Anagimantus** is be
droeg en seet dat ick godt ben, want ick
en bren niet. ick ben syn creatuur. **Jhr.**
vrachden den hemel dit soue dir mit
die sterre sy sechden alle wij en syn
v godt niet. **En** ick vrachde alle din
gen dat ick mit myn w vrendige sin
ne verstaten en begryp mochte ende
sprack tot hem. **G**hi hebt mij geset
cht van gods dat ghyt niet en syt sijt
Sijt my dorch iet vā hem dat wat
is. **D**om riepe alle creaturen mit
groter stem en sprake **G**odt heeft
ons gemact. **J**hr vrachde voert alle
dit veruelt. **S**ijt my sydi godt of en
sydi. **En** sy sechden mit sterke ste
men **J**hr en sy v godt niet mer ick be
cuermit hem. **D**it gfi in mij suet
heeft mij gemact. **S**uete boue mij
hy veruelt my en v en heeft vrede
mact. **D**it vragen der creaturen is
dat diep gemerck en verstat dat wij
vā hem en tot hem offt en. **hate**

antwoorde dat sy sprack dat sy godt 78
niet en sijn mer dat sy godt gemaect
heeft dat is ons verstat inder werlt
re alsoe sijnit **Dauidels** sijnit **Da**
die onseculike dingē godts werde ver
staten en gesien vander werlt der
werlt ontrent die gemaecte en
geschapē dingē en godt. **Als** ick de
dit al aenghen hadde heerde ick sijn
tot my selue en sprack tot my selue
wie bestē en ick sy antwoorde my
selue **Ick** ben en midelike redelike en
sterflike. **En** ick begheste te onder
sueche want dat ware: en sprack. **O**
my godt wanten roet dusdanigere le
uende die andere daer vā godt v. **Ghi**
hebt my gemaect en ick my selue niet
Mer latre herte wat sijn **Ghi** **Ghi** sijn
ontrent welske vby late **Mer** wat
sijn **Ghi** sijn herte alleen yverich
godt. almachtich tubich onbegripelike
en ongemette en liefst allere en yeten
dunk en sterft in v. onstetfliche woude
v tubich; wonderelike inder oye uoter

ingelt. Onsyndelich/ onbetuyndelich/
onwonderlich/ leude godt in ghebarich
staet/ vterdelich in sonder begyne
in eynde. Alse veruuewe begyne in
eynde. En ghi sijt godt in heer alle
dat ghi s gescreuen hebt voer dat begy
nede vterdelich in voer alle hare betuy
ninge in alle begyne bliue by v onw
delbare. En dit sake alse gestandich
in ongestandich. in alle vderdelichheit
in tydelichheit leue by v i vderich. En
alle dijnck is onwonderbare i v. O
heer godt segt velen veynd. oetmorde
gt in vllendige knochte, bidt v v o
wernit v onfarenghetich wat v
dattet roemt in is aldusdaginge ditte all
vck ben/ anders da van v. It ynnat
malte syn selte of roemt vterdelich
in leue v d'inget sake dan v v. En
sydi niet dat ontefte vterdelich v vterdelich
is alle vterdelich. Soe wat dat is is
van v. En sonder v is niet. En sydi
niet dit fonteyne dat leude datte alle
leuen vterdelich. Al dat leue onte

mits v. En sonder v en heeft niet
 Ghi dan heer hebt mij yemaect en
 sonder v en is niet yemaect. ghi sijn
 mij makere en ick be v maectel en
 v werck. **O** heer ick bedanck v. wat
 ick leue en bin ontrent v en oerhal
 dat leeft dat ghi yemaect hebt. **Ick**
 bedanck v **O** myn strepper v hande
 hebben mij yemaect en gesticht **Ick**
 bedanck v **O** myn lichte ghi hebt mij
 verlicht en ick sie mij selue en heb
 mij selue vonden **Dare** ick mij selue
 vonden hebbe dat behene ick mij sel
 ue. **Dare** ick v vynde dare behene
 ick v. **Mer** heer wat rest dat ick v be
 kene. **Ick** behene v dat ghi mij verlicht
Ick bedanck v **O** myn lichte want ghi
 mij verlicht heb **Mer** wat heb ick ge
 sprouken **Ick** behene v. **En** sydi niet
 een onbegripelike gods en ongenue
 te **Coninck** die coningst en heer der
 herten der allen hebt onsterflichhe
 en woent in een onorgankelike licht
En yet mensche en heeft v gesien noch

en mach sijn. En sijn mit een h v
borge godt en va ombyropeliker me
gethy en grootly. Ghi behent allen
v selve en ghi sijn onse lide en der
meeste besrouwde vob selve en het v
selve en behent v selve met v selve
vot mach dan behent dat hy nye
en sath. v waerly heeft gesproke
dat v geen mensche sijn en sal ende
sijn. Orl sprack v verbode en v
roudiger sint Jan baptista ontrent
v waerly dat godt nye gesien en vob
va niemant. v v behent da dat hy
nye en sath. v v waerly Chris heeft
gesproken dz niemant en behent den
soon dan der vader noch den vader en
behent niemant dan der soon. v heili
ghe dertvondrly vergette alle sint
en te bene gast en behent allen hant
selven. want ist dan dz vly gesproke
hebet mensche gelijck der ydelly ja
te maer ydelly. dat vly v behent. v v
behent v dan allen ghi v selve O

80
Hoe ghi syt alleren godt almechtich v
ter mate lofbare boue mate glorios
en ontelant en ontel alre ontelste / en
vtestelike Aldus hoe sydi gennoot
en inder goddeliker sijnestant. Wat
hoe vby horen dat ghi syt boue al
lin vbesen : bouen alle vtestant en
boue alle sint en sijnelike en boue
alle namten dermit inder mach ind
tyt of inder vtestant. **O** hoe vbesen
vtestant in v onteltestelike goddelike
boue alle vtestant : vtestant en vtestant
onteltestelike en onteltestelike dat
is onteltestelike licht / onteltestelike en
onteltestelike dat get and licht en v
vtestant. want het is onteltestelike en on
besonnelike boue alle vtestant en
vtestant en in gennoot maniere vtestant
sijnelike en gennoot sint vtestant dat
noyt va engels of inder vtestant
en vtestant. Dit is hoe vtestant gennoot
vtestant mate sijnelike en inder vtestant bo
ue alle vtestant en vtestant en vtestant

daer af gescreuen is dat hemel des ~~h~~
hemels behoort den heer. Dit is dat
hemel des hemels tege welcke alle
dat ander hemel geliket sijnt als dat
erde sijn. Ja oock der onterste hemel
der alle der ander hemels bestuigt
en bevaant der welcke nu scriftoet
Empyreum dat is de vterige hemel
genoeemt wort. Dese hemel des
hemels behoort alleen v heer totte
welcke niemant opgerouent is dan die
gode der vande hemel weder qua
des mensche soen die inden hemel is
Want niemant en behent den wad
dan den soone in haer bejnde her
lige ghest. O heilige drievuldicheit
v alleen sijn ghesten en te volle
behent. V ontchelijche drievuldicheit;
onwonderlikt stat en onsprecht
ombreenderlikt ontogantlikt on
begripelikt onwonderlikt onwonder
likt. Bont gaende alle sinne al
te bestant der welcke niet moer
en is te wetspeltu te pynfere te

verstāt noch te bekennen enige geyste 81
of hemelschen enghel. **A**n het mach
ick v dan bekennen o myn heer
mijn godt ontchoght binnen alle dit
werelt en binnen alle dat is. want
die hoght cherubimē noch die ber
nende seraphimē: en bekent v mit
te volle **M**er mitte vlogholen hatē
besondbinghe wort bedert dat aensien
des gheens die sidt opten hoyt v
hemer setel. **D**ie wels altoch v
Santus santus: santus. Heilich
heilich: heilich is godt die heer der
werlten of des hemelsche heer. **A**
ls die werelt is vol sijnre glorie. die
is dat die propheet ontfang die he
de. **w**at mij: wat mij. want ick ge
fobeggen hebbe want ick ben ten
man mit onswentē lippē. want
ick gesproken hebbe soe ick bekent
in **M**erhtans heer vore de gheent
die segeyt van v. want die spreke
desijn ston sonde v. **E**n ick en sal
oick niet seeggen van v wat ghi
hebt mij gemact en verlicht en

ich heb my selue vonden en bekent
my. **E**n ich heb v vonden en bekent
v. want ghi hebt my verlijcht. **M**er
leue herte hoe bekent ich v. **I**ch be
kent v in v. **I**ch bekent v niet alsoe
ghi v bekent noch alsoe ghi in v sel
ne sijn noch alsoe ghi v selne sijn niet
alsoe ghi my sijn. **E**nde dat en bekent
niet ich niet sonder v mer in v. **w**at
ghi sijn dat licht dat my verlijcht by
heest. **O** herte alsoe ghi v selne sijn
sydi v seluen bekent allen. **M**er al
soe ghi my sijn overmits v groete die
my verlijcht heest soe bekent ich v.
O lieue geminde. herte hoe en wat
sydi my. **S**eyt my o ontfarmichte
lige vader segt weder armē hatyf
ich biddet v overmits v genadicheit
hoe en wat sydi mij. **S**eyt mymer
zoet ich. **G**eu v salicheit en verlijcht
v aruseghen niet va mij op dat ich
niet en sterue o dat ic sijn. **L**est
my spreken tot weder genadicheit.
Al den ich vnde. moedte en alle y

dellyc **L**aat my spreken tot uwer
 ontfengherticheit want der hebbi
 gntelike betoveren aten my **J**eh sal
 dan spreken tot myne herte al en bin
 ick niet vrede in affijt. **B**eyt herte
 uwer ick en herte seyt my ick bid
 v ontfengherticheit vaders ontfengherticheit
 v grote goddewerlicheit herte en wat
 syde my **E**n ghy antwoort my met
 groter lichte stemmen vā bonten en
 spreken in die binneste oer myne
 herte. en hebt ghescheyt my doefhe
 en ick heb v stemme ghescheyt ende
 ghy hebt my blyuicheit verlicht ende
 ick se v licht. **E**nde in uwer lichte
 bekent ick v dat ghy my herte myne
 wode sijt. **E**nd daarom heb ick ghespro
 ken ick bekent v **J**eh bekent dat ghy
 my godt sijt ick bekent v allen v
 uwer kenende waarachtighe godt **E**nde
Jesum **C**hrisum uwer mynen soen der
 ghy ons gesant hebt. **A**rch my die
 herte ghest geweest herte dat ick v
 niet en bekenden wort: wort der

Blyntly dat ick v niet en sach. vdat dat
doetlyc als ick v niet en hoerde. Ick
was blynt en doof en in dese woort
dijghet schoone dat ghy ytmact hebt
vick als een leliche hancvorch niet
Ghy waert met mij en ick was niet
v niet. En die dingen hiet mij v
v d' dat niet syn en mocht da v
niet v. O myn licht ghy hebt
my verlicht en ick sit v en mint v
Niet dat heere en mint v dan die v sit
En niet en sit v da die v mint
Auch hoe spade heb ick v gemint. O
schoone dat soe elc sijn en mocht
altes niet sijn. Spade heb ick v ge
mint. Dat den tyde als ick v niet
en mindt. **Een belydninghe des Chri
steliken geloefs. dat xxxiii Capitel.**

Ick dankt v O myn Capitel.
licht want ghy my verlicht
hebt en in mocht licht hiet ick
v Ick blyue v alleen mit leuend en
vromen godt. O myn soppes Ick
blyue v oock soppes en maker dat

hemel: in der vade alre sijnlichheit di
 ghe in onse onsemlicheit dingt. ydobar
 gē godt almachtich onsterflich: onse
 lich onbegrijpelic onbegrijpelic. vrbij
 ontogankelich onbegrijpelic omme
 onvanderbare in onghetruete. be
 ghinne in salre alre sijnlichheit dighen
 in onsemlicheit in alre creaturen on
 mit den volke alle dinck gemant
 is in alle elemente bestaen vberlic
 mogenthe in groethe alre in garen
 beginne in gheft soe is in onse son
 der rynde in blyft vberlic. **I**ch be
 keere v allen in grooartigē godt
 in vore vade in den soone in den
 heiligen gheest als den persoon in
 verscheiden in te makel vren vberse
 in vren onghedeylde nature. Ende
 den vade bij hem sijn in vā nre
 mant. den soone vand vade allen
 in den heilige gheest vā hem bryde
 ghelyck sonder beginne alre dighē
Sreppre alre sijnlichheit in onseml
 cheit dingt soe gheestelre soe langme
 licheit die met sijnre almachtige macht

van beghine dat tijt bij beyde dat
natueren van niet gescrepen heeft. dz
is die yestelike en die lichamelike
der engheliche en der wereltlike de
gans: en dat tot die menschelike alle
ten gemeyn naturen van yeste en
van lichamen te vader gecomme. **Ick**
bekenne v en bely godt den vader en
geboren den enige soen alle vande
vaders geboren. den h. yest onsterf
ster noch gebort noch onghetort en
die h. dreez ongeschiede in die per
sonen en in eenre substantie te god
woonh. dreez in eenh. en eenheit
in drieheit die geloene vte mette
heten te rechtendreez en met me
de bely vte die tot myne saliche
Ick bekenne en bely jesum Christum
godt den eenichgebort soen godt
myne sitpeter ende beholder en vte
losser die menschelike geslachte **Ick**
bely oock dat hy geboren is vande
vader sonder beynne voer die werelt
godt van godt. lichte van lichte ge

waerh godt vandt ysaac in godt
 niet gemact mit geboort en vā v
 re substāntie mette vād in mit hē
 vōerh in mette heilige gēst. En
 ontrent sijn sijn alle dingen gē
 maect van begijnt dit yeloent vā
 al vaste en bely gewaerhlike en
 dat die enige geboren godt soen
Jesū Christ om der salichz der mit
 sijn vander ghelijker dēchz ghe
 vōest is vōt Marck der vōer
 mayet. Ende in hant ontfer dōt
 vōdōt dē h. gēst gewaerhlike
 sijn gemact en vōsten hebben
 van vōdelike ziele en gewaerhlike
 sijnlike vōert vōt bloet die in sijn
 godtēz vōerh geboren soen godt is
 onlydlike vōt ontflyk. Ende
 om sijnre ontrent mit die groter in
 nē dāre hē oer vōt bēmint gēst
 soe is die sijnre enige soen godt y
 vōdōt om onte vōrlossingz hē
 tūc vōt sijnlike Ende om der
 salichz der menschen vōlder dē

truybere sijn godt, ons getrouwe vriend
dogen in steruen: om dat hooft dat
minne om ons te verlossen vand' robi
ger doot in ghinc nider totter hellen
dat oft voorvaderen in waer ywaren
in verlosteste in vandenst vā hare
banden in hy veruere vander doot dat
dorden darthē in nat vledet at sijnen
h. lijfem die verr onse sende g'f'terint
waer in beynuten. En mariti' Pilate
sijnem doot in lijfem leuende dat dor
den darthē na sijnem doot op dat hi dien
stien soude in rechter hant sijn vā
dat in den sijnel. O Jesu Christe
godt in hēre wē yf'ont oetk' tude be
lijt dat ghi sijn op g'waer bent alle
hemelen wisten Pilate lijfem dien g'f'
aengenome hadt van Maria vrouwe g'
bent d'ere moed in v'rijtē maritē:
welke lijfem g'waerlijc waer in
is vand' substantie onk vloed in bloot
En hebt met v' g'touert die g'vange
die inb' oldt v'ant nider sellen g'vā
v' hadde tot dat ghi g'waerlijc godt
soont godt in mensche g'toverdijde

Alre weder te gar toter gelle en
 die groankenis s'hoer woel in v ont
 de dat v' verlossen en met v' v'ont
 mid' hemel dars sy v'belen v'geben
 he' sullen in volcomenheit salighe **O**
 hore dien selue l'faten hoest v' g'e
 melste vader v' aen syn verlichte l'nde
 g'et' hont alle thoren der engelien
 dat is dat fonteyn des l'ntes inde
 ontogankelike licht en dit v'erde
 gods dit is hont g'at alle sinne en
 verstant. **D**ats aenbede v'ez v' g'e
 waerig godt en mensche Jesum Chum
 v' slouende en belyende dat godt v'
 vader is en **O**utbiden dat g'e v'
 dat rouwen sult en v'ende van d'f'et
 v'w'el te oerdeld l'ende en doden en
 dan seidi v'nd' yegolike hont na s'nt
 v'berken sy goet of quact **D**en gode
 dz v'w'ige l'enen: en den quade die e'
 v'w'ige pijn: na dz ten yegolien in dese
 l'enen verdient g'et' **I**n dien dage
 sulte op v'w'eder staen met hare t'ye
 l'igat alle mensche die menschele
 ke zael ontfaten g'ades inder tijt in

hant luyden dien sy hant hadde op
dat die mensche dan volcomtelike
gelotut vordt na synen vordien
wel en luyden met vordige glorie
of met vordige pijn O Iesu Chris
hant ghi syt selen ons vtrijfens
en ons luten. Vdy ontbende v als
onsen beholder dat ghi onsen tijge
luyden reformieren en vmalen
sult dat nu verborpe en ongestaet
is in deser tijt dat gelych sijn sal
vord gloriofen en clare luyden
Ieh gelone oock en belyt den hili
gen geest grooarch godt vorvromt
de vanden vader en vande soon ghy
lych en vande vander substancie en
vorden en vordij metten vater en
mette soon die velt ons trooster is
en ons verseynerke die oock vord
quam op onsen hant Iesum Chris
godt en mensche in ghelien van
voure dunt en op sijn apostolten
hem vortontende in vordijge tonge
die oock allen hiligen en die ver
rouen godit mette ganen sijnre vna
rie van beghint en alreert luyt

den werck der waerheyt in dat leuen
 in der propheeten monne op gods heest
 te spreken die wonderen in die groetheyt
 des ryckes godts. Die oerh van alle
 h. in godden misigen angedreeden
 woert in ghytloosfueret als een godt
 moeydt in almerhuyt in vrees.

Witten welck die v. atubredon. **J**hs
 v. ruyne kuercht in soon wder dree m
 oerh onnimit v. gracie v. arubredon in
 yloosfueret met alle herte wden heili
 ge naem. wat ghi mij verlicht hebt
 in syt dat gewaerheyt licht dat ons die
 waerheyt vertotet in hert. dat vuer godts
 in licht der gvesten; in met wder sal
 vinyge leedi ons alle waerheyt want
 ghi syt die gveste der waerheyt in sond
 v. rest ons onmogelie godt in behage.

En ghi syt godt van godt. licht van
 thichte onsprekelich voer gaende vād
 vader der lichten. **E**n van syne soon
Jhsuam Chrem **E**n syt met ghem va et
 te substancie in va ene voresten in g
 gelijck in vrees met ghem in veyneret

in glouwert mit hē in dē selue vber den
der vruuldighe ontwerstelike dinc
in alle vwerlt. Ick geloue eck in dē
bekenē in belyt vne leuende gevoan
yē godt dē vader. dē soon: in dē hē gēst
in driten onuerstādē persone: mer
vne in dē vortsen in in dē substācie
dē vwerlt ick geloue belyt. in aenbid
de in glorifitē mit alle hertē: vne
godt allen. heilich: onsterflich on
sterflich. ontorgankelich: onbegreip
lich. Een licht vne sonne: vne broot:
vne leuen: vne goet vne bryhuut
vne vrede: vnen freyheit dē gheue
in dē vreden: Onuermit dē vwerlt
alle dinge leuen in ontholden vrede
Alle dinge gheuegert vreden in
leue in dē hemel vnde in dē vreden
En sonder hem en is geen ander godt
noch in hemel noch in dē vreden: O
myne bekēne: aldus bekēne ick v
in belyt. Ick bekēne v onuermit
dat geloue dat ghi in my gēstert
hēt. Myne licht myn raderlyc myn

eyen: godt hant hoep in troost alle
 der werelt blisfap. verblidende my werlt:
 hz in sterckh: outholdende my outhz
 In verbliden in inbilerre alle my
 leiden: grootlende in sprekende.
 heer. heer wie is wot gelyck: wie is
 i noot gelyck heer onder die goden.
 O in heeft geens menschen hant ge
 maect. Die afgoden der heidenen
 syn sulme in gewot in gemact van
 menschen handen alsoe in sydi niet.
O maher der menschen. **A**lle die gode
 der heidenen syn dwelt: mer heer
 ghi hebt die hemelen gemact. **O**
 heer ghi syt godt alleen vnde sonder
 ven is gheen ander. die godden die ht
 met in vnde niet gemact in hebt
 moech verwaren vander vnde in van
 alle der werelt. die heer die god ht
 met in vnde gemact heeft hem moe
 ten gebenedygen in louen hemel in
 vnde in alle dat darr binnt is: **hoe**
een mens beliden sal en bekene syn
eygen swethz. in godts embeyrpeli
ke werduhz;

W Ies uwer ghelyck ende der
goeden. Hetz uwer is uwer ge
lyck. Ouer groot in heyligh
den. verwerlt en conelick en maket
de wonderlike dingen. O grooan
licht ik heb v te spade gheent. Ach
ik heb v te spade blyent. wat een
groot donker woelke lyet haer voor
der ogen myre ydelhe. Alsoe dat ik
niet gesien en konste der sonne der
gherrechtelhe noch dat licht der waer
he. Ich waerit gevonden in donker
he want ik was een kynt der do
kerhe. Ich minde myn donkerhe
want ik en behende dat licht niet
Ich was blyent en beminde en blyt
he. En ontrent der donkerhe
soe ghewick ik te doctenissen. Vre
heest my datz uwer geltijt. Van datz
ik blyent in donkerhe was in die
schadwede des doots. Vre na my mit
ter hant en leide my uwer en vre
is my verlichter. Ich en sochte he
niet mer hy heeft my gesocht. Ich

en atwrept niet / mit hi heeft mij .
 geroepen . **M**er vbu is die ghevoel .
Ghi syt herte godt barmhertich tū ont
 fremdēt : vadte dte ontfremdēt
 tū godt alle trooste ghi troost ont
 alle vrenoytu . **O** herte ghi syt he
 lich . **I**ch blyt v i alle myner herte
 tū dankt vōt name . **I**ch en socht
 v nitt o vtrouwe trouwe v mit ghi
 socht my . **I**ch en atwrept v nitt **O**
 hoge almachtichz mē ghe hebt my
 geroepen . **G**hi hebt my geroept mē
 mynt nat ghi hebt vteluydt mit gro
 tte stemen in die binnenste ort mynd
 herten tū mynd vstante tū dat
 m gesproken . **H**ier sy lichte tū alle hat
 waad dars lichte . **E**n vā bent vā vōt
 vradichz quam my groot lichte in
 my vstant **E**n die donkete vōllie
 die my oyt myd vstet bedekt had
 de die vrsulie tū vryhich **E**n
 vli hief op myn ogen tū lichte v lichte
 tū dote bēlētde vli v stemt v sprake
 i my silent . **I**ther yedt herte selte

gheht alle den goet in herte ende ghe
kynden mij wot die d' mynsterke ende
wot die saden dat doot ende wot
derrept mij tot in v wonderlike licht
B **E**n doe betruet ik v stemme en
sprack in my selven en ik liepde
mij om liggende. **G**et ik sit. **I**ch
sit herte: **I**ch bedank v **O** myn herte
mij godt want ik sit. lof en dank
sy v herte want ghe mij verlichte ghebt
doen sathy ik mijn donkernisse en de
beliken d'ijer afyrent dat ik in ge
lygen hadde en ik vtroude mij be
wende en sprack. **w**er mij: **w**er mij
mijer donkernisse dan ik in vtroude
was. **w**er **w**er mijer blyntke dat
ik niet in gesien en konste dat lichte
des hemels ontrent groothij mijer
om blyntke herte doen ik v niet en
betruet **I**ch bedank v herte mij vtr
lichte. want ghe p mij niet wot licht
te verlicht ghebt dat ik v in beliken
en sit **O** oldt en mit v wachke ik
heb v te spade bekent en gemint. **O**

vromme waerheyt ontfermt v myns. **G**hy
 voert inden lichte in wyl in die den
 lichte in datrom te behoudt wyl v niet
En sonder v te mochte wyl mit v
 licht worden. want sonder v in is
 geen licht. **O** heer dat wyl v sit ende
 behent in wyl lichte dat des brude
 wyl v niet v seluen. **En aenmerck**

O Godt der go **der godliker maie**
den in heer der heer stent.

heilich der heiligen in va
 onsprukelike megenth in heilich
 in groot. wonderlich in ombruyen
 delich werde vollikt die h. tuzelt
 indt hemel brnt in vderich ende
 die meeghechtich in heerschappij
 der thronen in die nachten des he
 melich atbeden v glouoesth in
 beneu vete dat atusent wote megeth
 in wote veyst in is ghyen wylt
 wyl getal. **G**hy hebt die vterli
 ghesticht op niet in hebt die zot vte
 vaders als in ten font. **O** godt der
 vresten in alle veyst: sterck mag

licht in myn hertē vā wōd aenlichte vōt
hemel en vrede en alle die elementen
ouderwērt hem wōd vōtliken. **V**
moete aenbēdēt en glorifiseren alle
creaturē en ik v vterwōrt lichte
en wōd d'vōt soont beghe dat gōst
en die lichte en myn herten ont
mit v gōst dat ghe my myghest
hebt. onder die vōt wōd myn
v dankide alle myn nachte wōt ghe
gōstlicht hebt en te vōtlicht ont
mit vōt vōt. **O** gōstlicht lichte
hertelich. smachtelich. soondelich ont
loflich. **G**he vōtlicht die oye die
myghelen. **I**ch bedank v herte. herte ik
bedank v want ik sijn. **I**ch sijn dat licht
die hemel en stral ronnend vā bo
ven. schynend vōt wōd aenlicht
vōtlicht die oye myn vōtstandte
en myn gōdacht en ind vōtlicht my
binne inden gronde myn gōst en ind
alle myn lichte. **A**ch herte of dit mocht
volbrachte vōdēt in my. **O** herte licht
vōt selft en scheppe alle licht **I**ch
biddē v vōt vōt vōt vōt licht in my dat

my beschijnt latet my dat beschijnt.
 Inten herte latet my dat beschijnen. **J**oh
 geveelt dat die raden die licht somer
 wat weder genaden. want is dat vlyg
 noele: want is dit vint dat my hert al
 dat verheft. en want licht is die dat
 my alden beschijnt en verlicht. **O** vint
 dat altoes berent en niet ghebliffhet en
 wort ontfrent my. **O** licht dat altoes
 licht en niet verdonkert en wort ver-
 licht my. **O** heilich vint het suttelich
 berent ghi: en altoes licht ghi: en bryte
 lich verberendi. **W**et hem die va weter
 hetten niet en geveelen. **W**et ht die
 va wort licht niet beschijnt en wort
O yverich licht verlichtende alle die
 werelt ende vtroullende alle mint die
 herte. **W**et wet den blinden oge die v
 niet en sien: **O** font va v wort vtr
 licht die somer ghi verlicht en beschijnt
 alle die ende hemel syn en die op de
 ster werelt weder ontscijnt d' clarelyc
 verberende syn. **W**et den donkeren oge
 die wint g'ofen en romt. **W**et de ghe-
 ne die hant ogen aflette vanden waer:

hij en oorde de ghewent die hem dat tot
niet en kint dat sy sijn mochten dat
ydelhij en dwaasheij d'eten vberult. **D**at o
yen des ydelsin sijn der denkeren d'uyfhe
heij dat en conen niet yfeten noch gelyde
indien die oerfster waerheij. **W**ant dat gyt
dat te maek in donkerheij vberent en niet
licht en sagen dat en vberent niet vber
licht is. **S**y sijn donkerheij en sy minnt
donkerheij en prysen donkerheij en gyt
vander ten donkerheij in dit ander noch
sy en vereten niet waer si vallen of
waer sy hem stoten. **D**ese onsalige en
vberent niet waer sy verliesen: want
sy vallen niet opent oye: en dale hant
de in der zellen. **O** salige licht ghi en
moeght niet yfeten vberden dan va
wel gesnyden en oye. **S**alich sijn
dat sijnets van herte want sy moeght
v sijn. **O** licht sijnetsvndt va binnt
der sijnets: sijnets mijn binntste oye
op dat en v maeght afvberde met sijn
niet oye want sijnetsvndt en moeght
v besvberde. **D**oe af va mijn oye dat

schellen der old donkerhcz mette raden
 weder rlaerhcz. **O** ontogenschel licht
 dat ick v sien moghe ende atusset mit
 staerenden ogen sonder afluere in be-
 sionden dan dat licht vob lichte in u-
 deren lichte. **O** myn vobde licht ick
 bedanck v dat ick sit. **Ick** bedde v dat
 myn ziele noch mitte verlicht vobde
 va weder rlaerhcz. **O**ntdert myn ogt
 dat ick sien in intich noch die voren
 deren vob weder vait want heer gfi
 syt wonderlike in vob hteligen. **O**
 myn lieue licht ick bedanck v want ick
 sit. **Ick** sit mit dat is als f in vint spie-
 gell een beelde van ghylyche dese beelde
 mit vante sal ick dat beelde sien son-
 der sprugel was atusset by atusset.
 vante sal comen die dach der blisrappet
 in die salichz alle ick sal ingat in die stad
 der wonderlike vomingst tot in dat
 huyz gods: dat sal ick sien myn v
 minden die mij sit in mint. atusset
 by atusset. **D**ate sal vst mij beyde
 vante vobde nochde sal ick dat mij
 ne geminder sonder ondelast beyde
) blint.

**Vande verlanngē en dorst der ziele na
gode haren trepper. Dat xxxvi Cap.**

O hethyck dat hoert begreep **pittel**
ende dorst na die fonteyne der
waeter alsoe begreep in dorst
my ziele hiet god na v. **M**ynne ziele dorst
na gode die leuendige fonteyne. **A**ch wa
nerre sal ick comen in opbare voer syn
atensien. **O** fonteyne die leuendige adter
die leuendige waeter. **W**annts sal ick
comen in smake die waeter weter sint
firtz in sijn dier vol detsen woest in lan
de dat sonder woerch is droeghe in sonder
waeter. **O**p dat ick sien moeghe v waete
lyc in v ylorie in myn dorst verstar
miller waeter weter of stemghetelyc
My dorst hiet my dorst na v o leuende
gode milde vlorende fonteyne. **O** hiet
my dorst. **W**at want ghy syt fonteyne
die leuendige sonder make diep oitervol
ende sterckelike mildelike in smakeelike
v dorstelyc minnere. **V**ersluct oick my
uten dorst. **O** wannts sal ick comen in
opbaren voer v atensien in drinken
mit vtrighe ghegiger helte vol volke

naypt dit vromhede voactet dit dats
 vleyen vter vintet weter genadiche
Ach sal ik den dach wt vordide: sal
 my dit tyt der blyscappe in der ghe
 muerchten niet haest rouwe. **O** ghy in
 mende zieten den dach in dene tyt ghyft
 godt genadert laet v daten na vtelangen
 want in dene dagge suldi stete vryghe
 in v vreliden inden herte in der heer
 in v. **O** rlate dach sonde te anet in son
 der ondtoght. In dene dagge sal ik ghyt
 heer die stene wot lofde die blyscap
 in weter blydinghe. Dan suldi spie
 ken. weter minnede ghyt vterroelende
 in vterroelende. **G**ast in der blyscap
 wot ghyen. in die vryghe blyscap in
 der salde des heren daten is die genadich
 te in vrendet in dat selue soe groot
 dattet onsprekliker is alle conyten. **O**
 blyscap sonde te droeflyc: wouch in salig
 die beuaten ghyft alle blyscap dan sal
 ont veruuntien want dats sal syn
 alle ghyt sonde te tuerq quast in dats
 sal syn al dat woy vrelt in niet dat
 woy niet in vrelten. **G**ast dats is dat

leude leude dat mindeleke is smaetlike
troestelike. En soude maet g'tuurelike
Dare en sal geen atwoerfede vrant
syn. noch toentynghelike tot quade
Wte ontentunde en stitiche: tude te
patelike yghsartche en ghesatte blyhet
en blide saliche. en salighe y'woerche en
twygh saliche. dare salken vey srouwe
en ghebruke der goddelike d'iche en
tunche der d'iche. en saliche d'iche godthe
Du srouwe en de ghetenke is onb
ouerste blyscap inder v'iche. **O** bly
scap der bouen gae alle blyscap. dare
buten is alle onsalighe d'iche. **A**ch
wante sal ik v'enten tek v in v: en
sien mynt g'tuinde h'ere der v'ote
in v. **I**ch sal gaten en besien de groot
visioen en besrouwe dit ontentunde
wonder. wat lette mij. wat holdet
my waer under ten v'iche g'iche. **A**
Ach my h'ere blinten is v'elant
Ach my. ach my my h'ere blinten
hoe langhe salt d'ere. hoe langhe
salme my seggen beyde en v'etbyde

brydt in vaders brydt. tu waer is nu
 myn verbriden. Myn verbriden
 is myn gemindt hert. Onser al
der verbriden is Iesus Christus die de
 licham onser verwoorpenhe sal re-
 formert in vermakin ghesign-
 vort en ghelyk synen clare in glo-
 rosiu licham. Ay wy ontboudt
den hert tot dat hy vordereert vād
breloff in ons inlydethe tot synen bre
loffte. Comt vordt hert tu in mit
ret mit. Comt hert Iesu comt vi
sitere ons in vrede comt in leydt
tot desen armte geuange die swarte
he gebonden is in d' tēden d' vordere
kerke die licham dat syn hert
in syn selte verblide vort v in vol-
matte blyscap. Comt ons behold
ghi syt begert in na v verlage alle u-
den gemindt. vortont ons v d' selly
tu vōn selte salich syn. Comt o my
hant licht myn verlosser leydt my ziel
tot desen kerke dat vōn belyde mar-
tyrpatelike sonder synen vord h' vili
yon nam. Ach onsalich katynghet.

meestlye hoe langhe sal ick dolen in dit
vloedt myner sterflichheyt. **O** hore ick wt
wt w aen in ghi en horet mij niet.
Horet lient hore en verhetet dees ghe
vreesdeth kintende en roepende in desse
aenscheliker zot. en beuoyt ter ha
nen der ewigher salicheyt. **O** hoe salich
sijn die yheren die des zot deser ellien
dicheyt enen sijn gheschreyt en al hant
verlitten ontfanten sijn: en yherant
sijn totter schittere hant die ghi selue
syt. **O** geminde kinde godt in hant
selite die sijn salich die wint sijn vād
zot totter oente vādte ellendicheyt totter
salicheyt vāder lichte totter ylooster
salen: en beuonder hebben die salicheyt
die sy niet separet verbride lang beuotet
en yhesocht hebben en hem te hand
en werlich verbliden van die loon
dieu sy niet menige separet arbeyt
en verdienste vāder grootte genaden
ydis veruoyt hebben. **O** hoe blide
en hoe salich moeten sy selite sijn
die vancallen hynder en bedroch wt
loft sijn en in vaste selicheyt dat veyde

gods besitte en ghebromht in rooyge
 salutz. **O** rooyge mych. **O** mych alle
 der werelt dat onvergadelic lichte is
 en die werelt gods is die te boren gact
 alle sinne en verstant. **D**at in verbl
 den en ruste die sullen aller heilige
E rooyge blyscap sijn sy bene haren
 hoefde en die sullen sy verberck bejal
 den. **W**ant alle droeflyc en rouwe is
 vrent van hem verschiden. **O** hoe glo
 rijs is dat mych. **O** rouwe en harte dat
 althit wort gemindt met v regneret
 en sijn omvaren en omhagt met v
 gen lichte als met haer firstelude.
En hebben op haer hoefde wrent van
 duerbaer gesteynt. **D**at is loon haer
 der gorder wercken en haren duerhdt
O mych die salutz en die rooyge bly
 scap dat ghi haer aensichte by aen
 sichte gesien inde besrouwe wordt. **O**
 hope: loon: en woen alre heilige ont
 al verblidende en te vollen vregoyt
 de in woen vrede die bont gact en
 alle verstant. **D**at is onygetynde bly
 scap sonder droeflyc gesontlyc sonder ster

leue sonder arbeit: luyt send dovle
lyz. leuen sonder strant. En dat ont
ste onwandelbare gott sonder werly
quert dat ic werly dit niet te oldet
en leue sonder tynde. Dat schoone
dat niet blerck te wort werly te maet
niet af te wem. Dat ic mine dit
niet te mindert noch te vtelauwde
dare ic ghesontlyz sonder swete end
blyscap sonder s. droeflyz dat en ghe
vuelde me gheen vbet dat en ic ghe
verfuyten. Dat in schyn in maet
drent mer alreot tuten blyde dat en
ontfremt geen tytellyz. want dare
wort alle gott in insten beserte. Dat
ic alreot dat afsthyne gods te besontet.
Gor sijn sy dan sere salich die va de
sen perruofen leue totte salichy te
me sijn in dier woelir ghebrenken.
Orh het onsalich sijn voy dit dat sijn
end leuend noch trecke in vutet
morten onder die tyfijelike bare in
vleuten. in menichvuldige perrate
perrate die sere dister tleuendyge vbet
xelt. En en sijn niet vtelstert noch
en velle wotter voy romt sullen. At

Gant der rooyge saluhy: of mit
 Gher veel mogge wy ons onsalig
 in kintynich xlient want ons be
 ne is vol eltyndtu in gverest va
 meningwouddigge perruelten: onse
 vynde is in twerfel want tot dattet
 ydegen sal. want alle dingge wordt
 onthouden onserker tot in dat vynde in
 wy vte sachten fere met verlanghe tot
 ter yant dare wy vteschiet waeren
 O vadeler kerst in sichte wy sijn
 na v van vter i dfer dityer zee in
 gunde v va vter i dit dal dat vol
 kernt is in sachtode sere vtesucht
 de met grooten anpl wryustende hoe
 wy sullen mogge comen tot v. O
 heer Jesu Chre hoep des misjelalike
 gheslachte godt van godt in ons be
 friddende: ons reacht in ons sterft
 v licht licht ons va vter gelyche die
 zee sterft ons der donkere woelke vnde
 in desen vuyt nuel in in der vte
 Ri deser bare der zee dare wy tot woch
 tot in vaden. h thyt ons hter dat
 wij in desen licht comen mogge totte

hand der salicheit dat ghi niet geminden
beroyt sijt. En hierom lincet ghe
bestintet in vergeten ons sijn niet niet
sant in mitten ~~maeghe~~ roede dat heij
lijck ruyne dat wy niet in d' verdere
niet in dat vlieden d' sijn vordelike ghe
en harte tempereste ons niet in verdere
lic in dat diepe dat afgewent. **W**er harte
breit ons in alle halit vob ruyne wille
hanten dat ghi selme sijn want wy on
sijn totterlast in sijn troest uen v
sitten. **O** harte my sijn v dore hope
als van verre. als die moeyt stree in
dat sijn der verghetendicheit niet vermindet
eghen: ons verbruyndet mit oene dat
hemelstijgen laant. wy roeyt tot v als
v verlostet dat ghi d' sijn ghroeyt sijt
niet voben p'rooyten blode. Verhoel
harte v ellendicheit in d' sijn groeter noot
O godt harte: ons salicheit. hope niet
gemindet in d' sijn vordelike in in d' sijn
diepe sijn. wy vlieden noch in d' sijn
ouyghestadige sijn ghi staet niet oene
atensandt ons sijn v'rooyten in

Des temporeste dat wij in syn belyden
 ons herte in dyn natu wij syn d te
 mael mit misheert als va ont selme
 Met onse macht in alle ons verhoort
 staet te mael an v **Vander glorien**
des hemelsthe lande. xxxvii.

Als wij vol alle den intruygen
 swaeren poverule deser onghet
 stadighe zoe rot v rouw syn **O** fontey
 wt die wylsh; onghetbrethelie lichte: on
 blusselike vint: dat wij v atfrouwe
 niet onwilt et spuyghel in ghelykenit
 nur sonder alle figur atusicht by at
 sichte dan sal ist ons byert verdrilt
 worden: **E**n dan sal ons volmuyt gete
 in v. waf byten v in sulle wij get
 solant seithen noch byert. want da
 suldi ons syn dat onerste gott inde
 loen wber gemindt in rouw harte
 die rycatt. **E**n boue hem sulle sy
 hebben vreyge blyscap in v in hem
 selme in der ste inde andere in sy sel
 len geveert syn va binne in va binn
 in wben verude die te boue gatt alle

finnt in vrestant. **O** herte datu sulle vey
v sijn. minnt in lout. vey sulle v
sijn in vob lichte. dat ghi sijt. dat for
sijn. dat lout in adre alre sint lichte
in dat ghi sijt vob selfe lichte in aller
vobte hylighe minde vortide. **O**
vobte geminde herte wat lichte sydi. ghi
sijt een lichte ongemaste. niet mattelic
onbegreepelich onbegrijpelic: onbes
lic onloeg anliclic ongespate. **L**ichte die
waerhe dat verlicht die ogen die dinghe
ken in alle die vey vterre vter
dat verbleyt herte vortiche. **G**hi sijt herte
dat lichte in in vob lichte sulle vey
dat lichte sijn dat ghi selute sijt in den
blide vob aensicht. **W**ant aensicht
by aensicht sulle vey v sijn in stant
i v godiche. **W**at is sijn aensicht by at
lichte anders dan alse die apostel sijn
bekennen alle vey bekennen sijn: **O** herte
bekennen v waerhe dat is v sijn aen
lichte by aensichte. **B**ekennen die vob
mogheniche die seone veyliche die h.
geest godertiche in genadiche. **D**ie
h. d'vondliche een in onvreschide

verlossen: en sien dat graciose aensicht
 godts dat is sijn aensichte by aen
 sichte en is dat onwiste goet blyscap der
 engelken en alle der ewigh heiligen
 loon dat woogen leuen gloorie der sa
 ligen geesten **E**woigt blyscap dat niet
 niet versadet en mach weder niet
 men byttelich sullen wy dit alre
 aensronde als rooem ons ryaats loon
 onser saligen volcomt ruste: schoone
 der enghelen en dat woigt vrede
 niet en woigt blyscap dat paradys
 godts: hemeliche **I**herusalim. **V**almy leue
 volke der saliche blyscap der woiche en
 dit vrede godts dat te boue gart alle sin
 nen en vtestande en vrede. **B**est dit
 is dit volke saliche en volcomt gloorie d
 enghelen en der menschen: godt te sien
 aensichte by aensichte: hem te sien die
 ons gemant heeft: verlost en begun
 ven heeft en te volken gesaliche heeft
 wij sullen godt sien bekennende en min
 besromede: en leuen besittende want
 hy sal sien dat vrede sijn volke der he
 ligen dat hi verlost heeft. **H**ij is die

besittinge hare rijk in hare salighe
in loon hare werkinge. **I**h sal spraken
den heer Abraham onsen vader v' alre
grooten loon sye. Den grooten behoren
grootste dinghe: **S**chiet heer ghi syt
groot bouen alre goudt vndt want ghi
groot syt soe is dat loon groot dat ghi
gheft vndt alre groot p' alle ghi selste
syt want v' loon in is niet anders da
ghi selste wat ghi syt selste onse loo
ontgroot in onse behelst. **G**hi syt
dat ghy in dit onse roent in loont in
onse roent dit wy hebben te loon ghi
syt g'loont in dit ghefte: gant in
ghente: in twigge v' alle salighe **W**y
godt ghi roent in syt selste dit roent
lichtvndt licht dat wy roent in v're
blid in sulden: **B**ijhoort onse v'roent
de richte onse richte: **B**eghe in
hoop de harten alre v'roent v'roent
Soe is den heer v' antwoort al onse
loon in alle onse blyscap dit wy v're
biden: in v'roent salighe leuen. **D**at is
(spraken v' v'roent) **E**hens) v'roent leue
v' behouen godt alre **E**n **I**esum

Christen dat u ghi ghesondt hebt. Als
 wy dan sijn ende bekennen sulle u
 geooroyt godt allen almechtich onser
 linc onbegrijpelic onbevanchelic u
 sijn onyten soon Jesum Christum waerlyc
 sint hem ende van vinct substancien
 in ene wesen: Wien dat vader inde
 he werelt ghesant heeft om ons te
 lossen. Als wy desen soon sijn met
 vader in tenich des h. gheste dervol
 dach in presenten: Simpel een inden
 wesen: En dan sulle wy hebben
 dat wy sulken u begeren haerlyc
 uen u waerlyc glorie die godt bereyct
 heeft syden minnaert in verborge
 den ghene die hem ontsien. Ende
 dit sal hi ghemen den gheest der sijn
 minen u die sijn aensicht wesenheit
 altoet. O myn heere myn godt die
 my ghemaert hebt inden linc
 myn moede te moede dant die werlt
 my bevolen heeft met genaderlyc
 Jhe bidde met vaderlychlyc u linc
 my verstaen my selve niet hiet
 tot menichvuldichede. Mer wer

gadet mij selut vā vortootdyt d'inghe
tot mij selut van mij tot mij **O**p dē
mij gexte sonder onderlaet spreke
marck tot v en segge . **H**ere myn
herke hest v g'gort wt sal v glo
riose aenschyn w'rsucht h'ere en
yodē d'ē marckten d'ere alle glorie d'ē
g'relygen in b'stort . want v. a'ne
schyn te sien is v'w'rch l'ent en ont
v'w'ryge glorie . **A**n h'ere groote g'g'
m'rtchte en blyscap is soeken dat glo
riose aenschyn gods . **A**ls d'ē g'g'et
w'rschen d'et b'socht hebben . **E**n in
d'ere dat soe groote blyscap g'lt'eyen
is mit s'nsken h'ere groot en ontrent
m'ndē sal sy dan sijn int b'v'ndē
Ich wil dan h'ere altoes v aenschyn
mit minnē d'ē g'g'eten s'nsken v'w'rschte
l'ere : h'etelē sonder min v'w'rschten
Op dat mij d'ere ten besten alst v d'ē
g'g'et en v v'w'rschten g'g'eten wil
op g'g'at wille v'v'rdē d'ē d'ere t'ndē
p'v'rdē d'ē g'g'et s'nsken . **N**oe d'ere d'ere
sal wt ingaten in d'ē blyscap mij
h'ere .

Een gebed totter h. drievuldichz. dat.
xxxviii Capitel.

99

O Drie ghelike in ewighe per-
sonen een ghewoontich god. wa-
der soen: in h. ghesl. Die al
ken woen in woe selfe ewighe in woe selfe
ontogantelike licht der werlt woe mo-
yentich alle dit wtrolt gheschiedt in y-
nader hebt in ewighe met woe woyshz
helicly: heticly heticly sydi hore sabaoth
dat is hore der werlt of der htmelstic-
horen. v. wtrolt: stark: ghytricht on-
fermheterich: wondelike: loffelike: min-
derlike. **E**n mijn godt drie personen in
den simpel wtrolen. **M**oyentich woyshz
goetich een ongheschiede dreych. **I**ke
bidde v godtich roepende woe al mijn
hilsch opent mij dit porten der ghe-
werltich dat ik mach van date ingaen
in woe sal in behyden woe vader:
like goetich. **O** genadighe vader al woe
ferulike ik star alle een een vore v
dore in sloopt. gebrode datmit mij in
late. want ghi hebt ghesproken. **C**lopt
in mit sal v in late. **O** vad der on-
fermheterich der mijn beyde alle mij

et dinnestte sloopt vort v dert in rotpe
met bitteren tranen op v genadichz. **O**
hete ghi sijt alle mij beyde in mijn
verhuyten in v niet behoert. **L**iet
geminde jaer in herte v aenschyn niet
v mij in te helicht v niet op weten
kenicht. **O** vad der ontfemhettingen
verhoret dat stent weder visten vnde
geeft mij v jaer te julpe dat sy mij
terke vten dert dert zis in vten poel
dette ellendichz in sliet dert oetymichz
dat ick niet en verdere vden tot
sien weder moegten gemaden. **W**ant
ick aenroep die binneste weder god
terreuz dat ick moeght ontromen de
te ellendichz in roemen tot weder vader
kerke in in niet vylt ytsmaket die
wolvoude in lende synst weder
wreemterder vylt in aenroep
dat aenschyn weder godichz in v helicht
in lenden inder vylt vylt. **O**
hete ghi dort met weder vrende v
vyltichz in behoert in vyltichz in
vort v aenroep vyltichz tot herten
vyltichz. **E**n dort inbelat alle herte bin

nieste en alle haer leede en doot vrom
en en vromen ghelyck der aene
haer maet oelckz . Gebonden syde
indere vromhcz .

**Hoe die ziel dat beelde
godis in haer vernieuwen sal . dat negde
en derstuckste Capitel**

O My sielt wordi va godt ghemint
sijn vromhcz in selue sijn beelde
en alsof sal hem vob lusten

Wat raet die h. dertondichz scrift v
welc scrijpt gescreuen na synen beelde en
ghelikeit dat hi ghen creatur ydact
en scrift mer da v en sijn tusselt.

En die scrift hy geden op dat ghen h.
sonderlinge minne souet alsof hi v
sonderlinge ghemint scrift en sonder
linge in redelckz vore alle ander creatur
en ydact scrift. Wat da v redelckz.

Want alsof gode te maet ont al is al
le hemmen leuenmakende en alle diek be-
uende en vromende . alsof sydi in v
vot lichamen al ont al dit leue gont
de beuende en vromende . Ende
alsof gode is : liefst : suuerst : en vrom-
stact alsof na vrom vrom sydi leude :

gromldi in verstantghy. En alsof in
godt sijn dree personen vaders soue in
h. geest in wetsen alsof sijn in wort
wetsen dree machte. verstantnisse
wille in memorie. En alsof dat soen
geborren is wort vanden vader in va
hem bidden vortyart in h. geest alsof
comt vten verstant wort wille: y tndt
wat dree wort verstantnis in wille
reclint memorie. En alsof dat vaders
godt is in dat soen godt is in dat h. geest
godt is. Nochtan niet dree
godt niet in godt is in dree personen
Alsof is dat gheel verstantnis wille
in memorie. En nochtan niet dree
zaken niet ten gheel in dree machten
wat wille dree machten alle wat onse
ouerste machten ons ghebet is godt te
minne dat is wat alre h. geest: wat alre
zaken in wat alre ghebet dat is wat
al onse verstantnis: wille in me
more. Dat is ook wat alle onse beyde
ten sonder gebreken met ghesichte dree
betsijdenig. Mer ons verstant in is
ons niet ghebet tot onse salighe onse
wille in come dree tot met more. En

noch en want ons niet gheenoch ver-
 standtuis en wille dat en quat oerke
 toe die memorie. Alsoe dat wy god
 beholden in ons verstandtuis en in
 onsen wille doet memorie. En als
 dat noch tyt noch ~~memorie~~ en is noch
 vte den en ghebraken die goetlyc gods
 alsoe en sal tyt noch vte syn wy en
 sulden godt tegenwoordig hebben inder
 memorie. O edel creatur niet en
 verstant v groet idellic want ghi en
 syt niet alleen ghekerkt na gods bevel
 de niet moet dit onrecht machte niet
 ghi syt oerke ghegrypt na synre ghe-
 luffissen in v minne en blyghert. Wat
 hi v herte en v godt en v minner is
 en v vint v bruderye v brudere en
 v sone. want hi heeft ghesproken Chere
 v gemindt jere. Soe wort den vdel myn
 vader doet die ind jemel is. dit is
 myn brude: suster en myn moeder. he
 hoert het dit machte en die wylyc dat
 vader die sone dat vader is. Dit vdel
 le dat wilsche machte oerke syn reuder
 hande zont der gedachte. Gebdi dan
 ghelelyk en ten vdel mette vader soe

moethdi is dat selue soen v in dat vade
En dat vaders soen dat is syn vaterlyc
in syn wijslyc. Dat veel wort of dat
vinders gerten in geboren vter gerten.
Eft dan dat ghi dat selue wilt in ge
wilt als dit vader set hebdi den sel
uen soen die dit vader gert. Het is
in v vaterlyc sijn vader oft morder
of oek beid vader in morder. Niet va
neder vderstet niet vand yam godde
want ghi moecht de soen vinnen
neder herte in in vter anders gerte
ghi moecht oek ontfar van vater gte
ten in van vter anders mo. Met
ten verstandt wort hi geboren met
constent wort hi ontfaren: metter be
gerten wort hi geboren: in metter
godde wort hi geboren. Alle ghi die
vaterlyc verstaet of die anders doet
verstaen set vindi de soen Christus
bende den veel godde. constantet
den velle in ghi ontfar Christus
als ghi hem vint sidi vader: als ghi
hem ontfar sidi morder. Vindet
bende hem: goet deride vort ghi he.
Alend vest in vater moechtlyc dat ghi

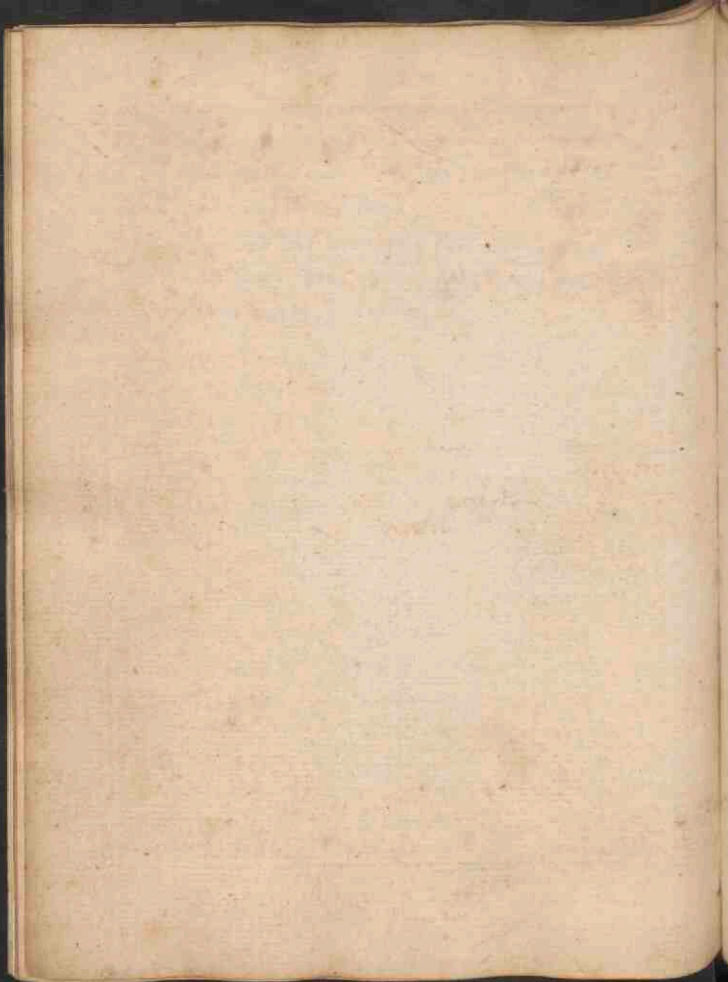
mocht motus vordet vā soe idelē hē
 de . vermalidyt d' is dan die onwone
 bare die niet en bare die sulke soen
 niet btygeren hebben mochte en niet
 en vbel . En ghelikerwoonē is hi ver
 malidyt die niet en vbel . Anders
 dan dat in oser ghelikerwoonē niet
 en is die waerhē te verstaen . Die waer
 hē te rosentere en : want altoch en v
 steer en die waerhē niet als en vbel .
 Mer als en die waerhē verstaer roust
 tere en hare altoch als en vbell . Woch
 tab en mach en gheen goet vstellen
 sonder die gran godt want die en
 sige moent hē en is niet sond die
 gran godt . want die die 1ste niet gē
 sonderhē verlost wij dat goet onser
 natuerē en dare soe die waerhē onser
 vryhē soe dat een onē te mach niet
 en stonde die sonde te betere . En onē
 is bleue onē salichē unde te verstaen
 die vryhē d' onē velle die is onē en
 derleue vbel . Mer dat is ontermit
 godt die onsen vbel verstaent tude
 vntet : en steert en ten gode vberle
 en tot onser salichē unde vart van

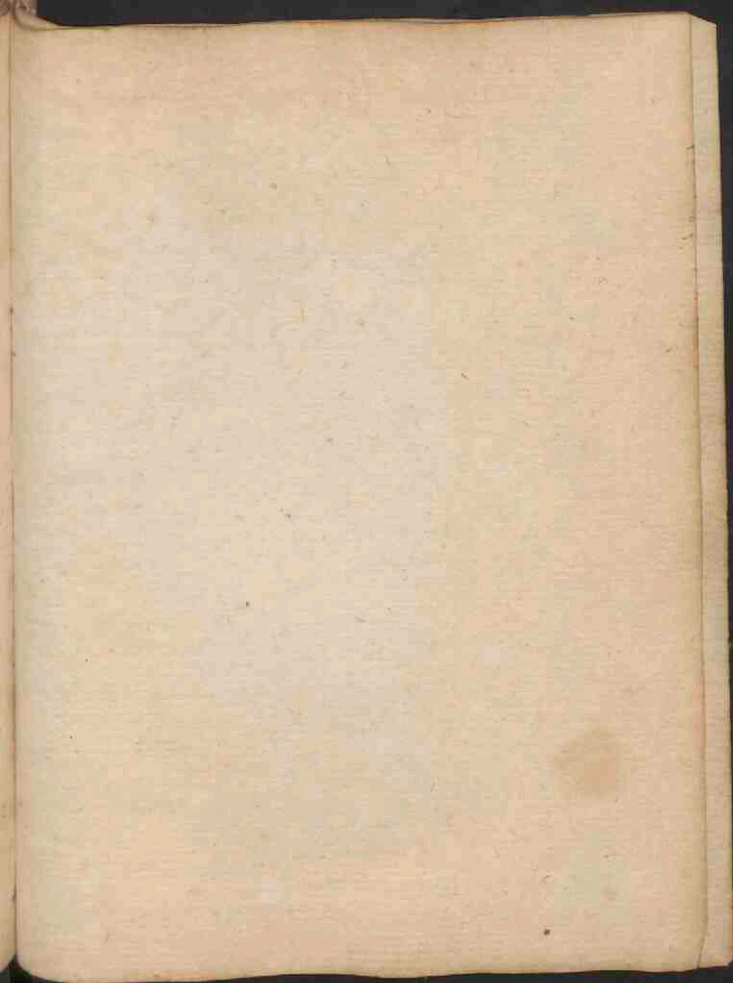
bine dat wy synt raet verhoesen
indt volgt. Onser vrijtz behaert
in is moeghelic den en inspireren
godts te confereren. Amen.

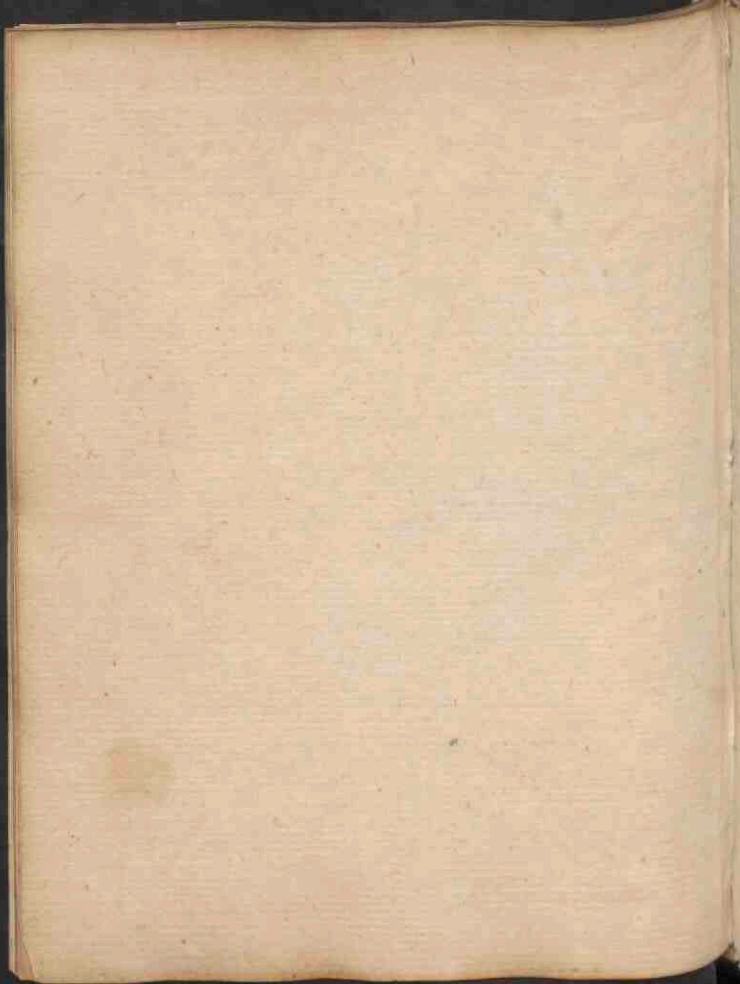
*hier volgend die enighe spracke van S.
Augustijn. In iare 431 in xxxij.
den vijftendach i Julio.*

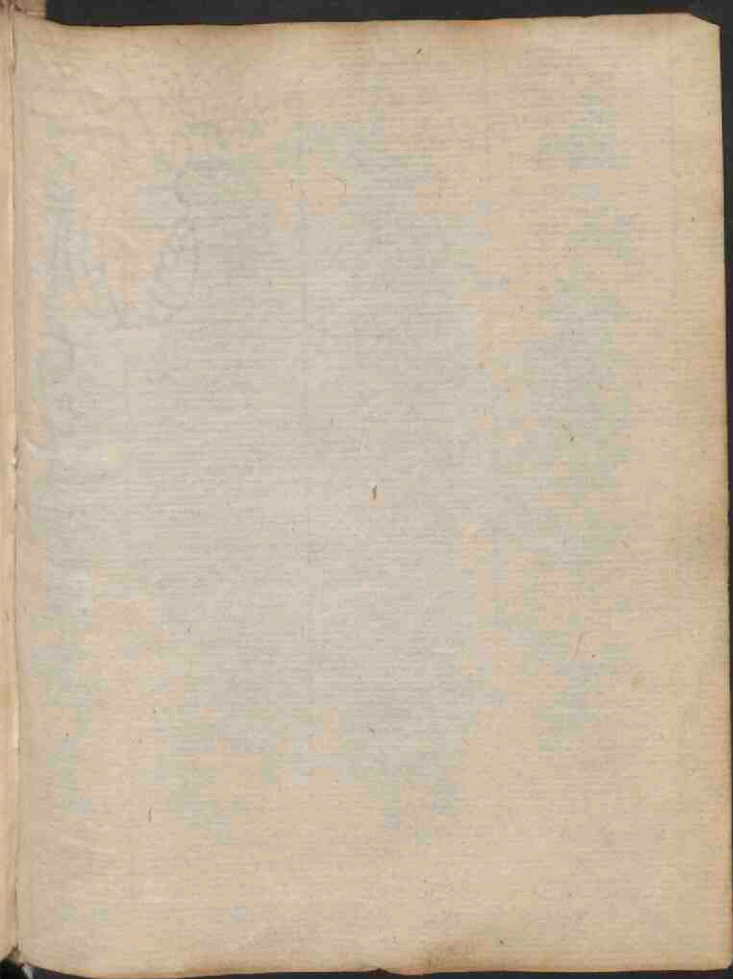
1
Handwritten text in red ink, possibly a signature or date, located in the upper left quadrant of the page.

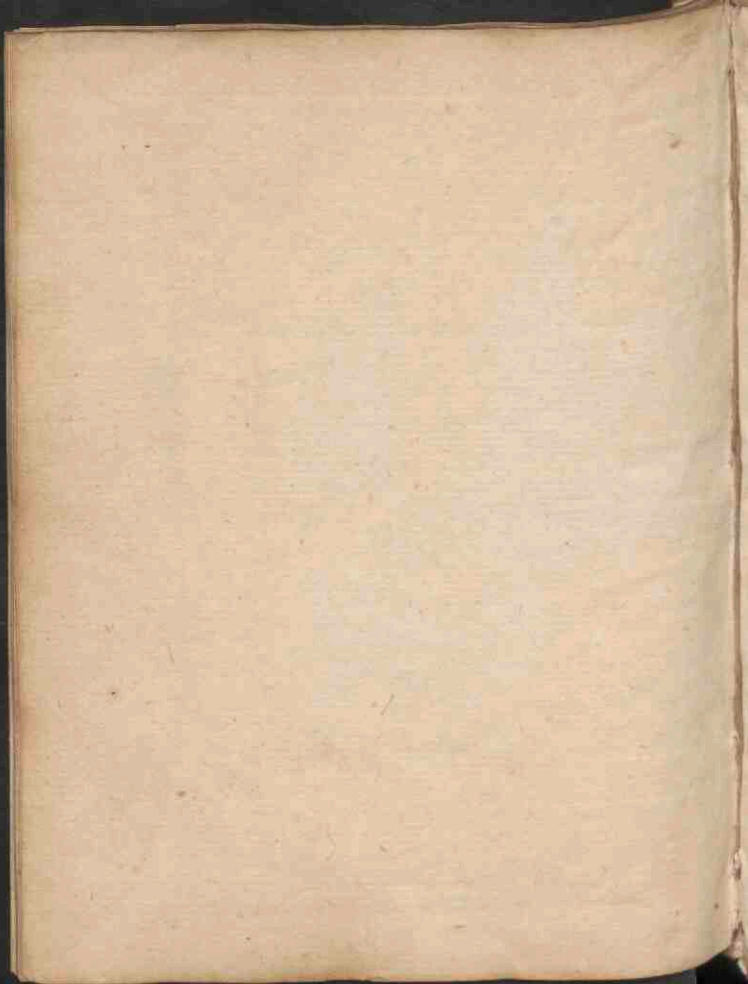
Handwritten text in red ink, possibly a signature or date, located in the upper right quadrant of the page.

Oct 95

Es. Va.

